ALp(LK)2766

This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, Jaunuary 29, 2002

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 4 (2707) 2002 JANUARY-SAUSIS 29 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1

Jautrūs klausimai

Nepatogu klausti: kas sekantis? Taip ar panašiai jau yra pasakęs ne vienas po laidotuvių. Daugeliui gal jau net atsibodo kalbėti ir rašyti apie pirmosios pokarinės išeivių kartos nykimą. Bet kai amžinybėn pasitraukiančių skaičius smarkiai didėja, būklė darosi aktuali, juoba, kad ta liūdnoji kaita atsiliepia ir į kitas gyvenimo sritis.

TODĖL pagrįstai kalbama ne vien tik apie mirštančius žmones. Mat su žmonėmis miršta ir mūsų periodinė spauda. Štai šių metų pradžia jau be Kanados lietuvių *Nepriklausomos Lietuvos*, o JAV – be *Darbininko*. Tokia netektis verčia rimtai susimąstyti ir ne mažiau nuliūdina negu mylimų žmonių netektys. O tos abi netektys juk vienaip ar kitaip susietos – kai tirpsta nuolatinių ir uolių skaitytojų gretos, mažėja ir prenumeratų skaičius, nurodomas kaip pagrindinė laikraščių leidybos sustabdymo priežastis. Ir nenuostabu, kai tokiai būklei esant pasigirsta garsesnių šūktelėjimų – o kur gi tie naujieji skaitytojai? Žinoma, klausimas pirmiausia kreipiamas į jaunuosius išeivijos lietuvius, čia užaugusius ir įsitvirtinusius, ir į tuos, kurie dabar iš Lietuvos atvyksta. Rodos, kas gi kitas, jeigu ne jie galėtų užkamšioti atsirandančias spragas ir tuo išlaikyti pastovesnį lietuviškųjų darbų lygmenį. Deja, dalykai yra daugiau sudėtingi, negu kai kam iš šalies žiūrint gali atrodyti. Čia užaugusi, vadinamoji antroji išeivijos karta, nors ir labai vertindama savo lietuvišką kilmę, gyvena natūraliu įaugiu apsupties pasaulyje, ir ne visi lietuviški reiškiniai jiems suprantami ar įdomūs. Yra pagrindo manyti, kad ir mūsų spauda patenka į tų neįdomių reiškinių tarpą, kone kaip keista apraiška, atsilikusi nuo šiuolaikinio gyvenimo ir tik amžinai išmaldos prašanti. Kai kuriems (gal ir daugeliui?) naujai atvykusiems iš Lietuvos savoji spauda taipgi ne pirmaeilė reikmė. Kai kuriems gal pinigų gaila, kai kam gal ji neįdomi, nes toli gražu dar nepriprasta prie lietuviškojo gyvenimo, sulipdyto iš tradicinio prieškarinio idealizmo ir prisitaikymo gyvenamojo krašto poreikiams.

KRENTANT prenumeratų skaičiui normalu, kad plačiai ir visaip propaguojami prenumeratų rinkimo vajai. Vis pabrėžiama, kad jeigu prenumeratoriai surastų bent po vieną naują prenumeratorių, reikalai pasitaisytų. Žinoma, tasai "jeigu" padarytų bent laikiną pagerėjimą, ir periodinės spaudos leidėjams būtų žymiai lengviau, be aimanų, durstyti finansinius galus. Lėšų klausimas taip daug nebevargintų spaudos darbuotojų, kurie savo dėmesį ir jėgas galėtų nukreipti laidoms gerinti, tobulinti. Netgi siūloma tėvams, kad jie užprenumeruotų lietuviškus laikraščius savo vaikams, kurie, nors finansiškai ir būtų pajėgūs tai padaryti, bet "vis neprisirengia". Nėra abejonės, kad toks tėvų "gerasis darbelis" pakeltų prenumeratų skaičių. Dar ir kuriais kitais dirbtiniais būdais galima būtų sukaupti daugiau lėšų, ir laikraščių leidyba atsistotų ant tvirtesnių pagrindų. Tačiau šitokias linksmesnes galimybes besvarstant iškyla kitas, gal kiek skirtingas, bet opus klausimas – o kaip su skaitytojais? Juk raštija leidžiama tam, kad ją kas nors skaitytų, o ne tik pirktų ir nusipirkę mestų į krepšį. Spaudos kūrėjams, rašytojams, bendradarbiams bei redaktoriams rūpi, kad pateikiamoji medžiaga susilauktų atitinkamo dėmesio bei įvertinimo. Jei to nėra, koks tada leidybos tikslas? Jei laikraštis neskaitomas, ką reiškia jo prenumeravimas? Klausimai jautrūs ir skaudūs. Jų kėlimas nemaža dalimi atskleidžia silpnąją lietuviškojo gyvenimo pusę, kurios vien tik finansiniai ištekliai sustiprinti negalės. Užtat šalia prenumeratų ieškojimo būtinai svarstytinas ir savosios spaudos skaitymo bei jos turinio klausimas. Pastarasis, nesunku spėti, yra keblus ir sudėtingas, gal net labai sunkiai sprendžiamas. Bet jo nematyti negalima. Turėtume aiškiai tarti – laikraščiai gyvuos, kol bus skaitytojų. O kai bus skaitytojų, bus ir prenumeratų. Todėl visais įmanomais būdais ir visiems reikėtų viską daryti, kad jų būtų. Č.S.

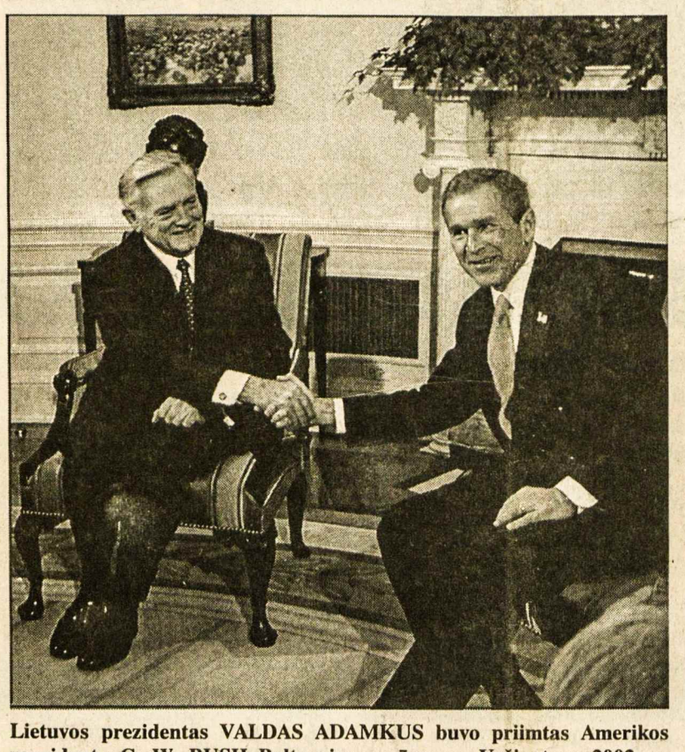

Lietuvos prezidentas VALDAS ADAMKUS buvo priimtas Amerikos prezidento G. W. BUSH Baltuosiuose rūmuose Vašingtone 2002 m. sausio 17 d. **Nuotr. R. Kačinsko**

Savaitė Lietuvoje

Susitiko prezidentai

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus sausio 18 d. Vašingtone Baltuosiuose rūmuose buvo priimtas pokalbiui su JAV prezidentu George Bush. Pastarasis patvirtino, kad Lietuvos pastangos įsijungti į ŠAS (NATO) yra matomos ir vertinamos, pakartojo remiąs ŠAS plėtrą ir pavadino Lietuvą narystės siekiančių valstybių priešakyje. Kaip skelbia LGTIC, V. Adamkus sakė, kad Lietuva atsakingai rengiasi prisiimti narystės ŠAS įsipareigojimus ir tikisi šiais metais sulaukti kvietimo.

Šis susitikimas turėjo įvykti 2001 m. rugsėjo 11 d., tačiau dėl tą dieną įvykdytų teroro veiksmų jis buvo atšauktas. G. Bush padėkojo Lietuvai už paramą kovoje su terorizmu bei aktyvų dalyvavimą taikos palaikymo veikloje Balkanuose, ragino tęsti narystei ŠAS reikalingas reformas. Aptariant JAV ir Lietuvos dvišalių santykių plėtrą, G. Bush pabrėžė, jog ypač svarbu gerinti investicinį klimatą Lietuvoje.

Pokalbyje taip pat buvo kalbama apie dvišalius ryšius, santykius su kaimyninėmis valstybėmis, holokausto klausimus. JAV prezidentas teigiamai įvertino Lietuvos pastangas užtikrinant žydų tiesioginio ir istorinio paveldo apsaugą. Viešnagės metu V. Adamkus taip pat susitiko su Atstovų rūmų respublikonų politikos komiteto pirmininku Christopher Cox, Tarptautinio valiutos fondo valdančiuoju direktoriumi Horst Kohler bei gynybos sekretoriaus pavaduotoju Paul Wolfowitz.

Pirmininkauja Ispanija

Ispanijos karalystė pirmininkaus Europos sąjungai šių metų pirmuosius šešis mėnesius. Ispanijos ambasadorius Lietuvai Jose Pons Irazazabal susitiko su prezidentu Valdu Adamkumi ir ministeriu pirmininku Algirdu Brazausku sausio 10 d. ir pristatė jiems savo valstybės svarbiausius pirmininkavimo siekius. Jis išvardino kovą su terorizmu, ES plėtrą, euro veikimo sutvirtinimą, ekonominį pastovumą ir socialinę gerovę, ES įtakos pasaulyje sustiprinimą, ES ateitį ir ES institucijų pritaikymą daugiau narių turinčiai sąjungai.

Ambasadorius pažymėjo, kad Ispanijai svarbi yra ES plėtra ir kuo greitesnė Lietuvos, padariusios didelę pažangą derybose, narystė. Šiais metais Lietuva yra baigusi derėtis dėl 23 iš 31 skyriaus. Liko sudėtingiausi ES narystės derybų skyriai, rašo LGTIC, iš kurių svarbiausias – Ignalinos atominės jėgainės uždarymas. Šiuo pusmečiu didžiausias dėmesys bus skiriamas deryboms dėl finansinių reikalų – išmokų iš ES biudžeto žemės ūkio finansavimui, žemės ūkio gamybos kvotų nustatymo, transporto sektoriaus finansavimui ir kt.

Vadovaus mažumų departamentui

LGTIC skelbia, kad vyriausybės komisija naujuoju Tautinių mažumų ir išeivijos departamento direktoriumi išrinko Socialdemokratų partijos narį Antaną Petrauską iš penkių kandidatų. Jis yra dirbęs vyriausybės patarėju kultūrai, švietimui, sportui ir turizmui 1993-1995 m., kada vyriausybei vadovavo Adolfas Šleževičius. Vėliau A. Petrauskas vadovavo Turizmo departamentui prie Kultūros ministerijos, dirbo "Hermio" banko bendrųjų reikalų departamento direktoriumi, "Naručio" viešbučio direktoriumi. Jis pakeičia tose pareigose buvusį Remigijų Motuzą, kuris buvo paskirtas Lietuvos atstovybės prie Europos tarybos patarėju Strasburge.

Patvirtinta sutartis

Sausio 12 d. Lietuvos seimas patvirtino Lietuvos ir Didžiosios Britanijos sutartį dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo. Ji turėjo būti patvirtinta prieš Kalėdas, kada spaudoje plačiai nuskambėjo seimo narių "šventinės nuotaikos" ir seimo posėdžių nelankymas. Paskutiniame posėdyje neužteko parlamentarų šiai sutarčiai patvirtinti. Jų tokiam balsavimui reikia ne mažiau kaip dviejų penktadalių, arba 57 narių. Dabar už ją balsavo 98 seimo nariai.

Didžiosios Britanijos parlamentas patvirtino sutartį 2001 m. viduryje. Sutartyje numatyta, kad po patvirtinimo abiejų valstybių seimuose, Lietuvoje ji pradedama taikyti nuo kitų metų sausio, o Didžiojoje Britanijoje – nuo kitų metų balandžio.

Tirs finansinius nusikaltimus

Lietuvos vyriausybė sausio 9 d. pritarė Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo projektui, kuris bus pateiktas seimui. Steigiant tarnybą, bus perorganizuojamas Mokesčių policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, sustiprinamas dėmesys valstybės finansų apsaugai, panaikinamas įstaigų revizinių ir kvotos darbų dvigubinimas, konkrečiau apibrėžiami pareigūnų įgaliojimai.

Šios tarnybos steigimui nereikės papildomų biudžeto lėšų. Tarnyba nustatys ir tirs su apgaulinga ar aplaidžia mokesčių apskaita susijusią veiklą, neteisingų duomenų apie valstybės rinkliavas, mokesčius bei kitas įmokas teikimą, kovos su vengimu mokėti mokesčius. Įstatymų nustatyta tvarka bus vykdoma veiksminga veikla, atliekamos kvotos, parengtinis tardymas, ūkinės-finansinės veiklos patikrinimai.

Griežtesnės taisyklės tranzitui

Lietuvos vyriausybė sausio 9 d. pritarė Krašto apsaugos ministerijos parengtoms nutarimų pataisoms, tiksliau tvarkančioms karinę važtą tranzitu per Lietuvą. Kaip rašo LGTIC, nuo šiol nustatomi aiškūs kriterijai, kuriais vadovaujantis karinis tranzitas gali būti uždraustas. Numatoma, kad kariniai kroviniai nebus praleidžiami, jeigu tai pažeis Jungtinių Tautų, Europos sąjungos ar Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos nustatytas sankcijas. Taip pat kariniai kroviniai negalės būti gabenami tranzitu, jei kils grėsmė Lietuvos valstybinio saugumo interesams, bus pažeidžiami tarptautiniai susitarimai ir įsipareigojimai.

Ankstesnė tvarka papildoma nauja nuostata, kuri atveria Lietuvos automobilių kelius kariniam tranzitui tų valstybių, kurios atitinka europinės ir transatlantinės jungties kriterijus. Numatyta, kad kiekvienu atskiru atveju sprendimą dėl karinio tranzito priims krašto apsaugos ministeris. Jungties kriterijus atitinkančioms valstybėms nebus taikomi ir bendri apribojimai, kurie taikomi geležinkeliu gabenamam kariniam tranzitui. 1994 m. patvirtintos užsienio valstybių karinių krovinių vežimo per Lietuvos teritoriją taisyklės leidžia karinį tranzitą vykdyti tik geležinkeliu arba oro erdve, kurios galioja ir Rusijos kariniam tranzitui. **RSJ**

KANADOS ĮVYKIAI

Pertvarkytas ministerių kabinetas

Federaciniame ministerių kabinete šių metų pradžioje buvo laukiama mažų pakeitimų, tačiau daugelį nustebino vienas iš didžiausių J. Chretien laikais ministerių ir "mini-ministerių" (*Secretary of State*) perorganizavimas: 2 pasitraukė, 7 prarado savo postus, 12-kai pakeistos ministerijos, 10 naujų veidų ir 17 pasiliko savo vietose, įskaitant–savaime aišku – ir patį ministerį pirmininką Jean Chretien. Labiausiai palipėjo karjeros laiptais buv. užsienio reikalų ministeris John Manley, 52 m. amžiaus. Jis tapo min. pirmininko pavaduotoju ir jo žinioje liko antiterorizmo veiklos. Buvęs min. pirm. pavaduotojas, ilgalaikis (39 metus ištarnavęs) parlamento narys Herb Gray, 70 m. amžiaus, pasitraukė ir buvo paskirtas į kitą tarnybą. Didžiausias netikėtumas – "naujoko" Bill Graham, 62 m. amžiaus, paskyrimas užsienio reikalų ministeriu.

Kiti svarbesni ministeriai: Paul Martin (likęs Finansų), Anne McLellan (perkelta į Sveikatos), Allan Rock (perkeltas į Pramonės), Art Eggleton (likęs Krašto apsaugos), David Anderson (likęs Gamtosaugos), David Collenette (likęs Transporto), Denis Coderre (perkeltas į Imigracijos), Pierre Pettigrew (likęs Tarptautinės prekybos), Lawrence MacAulay (likęs Gen. prokuroras), Lyle Vanclief (likęs Žemės ūkio), Jane Stewart (likusi Darbo jėgos), Herb Dhalival (perkeltas į Žemės turtų), Martin Cauchon (perkeltas į Teisingumo), Stephane Dion (likęs Tarpvyriausybinių reikalų). Ambicingas politikas, ilgai laviravęs, kad pakliūtų į min. pirmininko postą, Brian Tobin, buvęs Pramonės ministeris, o prieš tai Newfoundland provincijos premjeras, sakėsi pasitraukiąs iš min. kabineto ir apskritai iš politikos "kad galėtų daugiau laiko praleisti su šeima", tačiau nedaug kas tuo tiki. Jo pasitraukimas buvo staigus – žiniasklaida jį pavadino "sprogusia bomba".

Šis ministerių kabineto atnaujinimas jaunesniais parlamentarais svarbiuose postuose,

(Nukelta į 8-tą psl.)

Lietuvos tuštėjimo metas

IGNAS MEDZIUKAS

Emigracija į Vakarus

Kai Lietuva išsilaisvino iš sovietinio smauglio globos, jos teritorijoje gyveno 3.8 mln. gyventojų, o, paskutinio surašymo duomenimis, nesiekia nė 3.5 mln. Taigi apie 300,000 išbėgiojo į užsienį, ieškodami geresnio gyvenimo. Žinoma, yra ir grįžtančių į Lietuvą, dažniausiai senesnio amžiaus, bet ne tiek daug.

Blogiausia, kad baigę aukštuosius mokslus jaunuoliai stengiasi išvykti. Kaip rodo surengto vokiečių seminaro (*Landsmannschaft der Deutschen aus Litauen*) Kauno studentams išvados, vokiečiai labai nustebo, kad visi studentai sakė, jog, pabaigę studijas emigruosią į užsienį ieškoti darbo Europos sąjungos valstybėse, nes Lietuvoje nemato perspektyvų. Vokiečiai stebėjosi, kad Lietuva moko savo vaikus užsieniui. "Kam jums tos išlaidos?" klausė jie.

Lietuvos vyriausybė išlaiko aukštąsias mokyklas, todėl joms turėtų statyti ir tam tikras sąlygas, kiek kurios rūšies specialistų jos turėtų paruošti, o aukštųjų mokyklų absolventai turėtų būti įpareigoti tam tikrą metų skaičių dirbti savo šalyje, tik po to išvykti į užsienį. Reikalui esant, ir aukštųjų mokyklų statutai turėtų būti pakeisti.

Kaip rašoma *Integracijos žinių* (2001, nr. 5) pirmiausia linkę į užsienį išvykti jaunesni asmenys (iki 34 m.), turintieji vidurinį ar aukštesnį išsimokslinimą: bedarbiai, nesusituokę, didelių miestų gyventojai, skurdžiausi arba turtingiausi, o ne turintieji vidutines pajamas.

Numatoma, kad per artimiausius 20-30 metų emigracija iš Lietuvos viršys imigraciją. Šiuo metu išvykę į užsienį Lietuvos piliečiai sunkiai konkuruoja vietos darbo jėgos rinkose, dažnai dirbdami žemesnės kvalifikacijos darbus. Turimais duomenimis, iš 4-rių darbingų, linkusių emigruoti asmenų, 3 turi darbą, o vienas bedarbis. Kvalifikuotos darbo jėgos emigracija gali sukelti neigiamų pasekmių.

Kai kurie išvyksta nuolatiniam apsigyvenimui, kiti laikinai, tikėdamiesi užsidirbę grįžti su stipria valiuta, atidaryti banke taupomąją sąskaitą ir gaunamomis palūkanomis pagerinti savo gyvenimą. Pastebėta, kad jaunos merginos, išvykusios į užsienį, sukuria šeimas, o paskui atvyksta motinos, dar darbingo amžiaus našlės ar išsiskyrusios. Tai ypač ryšku JAV ir Kanadoje. Čia susiranda už save žymiai senesnius vyrus, kuriems reikalinga švelni moteriška globa, kun. Mykolo Vaitkaus žodžiais, širdies ramintoja, ir už jų išteka.

Ne visi ir Lietuvoje aimanuoja

Be abejonės, Lietuvoje yra žmonių, kurie gyvenimu Lietuvoje nesiskundžia. Inžinierius iš Marijampolės man atsiųstame švenčių sveikinime rašo: "Dar vieneri metai nusirito kosminiu greičiu amžinybėn. Lietuva žengia pirmyn, bet ne tuo greičiu, kuriuo turėtų žengti. Mes gyvename gerai. Aš jau esu laisvūnas, žmogus priklausantis nuo likimo ir Dievo. Mano trys vaikai gyvena gerai. Ačiū Dievui, dar neturėjo reikalo išvykti užsienin uždarbiauti. Mano sveikata sąlyginai gera. Džiaugiuosi lietuvišku gyvenimu, tik ne tvarka.

Šiais metais šventėme daug įvairių jubiliejų: Jono Basanavičiaus 150 metų, Kazio Griniaus 135 m., Žemaitės mirties 80 metų (palaidota Marijampolės kapinėse I.M.) ir kt. Pas vieną draugą gaunu paskaityti *Tėviškės žiburius*, kuriuose radau ir Jūsų straipsnį.

Lietuvoje daug gero ir blogo. Gaila, kad čia klesti tarppartinė kova, nes valdžioje daug bolševikų, pasivadinusių konservatoriais, liberalais, centristais ir t.t., kad jie mulkina Lietuvos liaudį ėjimu į Europos sąjungą, NATO, priimdami daug paviršutiniškų įstatymų, nes taip reikalauja tarptautinės organizacijos. Po privatizavimo vėliava grobiamas Lietuvos turtas, griaunama pramonė, žemės ūkis, mokslas, švietimas. Klaupiamasi prieš lenkus, žydus, svetimtaučius. Iki šiol nesutramdomi Vilniaus apskrityje siautėjantys lenkiškieji nacionalistai.

Atsiprašau, kad taip rašau, bet sunku tylėti, kai dar per 10 metų Lietuvoje nėra teisybės, kad tvyro aplaidumas ir žmonių baimė".

Kuriasi senelių žemėje

Buvę kalifornniečiai Saulė ir prof. Feliksas Palubinskai, persikėlę gyventi į Lietuvą, sveikindami gimines ir draugus su šventiniais linkėjimais, prisiminė liūdnus ir linksmus įvykius, palietusius jų šeimą. Be kita ko rašo, kad rugsėjo 11 d. Milda, Remy ir Simas buvo "World Trade Centre" bet laimingai spėjo išbėgti. Iš laiško matyti, kad Saulė paveldėjo savo senelių (iš motinos pusės) Krasnickų ūkį prie Obelijos ežero, Dzūkijoje. Toliau rašoma: "Kažkas yra pasakęs, kad kiekvienas žmogus savo gyvenime privalo pasodinti medį, užauginti vaiką ir pastatyti namą. Mudu su Feliksu esame pasodinę daug medžių ir užauginę nemažai vaikų, bet iki šiol nebuvome pastatę namo. Tai dabar to darbo ėmėmės gražiojoj Zaramciškėj, ant Obelijos ežero kranto. Labai smagu. Vėl bus nauji žydintys sodai, gėlynai, kuriuose žydės gėlės, kurios jau buvo išnykusios Lietuvoje, ir vėl skambės juokas ir daina piliakalny Krasnickų Zaramciškėje".

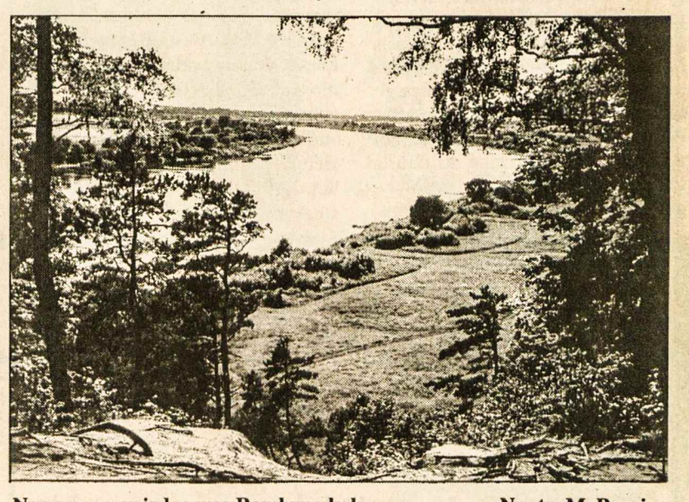

Nemunas – vaizdas nuo Rambyno kalno **Nuotr. M. Purvino**

Šiame numeryje

Jautrūs klausimai
Jų kėlimas atskleidžia silpnąją lietuviško gyvenimo pusę
Lietuvos tuštėjimo metas
Valdžioje daug bolševikų, pasivadinusių konservatoriais, liberalais…
Trūksta patriotinio atkaklumo
Tautinio mokinių patriotizmo ugdymui nereikia pinigų
Lietuva ir Karaliaučius
Į konferenciją pakviesta šios srities delegacija neatvyko
Apsaugoti vertingi paminklai
Kaimas senas kaip ir Žemaitija, kur tik žengsi – istorijos paminklai
Jaunųjų dainininkų įspūdžiai neblėsta
Džiaugiamės galimybe dainuoti kartu su geriausiais Kanados chorais
Lietuvių laimėjimai stalo tenise
Bandoma šią sporto šaką atgaivinti prie "Anapilio" sporto klubo
Nesibaigia kaltininkų paieškos
Šalia tūkstančio žydų buvę nužudyta daugiau kaip 300 kitų
Slapti žygiai sovietinėje Lietuvoje
Aš su kuprine ant pečių, o R. Skipitis – paskui mane
"Gairė – pilnutinė demokratija"
Pilietinės visuomenės kokybę labai svarbu gerinti

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

PAP Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". **REDAGUOJA:** kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $45, rėmėjo – $55, garbės – $65. Oro paštu į užjūrius – $145, paprastu paštu – $50. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication: 2221 Niagara Falls Blvd., Niagara Falls, NY 14304-5709. Subscriptions: regular $45.00, patron $55.00, sponsor $65.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Niagara Falls, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1072 Niagara Falls, NY 14304. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

Kultūrinio lietuvių sambūrio Argentinoje "Nemuno" šventinė kortelė, kuria sveikino savo tautiečius Kanadoje ir kitur

RELIGINIAME GYVENIME

"Moteris ir Bažnyčia" - tokiu pavadinimu Vilniuje Lietuvių katalikų mokslo akademija 2001 m. gruodžio 8 d. surengė tradicinę, jau penktą konferenciją apžvelgti XX šimt. kankinės Edith Stein asmeniui ir filosofinei kūrybai. Įžangos žodį tarė vysk. J. Boruta,SJ, priminęs ir to šimtmečio žydų tautos tragediją Europoje. Dr. A. Narvilienė kalbėjo apie konvertitės kankinės gyvenimą, priminusi jos gimimo, krikšto ir mirties sukaktis, kurios minimos šiemet. Konferencija baigta 1998 m. sukurtu dokumentiniu filmu " Gyvenimas tiesai", kuriame išryškinta E. Stein asmenybė, jos darbai ir heroiška laikysena. Edith Stein gimė 1891 m. spalio 12 d. Vroclave žydų šeimoje. Studijavo filosofiją, skelbė mokslinius darbus, 1921 m. perėjo į katalikybę, tapo karmelite, 1942 m. drauge su kitais tautiečiais buvo nužudyta Auschwitz'o koncentracijos stovykloje, 1998 m. paskelbta šventąja.

Lietuvos spaudoje iškilo diskusijos dėl baltų tikėjimo teisinio pripažinimo, senosios lietuvių pagonybės atgaivinimo dabartinėje visuomenėje. Pagonybės šalininkai reikalauja įstatyminio pripažinimo kaip tai yra padaryta su tradicinėmis konfesijomis. Tuo klausimu *Naujasis židinys* 2001 m. 12 nr. išspausdino platų studijinio pobūdžio kun. Vaclovo Aliulio, MIC, straipsnį, kuriame jis, remdamasis Lietuvos konstitucija, gvildena iškilusią problemą. Pasak jo, religinė bendruomenė ir bendrija (kelių bendruomenių sambūris) įgyja teisinį statusą įregistravimu Teisingumo ministerijoje. Baltų tikėjimo kelios grupės esančios jau įregistruotos minėtoje ministerijoje. Jos yra juridiniai asmenys, turi teisių skelbti savo tikėjimą, steigti savo įstaigas ir pan. Jos betgi nesudaro bendrijos, nes neturi jas apimančios organizacinės jungties. Pagoniškasis lietuvių tikėjimas yra išnykęs prieš 400 metų, jo likučiai tėra išlikę folkloro pavidalu. Nežinomas nei jos turinys, nei doktrina, nei apeigos, nei hierarchinė struktūra. Pagoniškasis tikėjimas negali lygintis su tradicinėmis religijomis, kurių yra 9 Lietuvoje, nes neturi aiškios atramos visuomenėje, lieka tik kelių grupelių apimtyje.

Prof. Stasio Šalkauskio (1886-1941) 60-tąsias mirties metines 2001 m. gruodžio 4 d. Vilniaus Šv. Kazimiero šventovės salėje surengė Lietuvių katalikų mokslo akademija. Prof. R. Plečkaitis apžvelgė St. Šalkauskio filosofinės kūrybos tarpsnius bei jo svarbų įnašą kultūros filosofijai, pabrėžė velionies pedagoginį talentą, padėjusį išauginti žymių žmonių kaip Ant. Maceiną, Juozą Girnių ir kt. St. Šalkauskis per 55 savo gyvenimo metus spėjo palikti nemažą kūrybinį kraitį – kelias knygas ir apie 60 studijinių straipsnių. Minėjime kalbėjęs dr. P. Subačius kvietė krikščionis inteligentus kritiškai "šalkauskiškai" peržiūrėti savo veiklą. St. Šalkauskio sūnus Julius su minėjimo dalyviais pasidalino atsiminimais apie tėvą. Po minėjimo jį vedęs vysk. J. Boruta,SJ, aukojo Mišias Šv. Kazimiero šventovėje, pamoksle sakė, kad St. Šalkauskio gyvenime ypatingą reikšmę turėjusi Šventoji Dvasia. Po pamaldų dalyviai klausėsi religinės muzikos.

Katalikų bendruomenė "Gyvieji akmenys" 2001 m. gruodžio 16 d. Vytauto Didžiojo universitete, Kaune surengė Atsinaujinimo dieną "Būk uolus ir atsiversk", kuri sutraukė daugiau kaip 1000 žmonių iš visos Lietuvos. Renginys pradėtas giesmėmis ir malda. Pirmąją konferenciją "Per vėlai Tave pamilau" vedė ses. Benedikta Rollin, RA. Aiškino, kas yra Katalikų Bendrijos tėvai, kas jiems būdinga, apžvelgė šv. Augustino gyvenimo kelią ir jo atsivertimą. Antrajai konferencijai "Atvirumas - Atsivertimas – Atsakomybė šiandien" vadovavo kun. Elijas Leyds, FJ. Kalbėta apie tikrąją meilę ir jos ženklus. Darbo grupėse diskutuoti išganymo bei Dievo veikimo klausimai. Renginio pabaigoje dalyviai šventė Eucharistiją. Mišių koncelebracijai vadovavo arkivyskupas S. Tamkevičius, priminęs, kad ne žodžiai, bet darbai turėtų kalbėti apie mūsų gyvenimą su Kristumi.

Trūksta patriotinio atkaklumo

Lietuviams reikėtų pasimokyti iš žydų

Dr. doc. VIKTORAS BAŠKYS

Ano meto nepriklausomoje Lietuvoje miestuose ir mažuose miesteliuose gyveno daug žydų. Augau ir mokyklą lankiau kartu su žydukais. Žiemą drauge žaisdavome, susipykdavome ir susitaikydavome. Vasarą daugelis nepasiturinčių lietuvių vaikų išvykdavo į kaimus pas ūkininkus piemenauti. Lietuviai vyrai bernaudavo ne tik Lietuvoje, bet ir Latvijoje. Tačiau nė vienas žydas nei piemenavo, nei bernavo. Jie vertėsi prekyba, amatais ir gyveno pasiturinčiai.

Lietuviai dažnai sakydavo: mums reikia iš žydų mokytis gyventi. Buvo kuriamos verslininkų sąjungos, skatinančios lietuvius verstis prekyba. Daug laiko praėjo, gyvenimas pasikeitė. Šiauliuose nėra žydų krautuvių. O ar pasimokėme iš žydų? Ne!

2001 m. vasarą Vilniuje vyko *litvakų* kongresas. Lietuva kaltinama holokaustu ko ne daugiau nei Vokietija. Net neužsiminta, kad karo metais nacių okupuotoje Lietuvoje veikusiai vokiečių administracijai iš Berlyno buvo duodami įsakymai žudyti žydus vietinių gyventojų rankomis. Tai ne kartą tvirtino radijas *Laisvoji Europa,* bet to nenorima girdėti, nes lengviau kaltinti mažą Lietuvą negu didelę Vokietiją. Jiems nesvarbu, kad tada nebuvo Lietuvos valstybės, tik vokiečių okupuotas kraštas.

Lietuva šiandien negali prisiimti atsakomybės už veiksmus, kuriuos vykdė naciai okupuotoje teritorijoje. Lietuvos prokuratūrai įteiktas 97 asmenų, dalyvavusių žydų holokauste, sąrašas, nurodyta jų gyvenamoji vieta Amerikoje, Kanadoje, Australijoje ir kitur, reikalaujama juos nubausti. Tai geras, sektinas pavyzdys, kuriuo turėtų sekti lietuviai. Kodėl žydai sugebėjo surasti besislapstančius nusikaltėlius, o kodėl mes iki šiol neturime Lietuvos žmonių genocido vykdytojų sąrašų ir nesugebame jų nubausti. Gal ir turime, bet viešai neskelbiame.

Daug kas sako, kad tai jau istorija. Bet ar nereikėtų mums pasimokyti iš žydų? Kodėl jie net po 60 metų vis dar tebeieško vokiečių nacių vykdytame holokauste dalyvavusių lietuvių! O juk per sovietmečiu okupantų ir jų pakalikų vykdytą Lietuvos žmonių genocidą lietuvių sunaikinta daugiau negu žydų per nacių okupaciją. Vien tik pokario metais iš Lietuvos į Sibirą buvo ištremta 350,000 žmonių. Dauguma jų buvo patriotai, kurie žuvo Sibire. Tuo tikslu ten ir buvo ištremti.

Lietuvos žmonių genocido ir rezistencijos tyrimo centras atliko didelį darbą, tirdamas nacių ir sovietų okupantų nusikaltimus. Išleista nemažai svarbių knygų. Tačiau nei šis centras, nei prezidento sudaryta speciali komisija kol kas nesiėmė tokių ryžtingų, atkaklių veiksmų nusikaltimams išaiškinti ir nubausti, kokių ėmėsi žydai. Štai, pavyzdžiui, Lileikis ir kiti nusikaltėliai buvo deportuoti iš JAV ir perduoti Lietuvos teisėsaugai, net vos gyvi. Tuo tarpu Lietuvoje žinomi Rainių skerdynių kaltininkai Raslanas ir Dušanskis laisvai gyvena užsienyje.

Galbūt dar daug tokių nusikaltėlių tūno Lietuvoje, bet apie juos žmonės nieko nežino. O juk tie, kurie žudė Lietuvos partizanus, trėmė į Sibirą Lietuvos intelektinį elitą, padarė ne mažesnį nusikaltimą negu dalyvavusieji žydų holokauste. Ir jie taip pat turėtų būti nubausti. Čia nesvarbu tautybė – lietuvis, rusas ar žydas.

Švietimo reforma

Lietuvoje jau seniai vykdomos įvairios reformos: sveikatos, pensijų, švietimo. Tačiau bene daugiausia kalbama ir rašoma apie švietimo reformą, kuri turėtų baigtis 2010 metais. Niekuo netenka stebėtis: juk ir sovietmečiu dažnai būdavo vykdomos švietimo reformos. Tad ir dabar reformuojamos vidurinės mokyklos. Mat taip geriausiai galima pasirodyti, kad ministerija dirba. Jos vadinamos pagrindinėmis, profiliuotomis, gimnazijomis. Kiekvienai sudarytas atskiras mokymo turinys. Gal tai ir gerai. Bet reformuotojai net nepastebi, kad išradinėja dviratį. Juk čia daug kas kartojama.

Mokyklų reforma susilaukė daug kritikos, nepatenkintos kai kurios savivaldybės. Ministerio pirmininko patarėjas A. Juozaitis siūlė nutraukti reformą, bet A. Brazauskas nurodė tęsti.

Mokyklų reforma iškėlė nemažai svarbių dalykų. Pavyzdžiui, jau nuo ateinančių metų bus pakeistas mokyklų finansavimas. Bus finansuojama pagal mokinio krepšelį. Kitaip sakant, mokyklos lėšos bus skirstomos pagal mokinių skaičių. Gal tada nebereikės mokytojams streikuoti dėl neišmokėtų atlyginimų.

Sveikintinas reikalavimas suteikti mokiniams kompiuterinį raštingumą, išmokyti naudotis kompiuteriu, internetu. Organizuojamas kaimuose mokinių vežimas į mokyklas. Išleista daug naujų vadovėlių, mokymo priemonių. Visa tai geri darbai ir ketinimai, kuriems įgyvendinti reikia pinigų. Pavyzdžiui, sunku mokykloms užtikrinti mokinių kompiuterinį raštingumą, kai vienas kompiuteris tenka 40 mokinių, o tuo tarpu pažangiose šalyse vienas kompiuteris tenka 8 mokiniams.

Tautinio mokinių patriotizmo, dorovingumo, darbštumo ir kitų teigiamų ypatybių ugdymui nereikia pinigų, tačiau tuo mažai tesirūpinama.

Šiuo metu Lietuva, kaip niekada, garsėja nusikaltimais, savižudybėmis, bėgimu į užsienį. Laikraščiai, radijas, televizija kasdieną vis praneša apie naujus, šiurpą keliančius nusikaltimus: žmogžudystes, plėšimus, vagystes, išprievartavimus ir t.t. Nusikaltėliai darosi vis įžūlesni, išradingesni ir kartais sunkiai sugaunami. Ir Šiaulių mieste kartais net dieną nesiliauja siautėti chuliganai, vagys, nuo kurių kenčia žmonės.

Dirba policija, teismai, perpildyti kalėjimai. Sakoma, jog tai nulemia sunkios gyvenimo sąlygos. Bet juk tas sąlygas kuria žmonės. Tad ar netenka dalis kaltės buvusiai sovietinei mokyklai, kurioje taip atkakliai būdavo vykdomas komunistinis auklėjimas, nes daug nusikaltėlių buvę tos mokyklos auklėtiniai.

Šiuo požiūriu padėties nepagerins nei policija, nei kalėjimai. Tai turėtų padaryti nepriklausomos Lietuvos mokykla, formuodama naują žmogų, ne tik išsilavinusį, bet ir dorą, sąžiningą, mylintį tėvynę Lietuvos pilietį. Juk kompiuterinį išsilavinimą turi ir naudojasi internetu daugelis nusikaltėlių, kurie yra baigę net aukštąsias mokyklas.

Ar šiandien Lietuvos mokykla eina tinkamu keliu? Daugelis faktų rodo, kad ne. Nesigilinsime į ugdymo turinį. Žinoma, kad mokykloje ir sienos turi auklėti. Pavaikščioję po Šiaulių miesto mokyklas, įsitikinsime, kad iš jų nedvelkia tautinė dvasia. Tai galima pasakyti ir apie Šiaulių universitetą (buvusį pedagoginį institutą). Štai buvę centriniai rūmai Vytauto gatvėje, kur rengiami būsimieji mokytojai. Čia jau vienuolikti metai koridoriuje ant sienos kabo tušti stendai, kuriuose sovietmečiu puikuodavosi nuotraukos ir užrašai apie sovietinės aukštosios mokyklos laimėjimus, instituto komjaunimo ir partinės organizacijos veiklą.

Šiandien visuose rūmuose antrame aukšte nežymioje vietoje kabo Kanados lietuvio J. Norkaus parūpintas vytis, parodantis, kad čia vis dėlto lietuviška mokykla.

(Nukelta į 3-čią psl.)

Spaudos balsai

Lietuva ir Karaliaučius

Maskvos dienraštis *Nezavisimaja Gazeta* 2001 m. gruodžio 11 d. laidoje rašo apie neseniai Vilniuje įvykusią tarptautinę konferenciją, kurioje buvo svarstomos Karaliaučiaus srities problemos, jos reikšmė Europai ir jos ateitis. Į konferenciją pakviesta šios srities oficiali delegacija į ją neatvyko. Laikraštis rašo: "Aišku, istorikai ir kraštotyrininkai buvo labai pasipiktinę, kad pasisakymuose šia tema buvo nevartojamas žodis Kaliningrado sritis, bet Königsbergo kraštas, pats Kaliningradas buvo vadinamas Karaliaučiumi, o visas labiausiai į Vakarus nutolęs Rusijos regionas – Mažoji Lietuva. Matyt todėl oficiali Kaliningrado srities delegacija į Vilnių neatvyko. (...) Kaip paaiškėjo konferencijoje, dalyvavo Lietuvos išeivija, gyvenanti Latvijoje, Vokietijoje, JAV-jose, Kaliningrado srityje. Šia proga Amerikos lietuviai atvežė į forumą JAV-jose išleistą Mažosios Lietuvos enciklopediją, kurią siūlė naudoti Lietuvos mokyklose ir taip pat lietuvių kalbos bei kultūros klasėse Kaliningrado srities teritorijoje. Toje enciklopedijoje ši sritis vadinama 'Rusijos okupuotu Lietuvos Karaliaučiaus kraštu'. Visi delegatai buvo supažindinti su tarybos teze Mažosios Lietuvos klausimu, kurioje buvo nurodoma, kad 'Karaliaučius, kaip ir anksčiau, yra Rusijos federacijos karinė kolonija, o demilitarizacija ir dekolonizacija Kaliningrado krašto turėtų būti vienu iš svarbiausių Lietuvos politikos tikslų'. (...) Neaišku kodėl tyli Kaliningrado srities administracija, srities parlamentas, rusų diplomatai. Kur pagaliau gyvena kalingradiečiai: Mažojoje Lietuvoje ar Didžiojoje Rusijoje?"

Karaliaučius 1946 m. buvo sovietų pavadintas Stalino bendražygio Kalinino vardu.

Nesėkminga nacių medžioklė

Tas pats dienraštis 2001 m. gruodžio 15 d. laidoje rašo: "Nusikaltėlių nacių paieškos prasidėjo Kanadoje tik 80-taisiais metais ir ypatingos sėkmės šioje srityje nebuvo. Griežtos sąlygos dėl įtariamųjų persekiojimo, kurias 1994 m. po vienos nepavykusios bylos nustatė Aukščiausiasis teismas, privedė prie negalėjimo teisti kolaborantus pagal baudžiamuosius įstatymus. 1995 m. valdžia pakeitė taktiką, nuspręsdama juos persekioti administracine tvarka. Prasidėjo tyrinėjimai pagal Imigracijos ministerijos nuostatus tų, kurie atvykdami į kraštą davė melagingus biografinius parodymus apie savo karinę praeitį. Jiems buvo pradedamos deportacijos bylos.

Be to, kaltintojai susidurdavo su įrodymų stoka. Jų ieškoti Kanados valdininkai nuvykdavo netgi į buv. Sovietų Sąjungos respublikas, darbavosi archyvuose, apklausinėjo vietinius gyventojus. Žymių iškėlimų viešumon šios išvykos nedavė.

Nacių paieškos valstybės iždui kainavo 46 milijonus dolerių. Kai kuriuos pasenusius imigrantus ištrėmė, kiti mirė tardymo metu. Toronto laikraštis *National Post* išaiškino, kad kai kurie įtariamųjų pasirodė esą nekalti, o dalis milijoninių išlaidų buvo padaryta išmokant jiems kompensacijas. Pati garsiausia iš šių bylų lietė Ukrainos vokietį Johaną Diuką. Karo metu jis buvo vertėjas. Kaltintojai nesugebėjo jo žvėriškumo įrodyti. Johan Diuk buvo išteisintas, ir valdžia jam sumokėjo 750,000 Kanados dolerių. Kiti du latviai pensininkai E. Podinš ir A. Vitolds gavo atitinkamai kompensacijos pinigų 510 ir 505 tūkst dolerių. (...) Pagal senų imigrantų parodymus anketose, kurios buvo pildomos įvažiuojant į Kanadą, jokių klausimų apie karišką praeitį nebuvo, o valdininkai labiausia domėjosi imigrantų sveikata".

Gudų centras Visagine

Lietuvos rusų savaitraštis *Litovskij Kurier* 2001 m. gruodžio 13-19 d. laidoje rašo: "Gruodžio 7 d. Visagine įvyko iškilmingas naujo Gudų kultūros centro 'Krok' atidarymas. Jau šešerius metus centras rimtai veikia, stengdamasis stiprinti Lietuvoje gyvenančių gudų tautinį susipratimą, studijuoti gudų dvasinį ir kultūrinį palikimą, papročius, tradicijas ir stiprinti ryšius su tėvynainiais. Centro vadovo Olego Davidiuk ir miesto savivaldybės pastangomis Visgino gyventojai gudai (o jų čia yra per tris tūkstančius) gavo naujas, jaukias ir šviesias patalpas, kuriose yra galimybė mokytis gudų kalbos, rengti paskaitas bei vakarus ir užsiimti menine saviveikla".

Tuo tarpu pačioje Gudijoje tuo nesirūpinama, o Lukašenkos valdžia stengiasi gudus rusinti. Gudų išeivijos JAV-se leidinys *Belorussian Review* 2001 m. antroje laidoje rašo: "Šiuo metu Gudijos žiniasklaida beveik be išimties vartoja rusų kalbą. TV ir radijas yra valstybės nuosavybė ir yra jos kontroliuojama. Sostinėje Minske nėra nė vieno universiteto bei aukštosios mokyklos, kur būtų dėstoma gudų kalba. Keliose mokyklose yra gudų kalbos klasės, bet tai yra išimtis. Knygų ir periodinių leidinių gudų kalba skaičius Gudijoje nuolatos mažėja. Pvz. per 1995-1997 metus leidinių gudų kalba nuo 12.5% nukrito ligi 5.5%. Nuo 1995 m. gudų kalba vis praranda savo poziciją rusų kalbos naudai. Namuose gudų kalbą vartoja 36.7% gyventojų, o rusų 62.8%. **J.B.**

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

J. B. MARLATT
The J.B. Marlatt Funeral Homes
(1985) Limited

J.B. Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviose patalpose.

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas Hamiltono lietuvių bendruomenei.

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

Andrew W. Swan
Direktorius

ILGAMEČIAM PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVO PASKOLŲ KOMISIJOS NARIUI

a.a. ALOYZUI KUOLUI

iškeliavus amžinybėn, jo žmonai ALDONAI, dukrai AUDRONEI ir sūnui ALMIUI su šeimomis gilią ir nuoširdžią užuojautą reiškia –

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo valdyba ir tarnautojai

PADĖKA

Brangioji mūsų mama-močiute,
Tu palikai šios žemės vargus,
Iškeliavai į amžinus namus.
Ilsėkis ramybėje, brangioji mama,
Tebūna Tau lengva šio svetimo krašto žemelė.

AtA

PETRONELĖ POŠKIENĖ

iškeliavo amžinybėn 2001 m. gruodžio 2 d. Palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje. Nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams – klebonui Augustinui Simanavičiui, OFM, Eugenijui Jurgučiui, OFM, Anapilio parapijos klebonui prel. Jonui Staškevičiui už atnašautas gedulines Mišias. Ačiū muz. D. Viskontienei ir D. Radtkienei už vargonavimą ir labai gražias giesmes Mišių metu. Nuoširdžiai dėkojame kun. Eugenijui Jurgučiui, OFM, už mūsų mielos mamos lankymą ligoninėje, už maldas prie karsto laidotuvių koplyčioje ir maldas kapinėse. Nuoširdus ačiū visiems, atsilankiusiems koplyčioje už pareikštas užuojautas, už Mišių aukas, už labai gražias gėles, už aukas *Tėviškės žiburiams* ir už velionės palydėjimą į amžino poilsio vietą. Ačiū B. Stanulienei už paruoštus pietus ir ponioms už suneštus pyragus.

Nuliūdę – *sūnus Kęstas ir žmona Rūta Poškai, duktė Birutė Valančienė, vaikaičiai – Jonas su šeima, Birutė ir Vida*

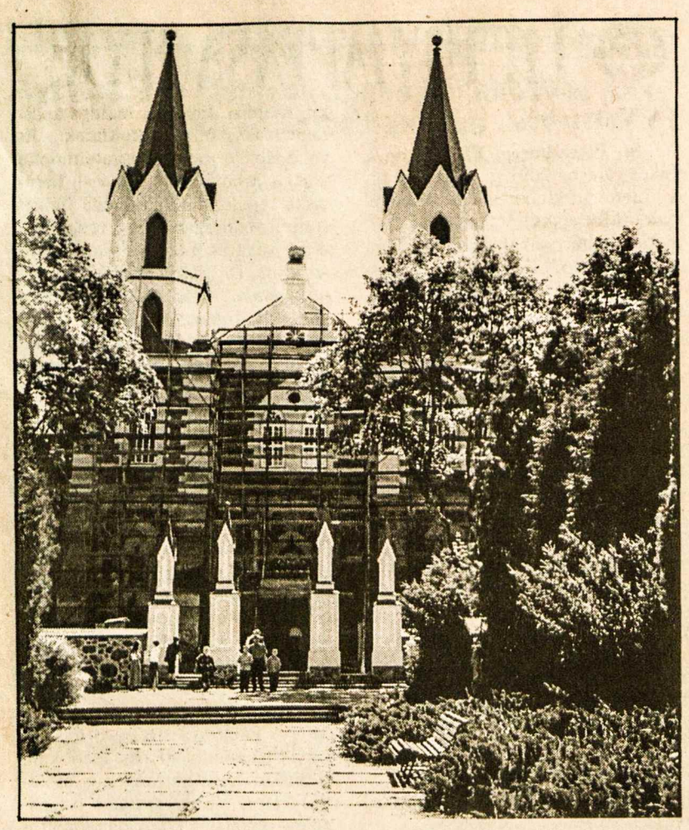

Punsko šventovė, dar vis remontuojama Nuotr. J. Kuliešiaus

Sustabdyta didžiulė siunta į Lietuvą

Lietuviška organizacija nukentėjo dėl rugsėjo 11 dienos teroristinių veiksmų

Rugsėjo 11 d. teroristiniai puolimai privertė Amerikos karo aviaciją (US Air Force) sustabdyti humanitarinės pagalbos siuntas į Lietuvą. Kalifornijoje įregistruota, pelno nesiekianti "Auksučiai Foundation" dabar ieško dosnių rėmėjų, kad sutelktoji pagalba galėtų būti išsiųsta laivais.

Prieš keleris metus "Auksučiai Foundation" buvo įsteigta pagelbėti smulkiesiems Lietuvos žemdirbiams – išmokyti modernių ūkininkavimo metodų, kad pajėgtų pereiti iš 50 metų trukusios kolektyvinės sovietinės sistemos priespaudos į laisvosios rinkos ekonomiją. Ši mintis buvo subrandinta grupelės Šiaurės Kalifornijos (Univ. of Calif./Davis) universiteto dėstytojų ir kitų žemės ūkio bei inžinerijos specialistų. Idėja pagrįsta pasitikint Amerikos gyventojų, ypač lietuvių kilmės, dosnumu. Pelno nesiekianti, visuomeninė (*public benefit*) organizacija buvo įregistruota Kalifornijoje. Visi jos nariai dirba savanoriškai, negaudami atlyginimo, savo laiką ir energiją aukodami Lietuvai.

Netoli Šiaulių, Auksučių-Egeliškių kaimuose, tarp Kuršėnų ir Gruzdžių, buvo gauta 380 akrų dirbamos žemės ir miško. Tenai dabar steigiamas Žemės ūkio centras, kuris padės ne tik apylinkės ūkininkams, bet ir vietiniams kaimo vaikams, leisdamas savaitgaliais ir per šventes susiburti, pasimokyti ir pasportuoti.

Į pensiją išeinantis vokiečių kilmės Kalifornijos ūkininkas George Dierssen padovanojo visą turėtą ūkio techniką, kad ją toliau naudotųsi Lietuvoje steigiamas Ūkio centras. Jo dovana, apie pusę milijono dolerių vertės, tebėra Kalifornijoje dėl netikėtų rugsėjo 11 d. įvykių. Pereitą pavasarį "Auksučiai Foundation" gavo užtikrinimą iš *US State Department* ir *US Department of Defense*, kad ši parama bus nemokamai nuskraidinta į Šiaulius, pasiremiant kongreso patvirtintu *Denton Amendment* leidimu. Žemės ūkiui skirtoji dalis sveria 75,000 svarų.

Kadangi talpintuvuose buvo tuščios vietos, šiaurinės Kalifornijos dosnūs lietuviai ir amerikiečiai suaukojo dar 25,000 svarų pagalbos Lietuvos kaimo vaikams, daugiausia skirtos Almos Adamkienės Vaikų fondui. Deja, tuo metu kai šios siuntos turėjo būti nemokamai išskraidintos į Lietuvą, įvyko žiaurioji rugsėjo 11 d. tragedija ir dėlto visi kariški transportiniai lėktuvai buvo nukreipti į Afganistaną. Humanitarinės pagalbos siuntos buvo sulaikytos.

"Auksučiai Foundation", neturėdama kito pasirinkimo, susitarė su "Orion" laivų bendrove, kad du po 40 pėdų, dvigubi talpintuvai (didžiulis John Deere traktorius ir galingas "International Harvester" kombainas), būtų persiųsti jūros keliu į Klaipėdą. Tačiau tai kainuos per $31,000. Labai reikia skubios pagalbos ir aukų, kad būtų galima apmokėti siuntą laivais, kurie Klaipėdą turėtų pasiekti vasario mėn. viduryje. Čekius prašoma rašyti: "The Auksuciai Foundation, 2907 Frontera Way, Burlingame, CA 94010, USA.

Daugiau informacijų galite gauti pasiteiravę elektroniniu paštu: *sliupasvyt@earthlink.net* arba *ldclement@ucdavis.edu*

Apsaugoti vertingi paminklai

Vienos moters rūpesčiu atstatyti istoriniai dvaro rūmai, įsteigtas etnografinis muziejus, apsaugoti kiti paminklai

ANTANAS KAKANAUSKAS

Kaip sakė Žemaičių kultūros draugijos Telšių apskr. pirm. Andrius Dacius, Aldonos Simonavičiūtės dėka liko nenuniokotas unikalus XIV š. medinės architektūros paminklas – Biržuvėnų dvaro rūmai bei pagalbinių pastatų kompleksas. Pagaliau visai neseniai dvaro rūmai ir pagalbiniai pastatai įtraukti į valstybės saugomų architektūros paminklų sąrašus.

Kad tai nebuvo lengva ir paprasta, gerai žino ŽKD Telšių pavieto nariai ir pati A. Simonavičiūtė. Tik po to, kai dvarą ir jo pastatus apžiūrėjo PHARE ekspertai ir padarė išvadą, jog tai yra vienas unikaliausių XIV š. medinės architektūros kompleksų Europoje, po to, kai šio tarptautinio fondo lėšomis buvo paruoštas dvaro parko bei jo pastatų restauracijos projektas, dvaro likimu susirūpino ir Lietuvos valdžia. Taigi, nuo šių metų dvaras jau yra valstybės saugomas architektūros paminklas ir už jo pastatų bei parko gadinimą galima nubausti gana griežtomis bausmėmis, kurias nustatė Lietuvos respublikos įstatymai.

Dvaras – nebe pirmas ir ne vienintelis kultūros paminklas, dėl kurio išsaugojimo "serga" Aldona Simonavičiūtė. A. Dacius sakėsi pirmąjį kartą susitikęs ir susipažinęs su Biržuvėnų kaimo bibliotekininke prieš kokius aštuonerius metus. Tada ji rūpinosi senovinio Skenduolių kryžiaus, stovinčio miške netoli Virvytės upės, atstatymu ir aplinkos sutvarkymu. Užėjo tada Aldona į paminklų dirbtuves Telšiuose, prašydama šį tą tam kryžiui padaryti. Vyrai padarė ko prašomi ir užmokesčio neėmė. Vėliau Dacių, Giedrų ir Eitučių šeimos, irgi A. Simonavičiūtės paprašytos, sutvarkė Biržuvėnų dvaro savininko Gorskio kapą. Taip prasidėjo ŽKD Telšių pavieto narių ir kaimo bibliotekininkės draugystė. Netrukus prie draugų "kompanijos" prisijungė ir Lietuvos tautodailininkų sąjungos (LTS) Telšių skyriaus tautodailininkai. Vis daugiau žmonių suvokia Biržuvėnų dvaro unikalumą, jo išlikimo reikšmę Žemaitijai, o gal net ir Pasauliui. Pasauliui? Taip. Neseniai Šveicarijoje gyvenantis fotografas Fredy Ruesch išleido pašto atvirukų komplektą – Biržuvėnų dvaro vaizdus, kuriais gali pasigėrėti šios valstybės gyventojai. A. Simonavičiūtė saugo puikią dvaro rūmų nuotrauką, kurią šis fotografas padovanojo jai. Dar anksčiau Europos lygyje, dvaro unikalumą įvertino PHARE Chris Chros.

A. Simonavičiūtė gimė Petraičių kaime, nuo kurio iki Biržuvėnų dvaro gal pora kilometrų. Tėvai – Julija ir Pranas Simonavičiai – neturtingi to kaimo ūkininkai. Mokėsi Aldona Biržuvėnų pradinėje, vėliau Luokės vidurinėje mokyklose, studijavo Klaipėdoje, kur įsigijo pradinių klasių mokytojos specialybę. Po studijų ji dešimt metų "klajojo" po Žemaitiją ir Lietuvą dirbdama tai šen, tai ten, kol niekur geriau neradusi iš paskutinės savo darbovietės Kaune sugrįžo į gimtąjį kaimą. Tvarkėsi ūkyje, slaugė sergančią pamotę ir 1978 m. įsidarbino Biržuvėnų kaimo bibliotekoje. Čia dirba ir dabar. Biblioteka irgi jau turi savo istoriją. Ji centriniuose dvaro rūmuose įsteigta apie 1949-1950 m.

Biržuvėnų kaimas

Šis kaimas – viena seniausių gyvenviečių Žemaitijoje. Biržuvėnų vardas pirmąjį kartą oficialiai paminėtas 1253 m. Kuršo vyskupo ir Livonijos ordino magistro Žemaitijos žemių dalybų dokumente. Kaip pasakoja A. Simonavičiūtė, ji kartu su ŽKD Telšių apskr. nariais ir vietos gyventojais ruošiasi iškilmingai atšvęsti to paminėjimo 750 metų sukaktį.

Virvytės pakrantėje yra išlikęs piliakalnis – slėptuvė. Tai pats seniausias piliakalnių tipas. Žmonės apsitverdavo rąstų siena kalvos viršūnę, kad priešui užpuolus, galėtų subėgti už užtvaros ir gintis. Ten giminė laikydavo susikrovusi savo turtą. Tokie piliakalniai buvo statomi dar iki atsirandant bajorų luomui. Bajoras ant piliakalnio jau statydavosi sodybą, vėliau vykstant karams tarp genčių sąjungų, buvo pradėtos statyti tvirtovės. Taigi kada įsirengė slėptuvę žemaičių giminės žmonės ant kalvelės Virvytės pakrantėje? Tūkstantis metų prieš Kristaus gimimą? Taip spėja archeologai, kurie, greičiausiai, Biržuvėnų piliakalnio dar netyrinėjo. Galimas dalykas, jis gerokai senesnis. O jeigu žemaičiai gyveno tame Virvytės vingyje nuo pat tų laikų, kai ši užsispyrusi tauta atkeliavo į Pabaltijį? Dabartiniai Biržuvėnų ir aplinkinių kaimų gyventojai gali būti tiesioginiai tos genties ar giminės, apsistačiusios piliakalnį-slėptuvę Virvytės pakrantėje, palikuonys.

A. Simonavičiūtė irgi viena iš jų. Kaimas senas kaip ir Žemaitija, aplinkui kur tik žengsi – istorijos paminklai. Visi daiktai kažką mena. Kryžiai, koplytėlės, kapai, senesni namai, net medžiai. Tado Blindos pušis... Turistiniuose žinynuose tokia nuolat minima. Prieš keletą metų vienas girininkas man prisipažino, kad iš tiesų jau nebežino po kuria Biržuvėnų miško pušimi rinkdavosi savo reikalų aptarti "svieto lygintojo" Tado Blindos "razbaininkai". Tiesiog jis parodęs gražią, išlakią seną pušį giliai miške, ir ji dabar saugoma kaip paminklas. Tegul saugo medį... Turistai kartais aplanko Blindos pušį, fotografuojasi prie jos. O ir kas gali garantuoti, kad ne ji buvo plėšikų susibūrimo vieta? Galbūt tas gyvenimas legendų krašte neleido A. Simonavičiūtei likti paprasta eiline kaimo bibliotekininke, vertė ją domėtis kultūra, gimtinės istorija.

Etnografinis muziejus

Jau bene keturiolika vasarų Biržuvėnuose po savaitę-kitą vieši poetas Stasys Daunys. Savo laiku jis dirbo muziejininku. Besikalbant kilo mintis šalia bibliotekos įsteigti etnografijos muziejų. Įdomiu užsiėmimu tapo rodinių rinkimas. Visokių senų daiktų ieškoti Aldona ėmėsi pradžioje gimtajame Petraičių kaime, vėliau ir aplinkiniuose kaimuose. S. Daunys pamokė bibliotekininkę tuos rodinius prižiūrėti, aprašyti, sudaryti dokumentaciją. A. Simonavičiūtė sakė esanti dėkinga ir Žemaičių *Alkos* muziejaus mokslinei bendradarbei Laimutei Valatkienei, pas kurią atvažiavusi į Telšius nuolat užeidavo pasitarti. Ji noriai paaiškindavo, kaip reikia tvarkyti rodinius, nuotraukas. Taip nejučiomis kaimo bibliotekininkė pasijuto tarsi savo krašto šeimininkė, atsakinga už jo istoriją, kultūrą, atminties išsaugojimą.

Atgiję rūmai

Dabar pradėjus Biržuvėnuose lankytis PHARE ekspertams, ŽKD Telšių apskr. nariams ir tautodailininkams keičiasi ir vietos gyventojų požiūris į dvarą, jo pastatus, kitus paminklus. Pernai ŽKD Telšių apskr. pirm. A. Daciaus iniciatyva buvo paminėta Biržuvėnų malūno 100 metų sukaktis. Ta proga pirmininkas apdovanojo padėkos raštais biržuvėniškius, vienaip ar kitaip prisidėjusius prie dvaro ir jo pastatų saugojimo, tvarkymo. Dvare 1999 ir 2000 m. po savaitę stovyklavo Specialiosios internatinės mokyklos auklėtiniai, kuriuos savo amatų mokė Telšių tautodailininkai. Dvaras turi būti "gyvenamas" – jame turi vykti renginiai, jis turi būti reikalingas rajono kultūros žmonėms ne tik kaip paminklas. Dalyvaujant poetui S. Dauniui 1999 m. Biržuvėnuose įvyko literatų šventė, pavadinta Telšių poezijos pavasariu. Jau suplanuota keletas apskrities renginių Biržuvėnuose ir 2002 m. Penkeri metai šalia bibliotekos veikia etnografijos muziejus, kurį prižiūri Aldona.

Dvaras, piliakalnis, koplytėlės, kryžiai, senovinis parkas. Virvytės upė, senos Pirmojo pasaulinio karo laikų vokiečių kareivių kapinaitės, – visa tai istorijos paminklai, reikalingi kultūros žmogaus globos, dėmesio. Žemaičiui jo buvimo paminklas ir pats brangiausias daiktas pasaulyje yra visa Žemaitijos žemė.

Medžio skulptūra Raganų kalne, Juodkrantėje Nuotr. V. Baliūnienės

Jaunųjų dainininkų įspūdžiai neblėsta

"Ąžuoliukui" grįžus Lietuvon po koncertų Amerikoje ir Kanadoje

VYTAUTAS MIŠKINIS

Prabėgus šv. Kalėdų bei Naujųjų metų koncertiniam šurmului, noriu mintimis sugrįžti į neseniai patirtus gilius įspūdžius.

Išsipildė seniai puoselėjama "Ąžuoliuko" svajonė aplankyti kraštus anapus Atlanto. Pono Rimanto Šidlausko, Lietuvos ambasadoriaus Kanadoje dėka, mintis aplankyti Kanadą tapo realybe. Dar pirmasis "Ąžuoliuko" vadovas Hermanas Perelšteinas, deja, prieš trejus metus iškeliavęs amžinybėn, visaip puoselėjo šią idėją. Laimingai sutapo, kad seniai planuotą choro viešnagę JAV buvo galima pratęsti Kanadoje.

Viešnagė Kanadoje išties buvo įspūdinga – po labai įtemptų koncertų Vašingtone, Niujorke, Klyvlande, Čikagoje ir Salt Lake City atsirado galimybė kiek lengviau atsikvėpti, choristams pailsėti. Aplankėme Niagara Falls, paragavom ne tik krioklio purslų, bet ir stiprios liūties. Susipažinome su Otavos miesto apylinkėmis, jos architektūriniais paminklais. Kiek trumpiau, bet žvilgtelėjome ir į nuostabų Toronto miestą. Ypatingą šilumą pajutome iš mus globojusių žmonių.

Rūpestingoji Irena Ross jau gerokai prieš pusmetį pradėjo rūpintis mūsų gastrolių maršrutu, o choristus pasitiko tik chorui peržengus Kanados sieną Niagara Falls. Toks nuoširdus nevaldiškas dėmesys nedažnai pasitaiko. Nuvykus į Otavą buvome globojami Kanados lietuvių bendruomenės sielų – Loretos Cassidy ir Rūtos Kličienės. Mes nepaprastai dėkingi jų improvizacijoms, planavusioms mūsų laisvalaikį, besirūpinusioms kiekvieno, net ir jauniausio, choristo norais bei savijauta. Otava veikiausiai vienintelis miestas, kurį gastrolių metu turėjome progos išsamiau pažinti.

Be abejonės, mūsų viešnagės pagrindinis tikslas – parodyti, ką geriausiai "ąžuoliukai" sugeba scenoje. Nepaprastai džiaugėmės galimybe dainuoti kartu su garsiausiais Kanados chorais. Vienas tokių, tikrai labai aukšto meninio lygio kolektyvas – St. Matthew's šventovės berniukų choras, vadovaujamas Matthew Larkin. Su juo kartu atlikome Leonardo Bernsteino *Chichester Psalms*. Stebėjau jų repeticiją ir kaip muzikas buvau sužavėtas vadovo reiklumu bei choristų nepaprastu dėmesingumu ir griežta vidine tvarka. Jie repetavo W. A. Mozarto *Requiem*, kurį planavo netrukus atlikti. Orkestro dalį fortepijonu atliko pats vadovas. Jis – puikus pianistas! Kadangi šį kūrinį neseniai atliko ir "Ąžuoliukas", puikiai žinau, kad tokią muziką gali atlikti tik aukščiausio meninio lygio chorai. Tikiuosi, kad abiejų kolektyvų giedojimas patiko visiems klausytojams.

Stebėjausi neformaliais ambasadoriaus Rimanto Šidlausko santykiais su lietuvių bendruomenės nariais. Ypatingai džiaugiuosi galimybe gyventi jo namuose ir bendrauti su jo nuostabia šeima. O tai pasitaiko nedažnai. Kadangi keletą Kanados autorių kūrinių atlikome prancūzų kalba, ponas R. Šidlauskas rado laiko man patarti. Ambasadorius sugebėjo pakviesti į koncertą ir didelį pulką užsienio diplomatinių misijų atstovų tiek Otavoje, tiek Toronte. Tai rodo mūsų ambasadoriaus glaudžius ryšius su užsienio diplomatais, o jų apsilankymas "Ąžuoliuko" koncertuose – pagarbą ir dėmesį Lietuvai. Koncertai buvo dedikuoti Lietuvos ir Kanados diplomatinių santykių atstatymo 10-mečiui.

Dvi paskutines viešnagės Kanadoje dienas praleidome Toronte. Nepaprastai įspūdinga Toronto katedra, kurioje kartu su St. Michael's berniukų choru giedojome pasikeisdami šv. Mišiose. Tai buvo dar vienas mūsų sutiktas choras, kurio giedojimas papuoštų bet kurią Europos katedrą.

Paskutinė diena buvo nepaprastai įtempta. Nuo pat ankstyvo ryto giedojome šv. Mišiose dviejose lietuvių šventovėse. Suspaustas laikas neleido ilgiau pabendrauti su garsiausiais Toronto lietuvių chorvedžiais: Dalia Viskontiene, Nijole Benotiene, Lilija Turūtaite, Jonu Govėdu. Pastarasis padovanojo eilę kūrinių "Ąžuoliukui", (dalis buvo atlikta Kanadoje). O kiti chorų vadovai vaikus tiesiog apipylė dovanomis.

Ne kiekvienam chorui tenka didelė garbė ir galimybė gastrolių užsienyje metu koncertuoti su orkestrais. Tokia proga pasitaikė Toronte. Kamerinio orkestro "Lyra" vadovės Audronės Šarpytės didelių pastangų dėka tai galėjome įgyvendinti.

Toks lietuvių bendruomenės dėmesys mūsų chorui – didelė dovana. Prabėgusių gastrolių įspūdžiai dar tebesklando mūsų mintyse. Dėkui visiems mus globojusiems už šią dovaną.

Kryžiuočių karai su pagoniška Lietuva

JUOZAS VITĖNAS

Vokietijoje gyvai tebesidomima buvusiais Rytprūsiais, apie kuriuos daug rašo Vokietijoje leidžiamas laikraštis *Das Ostpreussenblatt*. Jame rašoma ne tik apie dabartinį gyvenimą šiame vokiečių valdytame krašte, bet ir primenama jo istorija. Pernai, minint "Prūsų valstybės" sukaktį buvo pateikta eilė straipsnių apie buvusią Prūsiją. Vienas jų buvo apie kryžiuočių ordino (straipsny: *Deutsches Orden*) didįjį magistrą (Hochmeister) Winrich von Kniprode, kuris, kaip didysis komtūras, 1348 m. vadovavo ordino kariuomenei kare su Lietuvos kunigaikščiais Knystautu (Knystut) ir Algirdu. Vėliau, Kniprode tapęs didžiuoju magistru, įsivėlė į ginčus su kaimynais ir pakartotinai kariavo su pagoniška Lietuva.

Danams sunaikinus Hanzos miestą Visby Gotlando saloje, ordinui buvo iškilęs naujas pavojus. Todėl jis ragino Hanzą pradėti karą su Danija. Tačiau tiesiogiai dalyvauti šiame kare ordinas nenorėjo, kad nebūtų apkaltintas kariavimu su krikščionių kunigaikščiu. Šį karą laimėjo Hanza, ir 1370 m. buvo sudaryta taika.

Po to ordinas pradėjo "žygius į Lietuvą" ir su kryžiuočių kariuomene užpuolė Kauną, Gardiną ir Vilnių. Lietuviai iš savo pusės buvo giliai įsibrovę į ordino sritį ir sunaikino kaimus.

1370 m. žiemą didysis kunigaikštis Knystautas buvo suplanavęs staigų Samlando užpuolimą per užšalusias Kuršių marias, tačiau atšilus orui žygis buvo perkeltas į sausumą ir todėl staigmena nebebuvo galima pasinaudoti.

Dvi ordino kariuomenės, vadovaujant didžiajam magistrui ir ordino maršalui Hennig Schindekopf pasitiko lietuvius prie Rudau ir juos sumušė. Maršalas Schindekopf juos vijosi be atvangos iki galutinio sunaikinimo, bet ir jis pats šį žygį apmokėjo savo gyvybe. Taip pat ir didysis magistras buvo sužeistas.

Po šio triuškinančio pralaimėjimo, pasak laikraščio, lietuviai daugiau nebedrįso užpuldinėti ordino žemių, tačiau, kaip žinoma, lietuvių ir lenkų kariuomenė ordiną sunaikino 1410 m. Žalgirio mūšyje. (Staipsnį atsiuntė LeKro).

Trūksta patriotinio atkaklumo

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Kad mokyklose neauklėjamas jaunimas patriotizmo dvasia rodo ir Šiauliuose vykstantys tautinių švenčių minėjimai, kuriuose dažniausiai nedalyvauja jaunimas, taip pat patriotizmo stoką rodo masinis jaunimo bėgimas iš Lietuvos į užsienį besivaikant pinigų, net nebandant kurti geresnės Lietuvos.

Gera gyventi Lietuvoje?

Gera, tik ne visiems. Gera kai kuriems verslininkams, finansininkams, valdžios vyrams, kurie uždirba daug pinigų. Jie statosi prabangias vilas, važinėja brangiais automobiliais, dažnai keliauja į užsienį. Tačiau skursta pensininkai, bedarbiai ir mažas algas gaunantys tarnautojai. Tokia santvarka vadinama laukiniu kapitalizmu.

Ar šiauliečiai patenkinti, ar džiaugiasi nepriklausomybe? Džiaugiasi, tik ne visi. Džiaugiasi tie, kuriems gera gyventi, kurie turi geras materialines sąlygas. Mažai tokių, kurie džiaugiasi iš patriotizmo, nes sovietmečiu atkakliai buvo draudžiama mokyklose ugdyti tautinio patriotizmo jausmus, buvo ugdomas sovietinis patriotizmas.

Darbininkai, bankrotavus fabrikams, atleisti iš darbo ir tapę bedarbiais, keikia, purvais drabsto Lietuvos nepriklausomybę ir ilgisi sovietmečio. Jiems pritaria buvę komunistai.

Susirasti darbą Šiauliuose šiandien nelengva. Buvusiame pramonės mieste bankrotavo daug fabrikų, kurių vietoje stūkso pajuodavę kaminai. Nedarbas Šiauliuose kartais pasiekia net 15%.

Nors savivaldybė imasi kai kurių priemonių nedarbui mažinti, tačiau ir čia nerodoma patriotinio ryžto. Pavyzdžiui, sužlugo plačiai reklamuotas Šiaulių Laisvosios ekonominės zonos steigimas, kur buvo žadėta sudaryti daug darbo vietų ir sukišta nemažai pinigų.

Kai kurie bedarbiai jau susidarė tingėjimo įpročius ir geriau kapstosi po šiukšlynus negu eitų dirbti bet kokį darbą. Jų gyvenimas palaidotas sąvartynuose.

'SAMOGITIA'
Knygų rišykla "SAMOGITIA" meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

AUKOKIME LIETUVAI per
TAUTOS FONDĄ KANADOJE
Mūsų aukos stiprins Lietuvos nepriklausomybę.
Siųskite aukas bei palikimus šiuo adresu:
Tautos fondas Kanadoje,
1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6

PADĖKA

MŪSŲ MYLIMAM VYRUI, TĖVUI IR TĖVUKUI

AtA

STEPONUI PUSVAŠKIUI

mirus 2001 m. gruodžio 27 d.,

reiškiame padėką klebonui prel. J. Staškevičiui už maldas laidotuvių namuose, už gedulines Mišias šventovėje, prie karsto ir už maldas kapinėse. Lindai Marcinkutei ir Anapilio parapijos chorui už gražų giedojimą, visiems už gėles, už užprašytas šv. Mišias velionies intencija. Ačiū B. Matulaitienei ir M. Povilaitienei už surinktas aukas. Padėka karsto nešėjams – mano vaikaičiui ir vaikaitėms. Dėkojame visiems, atsilankiusiems laidotuvių namuose, J. Gurklienei už paruoštus pietus ir pyragus bei pareiškusiems užuojautas laiškais ir spaudoje.

Žmona, sūnus, duktė Virginija su šeima

LAISVOJE TĖVYNĖJE

SUNKI ŽIEMA ŽUVIMS

Valstiečių laikraštis (nr. 5) rašo, kad šių metų snieginga ir šalta žiema kenkia net žuvims. Kaišiadorių rajono tvenkiniuose ir kai kuriuose sekliuose ežeruose žuvys pradėjo dusti. Organizuojamos gelbėjimo grupės ekečių kirtimui, kur įmanoma, sniego valymui nuo ledo. Lietuvos valstybinis žuvivaisos ir žuvininkystės tyrimų centras (LVŽŽTC) pataria taip pat, kad svarbu stebėti deguonies kiekį vandenyje ir laiku imtis visų įmanomų priemonių. Stengiamasi kompresoriais pūsti orą ir deguonį į vandenį. Centras organizuoja nemokamus deguonies kiekio patikrinimus pristatytuose mėginiuose, patarimus apie kovos su žuvų dusimu būdus ir priemones.

PASISAKĖ DARBUOTOJAI

Ignalinos atominės elektrinės (IAE) darbuotojai išleido pareiškimą, kuriame vyriausybė raginama sukurti juridinį pagrindą jėgainės pertvarkymui į akcinę bendrovę, galimam jos privatizavimui ir privataus užsienio kapitalo investicijų pritraukimui į Lietuvos branduolinę energetiką, bei spręsti didėjančio nedarbo problemas. Taip pat raginama nedelsiant priimti sprendimą dėl atominės energetikos plėtros ir numatyti priemones, kaip išsaugoti dabar IAE dirbančius specialistus, pradėti derybas dėl panaudoto branduolinio kuro grąžinimo į Rusiją, norint užtikrinti gyventojų ir aplinkos saugą. IAE per darbo metus pagamino 220 bln. kilovatvalandžių (kW/h) elektros energijos, daugiau kaip 70% Lietuvos elektros energijos. Darbuotojų nuomone, galėtų būti pagaminama dar tiek, jei būtų išnaudotas visas jos galingumas. Lietuva įsipareigojo pirmąjį IAE reaktorių uždaryti iki 2005 m., dėl antrojo vyriausybė turi pranešti vasario mėn. Jėgainės du sovietų gamybos RBMK reaktoriai pasaulyje laikomi nesaugiais. Tarptautiniai aukotojai jau skyrė Lietuvai daugiau negu 200 mln. eurų pirmojo bloko uždarymui. IAE dirba 4,611 darbuotojų, rašo LGTIC.

NERADO KEMPINLIGĖS

Kaip praneša *Valstiečių laikraštis* (nr. 4), pagal pernai Lietuvos valstybinėje veterinarijos laboratorijoje atliktus tyrimus, Lietuvoje galvijų kempinligės nėra. Buvo atlikti apie 20,000 paskerstų galvijų tyrimai, kuriems panaudota beveik 3 mln. litų. Laboratorijos direktoriaus teigimu, šiemet numatoma ištirti apie 70,000 galvijų. Tyrimai atliekami pagal Europos sąjungos reikalavimus. Briuselyje teigiamai vertinama Lietuvos maisto ir veterinarijos tarnybos veikla įgyvendinant šios ligos profilaktikos priemones.

PAMINĖTOS METINĖS

Sausio 15 d. Klaipėdoje buvo minimos 79-osios Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos metinės. Savivaldybės viešojoje bibliotekoje vyko visuomeninė diskusija *Ribinis regionas – tiltas tarp kultūrų*, vėliau surengtas iškilmingas minėjimas prie paminklo 1923 metų sukilimo dalyviams Skulptūrų parke, rašo LGTIC. Muzikos centro koncertų salėje vyko teatralizuotas koncertas *Jau saulelė*, dalyvaujant dviem folkloro ansambliams. Po 1923 m. sausio 15 d. kilusio sukilimo, kuriame dalyvavo vietos lietuvininkai ir iš Didžiosios Lietuvos atvykę savanoriai, Klaipėdos krašto žemės buvo prijungtos prie Didžiosios Lietuvos.

KOVA SU NARKOMANIJA

Vilniuje sausio 14 d. posėdžiavo Narkomanijos išankstinės apsaugos ir kontrolės programos koordinavimo taryba, kuri paskelbė, kad 2001 m. iš valstybės biudžeto buvo skirta 550,000 litų Sveikatos apsaugos ministerijos vykdomoms šios srities programos priemonėms. Daugiau kaip 3 mln. litų teko kitų ministerijų vykdomoms toms pačioms programoms ir kontrolės priemonėms, 2 mln. litų – apskričių priklausomybės ligų centrams steigti Kaune, Panevėžyje ir Šiauliuose. Taip pat buvo paskirtos lėšos kitiems projektams, pvz. Vilniaus priklausomybės ligų centro patalpų remontui, Klaipėdos priklausomybės ligų centro priešnuodžių skyriaus įrengimui. Vilniaus priklausomybės centro duomenimis, šiuo metu Lietuvoje yra apie 12,-000 narkomanų, iš kurių Vilniuje – apie 3,700.

APTARĖ TILTO TIESIMĄ

Sausio 18 d. Lietuvos ir Rusijos pareigūnai aptarė Lietuvos ir Rusijos pasienio kontrolės punktų dabartinę veiklą ir perspektyvas. Didžiausias dėmesys buvo skirtas Panemunės-Sovietsko (Tilžės, Karaliaučiuje) sienos kirtimo punkto klausimas. Sutarta parengti studiją, įvertinančią naujo tilto per Nemuną toje vietoje tiesimą, Karalienės Luizos tilto per Nemuną remontą ir aplinkkelio Panemunė-Tilžė tiesimą. Lietuvai šių projektų įgyvendinimas kainuotų apie 40 mln.litų. Naujas tiltas būtų užbaigtas tik 2007-2008 m. Lietuva su Rusijos federacijos Karaliaučiaus sritimi turi 267 kilometrų ilgio sausumos sieną.

VRM GAVO KOMPIUTERIUS

Vidaus reikalų ministerija įvairioms savo institucijoms paskirstė beveik 500 kompiuterių, iš jų 75 skyrė policijos komisariatams, rašo LGTIC. VR ministeris Juozas Bernatonis tikisi, kad informacinių technologijų pritaikymas valstybės valdyme leis veiksmingiau naudoti turimą informaciją, atvers naujas galimybes gyventojų bendradarbiavimui su valdžios institucijomis, skaidresniam valdymui, aiškesniam sprendimų priėmimui. Migracijos departamentui skirti 95 kompiuteriai, Gyventojų registro tarnybai – 173. **RSJ**

Zenono Garbenčiaus 100-jo gimtadienio iškilmėje jį apjuosia brolio dukterėčia iš Lietuvos Neringa Virkšaitė (iš Mažeikių), greta sėdi Zenono brolis iš Lietuvos (Plungės raj.) Vaclovas Garbenčius **Ntr. E. Kadienės**

Zenono (John) Garbenčiaus 100-jo gimtadienio iškilmėje. Iš kairės pirmoje eilėje: Zenonas (John), duktė Susan Barrett, Zenono brolio duktė iš Lietuvos Genutė Kelerienė, Zenono brolis iš Lietuvos Vaclovas Garbenčius; antroje eilėje stovi: Zenono duktė iš Kalifornijos Eunice Danli, Zenono duktė Elena (Helen) Papley **Ntr. E. Kadienės**

Edmonton, Alberta

100 METŲ SULAUKĘS Zenonas (John) Garbenčius buvo iškilmingai pasveikintas Lietuvių Namuose 2001 m. gruodžio 29 d. Tai pirmas tokio pobūdžio įvykis mūsų mažame lietuvių telkinyje. Norėdami padaryti tėvui staigmeną, sūnus Albertas, dukros – MaryAnn, Helen Papley, Lilian Houg (Vancouver Island), Susan Barret ir Eunice Danli (San Francisco, CA) iškvietė iš Lietuvos Zenono brolį Vaclovą, jo dukterį Genovaitę Kelerienę (abu iš Plungės rajono) ir kitos dukters dukterį Neringą Virkšaitę iš Mažeikių. Jie visi 3 atvyko į Edmontoną gruodžio 23 d.

Visą šią grupę ir per 100 dalyvių Garbenčių šeima pavaišino skania Helen Papley bei seserų paruošta vakariene bei įvairiais gėrimais. Stalai papuošti gėlėmis, grojanti švelni muzika sudarė tikrai šventišką nuotaiką. Oficialią pobūvio dalį pradėjo Garbenčių šeimos bičiulė bei ilgų metų draugė Alyce Brebrick. Po trumpo įvado ji sukalbėjo maldą ir nurodė savitarnos vakarienės eigą. Platesnę apžvalgą po vakarienės apie Zenoną bei jo įsikūrimą Kanadoje, padarė vaikaitis Trent Houg (Phoenix, AZ) Gimęs 1902 m. sausio 17 d. Žemaitijoje, Plungės rajone, ūkininkų šeimoje. Būdamas 26 m. amžiaus, 1928 m. emigravo į Kanadą. Pradžioje trumpą laiką dirbo ūkyje Saskatchewan provincijoje. Vėliau atvyko į Edmontoną. Gavęs darbą, susitaupė daugiau pinigų, nupirko žemės netoli miesto ribų. Sukūręs šeimą ūkininkavo ir vėliau energingos žmonos Rozalijos (Rosie) pastangomis, įsigijo pastovią vietą miesto turgavietėje. Čia pardavinėjo daržoves ir kitus ūkio gaminius. Vėliau Zenonas pradėjo auginti ūkyje audines (mink) bei lapes, parduodavo kailių gamykloms. Miestui augant ir plečiantis, Zenono žemė buvo įjungta į miesto ribas. Didžiąją tos žemės dalį pardavė namų statybos rangovams 1969 m. Žmona Rozalija mirė 1989 m., išgyvenusi 89 m.

Šeimos vardu Elena Papley kalbėjo apie turėtus sunkumus ryšium su giminių iškvietimu atvažiuoti į Edmontoną. Sužinojome, kad visas procesas užtruko net 4 mėnesius. Didžiausia kliūtis buvo vizos gavimas. Viešnia Neringa Virkšaitė, užlipusi scenon, parodė iš Lietuvos atvežtas Zenonui dovanas – tėviškės vaizdą – nutapytą paveikslą ir audinį – juostą, kuria apjuosė Zenoną. Visa tai atliko labai grakščiai kalbėdama angliškai.

Oficialios dalies pabaigoje KLB Edmontono apylinkės pirm. K. Žolpis sveikino sukaktuvininką Edmonto lietuvių vardu, įteikė bendrą dovaną ir išvardino gautus sveikinimus: iš Kanados gubernatorės Mrs. Clarkson, Albertos gubernatorės Mrs. Hole, ministerio p-ko J. Chretien, Albertos premjero R. Klein, miesto burmistro W. Smith ir kt. Gautas raštu sveikinimas ir iš buvusios ilgametės edmontonietės iš Vankuverio M. Andriulevičienės. Įspūdingas pobūvis baigėsi šokiais, grojant D.J. šokių muzikai. Daugeliui svečių įsijungus į šokių ritmą, neatsiliko ir sukaktuvininkas – su dukra Susan pašoko tango... Bravo, Zenonai! **J.P.**

Zenonas (John) Garbenčius 100-jo gimtadienio iškilmėje šoka su savo dukra Susan Barrett **Nuotr. E. Kadienės**

Hamilton, Ont.

KLB HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBOS rengiamas Vasario 16 minėjimas įvyks vasario 16, šeštadienį, Aušros Vartų šventovėje 3 v.p.p. bus atnašaujamos šv. Mišios. Po jų minėjimas 4 v.p.p. Jaunimo centro salėje. Pagrindiniu kalbėtoju yra pakviestas iš Lietuvos G. Žemkalnis. Meninę dalį atliks – Aušros Vartų parapijos choras, mergaičių oktetas – "Dinamika", "Atžalyno" veteranų grupė ir "Gyvataro" studentų bei vaikų grupės. Dalyviai bus pavaišinti pyragais, sumuštiniais ir kava. Valdyba prašo visas organizacijas dalyvauti su vėliavomis.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS, rengtas KLB Hamiltono apylinkės valdybos praėjo pakilia nuotaika. Gražiai skambėjo sol. L. Turūtaitės muzika ir jos dainos. Vaišių stalus skoningai paruošė D. B. Mačiai. Svečiai gėrėjosi salės puošnumu. Už tai dėkingi E. Bajoraitienei ir R. Pakalniškienei. Atėjus 12-tai valandai, bendruomenės pirm. B. Mačys visiems palinkėjo laimingų bei sveikų ateinančių metų ir padėkojo už dalyvavimą šiame renginyje. **M. Biekšienė**

HAMILTONO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBO "ĄŽUOLAS" žiemos pobūvis įvyko sausio 12 d. Jaunimo centre. Klubo pirm. P. Šidlauskas pasveikino susirinkusius ir priminė, kad esame Sausio 13-tosios išvakarėse. Meninę dalį atliko Toronto pensininkų choras "Daina", vad. Lilijos Turūtaitės. Sujaudinti dainų apie tėvynę, antroje koncerto dalyje jau visi dainavome. Labai skanią vakarienę paruošė A. Ptašinskas, kurią malda palaimino klebonas kun. Juozapas Žukauskas, OFM. Pasistiprinę laukėme loterijos, kuri pasirodė gana dosni visiems. Pirmininkas padėkojo susirinkusiems bei rengėjams, A. Ptašinskui už puikią vakarienę, reiškė padėką R. Pakalniškienei ir E. Bajoraitienei už meniškai papuoštą salę. **D.G.**

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

St. Petersburgo, FL, LB apylinkės valdyba 2001 m. gruodžio 12 d. Lietuvių klubo salėje surengė vysk. Motiejaus Valančiaus 200 metų gimimo sukakties minėjimą. Jį įvadiniu žodžiu pradėjo LB apylinkės pirm. V. Meiluvienė ir skaityti paskaitą pakvietė literatūrologą prof. R. Šilbajorį. Dėl laiko stokos, sakė paskaitininkas, nagrinėsiąs tik vyskupo kūrinį *Palangos Juzė,* kuris esąs būdingiausias iš visų Valančiaus kūrinių. Autorius Juzės, siuvėjo, asmeny parodė tuometinį Lietuvos žmonių gyvenimą su jo sėkmėmis, nelaimėmis, papročiais, dainomis bei giesmėmis. Iš tikrųjų Palangos Juzės lūpomis kalbėjęs pats Valančius, kurio raštuose atsispindi didelė jo meilė savam kraštui. Pasak paskaitininko, Valančius kaip kūrėjas lygintinas su Maironiu, Baranausku, Donelaičiu, Kudirka ir kitais. Po paskaitos L. Petkuvienė paskaitė ištrauką iš apysakos *Palangos Juzė.* Po to pasivaišinta kava ir skanumynais (*Lietuvos žinios* 2001 m. 307 nr.).

Brazilija

Sao Paulo lietuviai 2001 m. lapkričio 18, sekmadienį, atšventė prel. Juozo Šeškevičiaus 80 m. amžiaus sukaktį. Prelatas su kun. P. Rukšiu Šv. Juozapo šventovėje atnašavo pirmąsias jaunimui skirtas sekmadienio Mišias. Sukaktuvininkas pasakė turiningą ir gražų pamokslą. Giedojo parapijos choras, aukas nešė "Rambyno", tautinių šokių ansamblio nariai. Jie po Mišių šventoriuje sukaktuvininko garbei pašoko tautinių šokių. Vaišėse dalyvavo 170 svečių. Puikius pietus paruošė "Maria Rita Eventos" restorano savininkė su talkininkais. Per pertrauką tarp šiltų ir šaltų valgių Vivian Didžiulytė-Rechenberg padainavo lietuviškų dainų. Kun. P. Rukšys prelatą sveikino lietuvių parapijos, Šv. Juozapo bendruomenės vardu ir perskaitė Lietuvos garbės konsulo J. Valavičiaus sveikinimą. Brazilijos lietuvių bendruomenės vardu sveikino jos pirm. V. Tatarūnienė, Sąjungos vardu – A. Saldys, Moinko Velko lietuvių vardu – K. Taleikis, Mišių patarnautojų – Rui. Prel. J. Šeškevičius savo žodyje džiaugėsi vėl susitikęs su senais pažįstamais ir visiems padėkojo už jo pagerbimą. Vaišės užbaigtos sugiedant sukaktuvininkui *Ilgiausių metų*.

Prel. Juozas Šeškevičius gimė 1921 m. lapkričio 18 d. Višakio Rūdoje, Marijampolės apskr. Tėvai buvo ūkininkai ir augo penkių vaikų šeimoje. Mokėsi Višakio Rūdos pradžios mokykloje, Suaugusiųjų gimnazijoje Kaune. Baigiantis II Pasauliniam karui, atsidūrė Vokietijoje, Kemptene 1946 m. baigė lietuvių gimnaziją ir įstojo į Freiburgo universitetą. Studijavo filosofiją, psichologiją, istoriją ir geografiją, vėliau perėjo į teologijos fakultetą. Teologijos studijas baigė 1954 m. Grigaliaus universitete Romoje licenciato laipsniu. Kunigu buvo įšventintas 1953 m. liepos 12 d. Romoje. Studijuodamas Freiburge buvo studentų ateitininkų draugovės pirmininkas ir moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdybos narys socialiniams reikalams. Baigęs studijas ir sužinojęs, kad lietuvių kunigų trūksta Pietų Amerikai, 1954 m. išvyko į Braziliją ir apsistojo lietuvių telkiny Vila Zelina vietovėje (Sao Paulo priemiestis). Čia veikė Šv. Juozapo parapija ir įvairios organizacijos: Šv. Juozapo bendruomenė ir jos choras, Lietuvių katalikių moterų draugija, maldos apaštalavimas ir būrelis ateitininkų. Jis ypač išplėtė moksleivių ateitininkų veiklą, įtraukdamas į ją visų lietuviškų rajonų jaunimą. Dėdė Juozas (taip jį vadino jaunimas) rengė jaunimo vakarus, režisavo vaidinimus: *Atžalyną, Dr. Vincą Kudirką, Sekminių vainiką*" ir kt. Jis taipgi perorganizavo lituanistinį švietimą, pakviesdamas nemažai naujų be atlyginimo dirbančių mokytojų. Buvo mokoma lietuviškų dainų, muzikos, tautodailės ir rankdarbių. Buvo taip pat Brazilijos lietuvių bendruomenės valdybos narys, laikraščio *Mūsų Lietuva* administratorius ir korespondentas. Bendradarbiavo ir kituose laikraščiuose: *Drauge, Tėviškės žiburiuose, Ateityje, Eglutėje.*

Kun. J. Šeškevičius 1974 m. tapo Šv. Juozapo parapijos klebonu ir juo išbuvo 22-jus metus. Pastatydino Šv. Juozapo šventovę, kleboniją, o praplėsdamas mokyklos pastatą įrengė naujas sales. Tokiu būdu atsirado "Jaunimo namai". Kai už Sao Paulo miesto buvo nupirktas 24 ha žemės sklypas, kleb. kun. J. Šeškevičiaus pastangomis pastatyti keturi dideli pastatai socialiniams reikalams. Taip atsirado "Lituanikos" sodyba. 1996 m. sulaukęs 75-rių metų amžiaus, pasitraukė iš klebono pareigų. Šios sukakties proga už atliktus darbus buvo pakeltas prelatu. Dabar prel. J. Šeškevičius gyvena "Lituanikos" sodyboje ir joje, kaip žmonės sako, "ūkininkauja". Prieš tapdamas Šv. Juozapo parapijos klebonu, vienerius metus profesoriavo kunigų seminarijoje S. Roque, buvo Šv. Sebastijono Cipo parapijos klebonu, Instituto Rural Dom Aginelo Rossi direktorius (*Mūsų Lietuva* 2001 m. 11 nr.).

Australija

A. a. Romas Rutkauskas, 57 m. amžiaus, mirė 2001 m. lapkričio 15 d. Melburne. Velionis gimė 1944 m. gegužės 2 d. Pajevonyje, Suvalkijoje, ūkininko šeimoje. Karui baigiantis besitraukiant į Vokietiją, tėvas tragiškai žuvo Karaliaučiaus krašte. Mama su dukra Irena ir sūnumi Romu pasiekė Vakarų Vokietiją. Iš čia ji su mažamečiais vaikais išvyko į Australiją. Romas, baigęs gimnaziją, dirbo ir vakarais studijavo Footscray technologijos institute ir jame įsigijo inžinieriaus diplomą. Darbavosi kaip inžinierius įvairiose darbovietėse. 1979 m. aplankė Lietuvą, susipažino su ekonomiste Vida Varkaityte ir Vilniuje susituokė. Po metų Vida atvyko į Australiją ir jauna šeima įsikūrė Gipslande, Churchill miestelyje. Gimė sūnus Justinas, o vėliau įsivaikino Jesiką ir Jonuką iš Čilės. Visi trys vaikai gerai kalba lietuviškai, priklauso skautams ir šoka tautinius šokius. Velionis mėgo muziką, ypač klasikinę, mėgo žvejoti, žaisti tenisą, o būdamas jaunas, medžioti šernus ir zuikius. Buvo malonaus būdo ir visų mėgstamas. 1999 m. šeima persikėlė į Melburną ir įsikūrė gražiame Ardeer priemiestyje. Velionis turėjo daug planų, bet sunki liga neleido jų įvykdyti. Gedulo Mišias Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės šventovėje atnašavo kun. E. Arnašius. Giedojo R. Mačiulaitienė ir B. Kymantienė. Jaudinantį atsisveikinimo žodį tarė sūnus Justinas. Draugų vardu atsisveikino M. Didžys ir D. Didžienė. Palaidotas Fawkner kapinėse, North Memorial parke. Jo liūdi žmona Vida, duktė Jesika, sūnūs Justinas ir Jonas, giminės, draugai bei artimieji (*Tėviškės aidai* 2001 m. 25 nr.).

J. Andr.

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: angie@angiesalvaitis.com
Tinklavietė: www.homesgeorgianbay.com

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 545-8868

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
Lougheed Funeral Home
Žmonės, kurie atjaučia kitus
Sudbury Ontario

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

PRANEŠIMAS "TALKOS" NARIAMS

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVO "TALKA"

VALDYBA PRANEŠA, KAD 2001-SIUS METUS UŽBAIGĖ SU GERU PELNU IR DALĮ TO PELNO SUGRĄŽINO SAVO NARIAMS:

- *Taupytojams išmokėjo* **12%** *palūkanų už visas taupymo sąskaitų palūkanas, prirašytas iki metų pabaigos, kas sudarė* **$137,594.62** *sumą*
- *Visiems skolininkams sugrąžino* **10%** *palūkanų už visas palūkanas, sumokėtas iki metų pabaigos ir jos sudarė* **$179,944.40** *sumą*
- *Iš viso taupytojams ir skolininkams prirašyta* **$317,539.02.** *Visos palūkanos prirašytos narių taupomose sąskaitose gruodžio mėn. 31 d.*
- *Papildomai prie sugrąžintų palūkanų visiems nariams yra dar prirašyta po vieną "patronage" akciją (šėrą) 25 dol. vertės, kas sudaro* **$40,800.00** *sumą.*
- *Lietuviškiems reikalams paremti valdyba per 2001 metus paskyrė ir išmokėjo jaunimui, mokykloms ir spaudai* **$37,900.00** *dol.*
- *Kooperatyvo valdyba nutarė šaukti metinį narių-akcininkų susirinkimą* **2002 m. kovo 2, šeštadienį, 4 v.p.p.** *Jaunimo centro salėje, 48 Dundurn St. N., Hamilton, Ont*

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVO "TALKA" VALDYBA

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA
- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŪS ĮRANKIAI

PRIIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
✗ ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
✗ HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
✗ HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –
"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 43 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		PASKOLAS	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	0.75%	Asmenines nuo	6.50%
santaupas	1.00%	nekiln. turto 1 m.	4.30%
kasd. pal. taupymo sąsk.	0.75%		
INDĖLIAI:			
90 dienų indėlius	1.25%		
180 dienų indėlius	1.25%		
1 m. term. indėlius	1.60%		
2 m. term. indėlius	2.35%		
3 m. term. indėlius	3.10%		
4 m. term. indėlius	3.35%		
5 m. term. indėlius	3.85%		
RRSP ir RRIF (Variable)	1.00%		
1 m. ind.	1.60%		
2 m. ind.	2.35%		
3 m. ind.	3.10%		
4 m. ind.	3.35%		
5 m. ind.	3.85%		

- *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.*
- *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLALAPIS: www.talka.net

Toronto Maironio mokyklos mokiniai atlieka kalėdinę programą

Lietuvių laimėjimai stalo tenise

Daugiausia laimėjimų pasiekta Kanadoje. Deja, ši sporto šaka išeivijoje nebeegzistuoja

Gal nė vienoje sporto šakoje mūsų išeivija nėra pasiekusi tiek laimėjimų, kiek stalo tenise. Kiek Sov. Sąjungai yra davę Lietuvos krepšininkai, tiek Kanadai lietuviai stalo tenisininkai.

Stalo tenisui pradžią davė anglai devynioliktojo šimtmečio gale. Lietuvoje stalo tenisas pradėtas žaisti 1922 m. Prieš karą tarptautinėje arenoje didesnių laimėjimų nepasiekta, nors 1939 m. pasaulio p-bėse iškovota ketvirta vieta. Praradus nepriklausomybę, Lietuvos stalo tenisininkai aktyviai reiškėsi atstovaudami Sov. Sąjungai pasaulio ir tarpvalstybinėse varžybose. Ten V. Variakojis, O. Žilevičiūtė, V. Dzindziliauskas, A. Saunoris (10 kartų Lietuvos ir 6 kartus Sovietų Sąjungos meisteris), B. Balaišienė, R. Paškevičius, A. Zablockis, L. Balaišytė (1962 Europos jaunių čempionė), A. Giedraitytė (1973 mišraus dvejeto Europos sidabro medalistė). Per tris dešimtmečius abipus Atlanto lietuvių indėlis stalo tenise paliko gilius pėdsakus.

JAV-se lietuvių stalo tenisininkų pasiekimai buvo žymiai kuklesni nei Kanadoje. Nors ir ten pasiekimų būta. 1950 m. Vladas Adomavičius, kartu su Stasiu Meilu New Jersey valstijos p-bėse iškovojo dvejetuose vicemeisterystę. Vienete V. Adomavičius – taip pat vicečempionas. 1952 m. Washington, DC "National Capitol Open" teniso turnyre Julija Rūtelionienė iškovojo antrą vietą. Sekančiais metais Benius Žemaitis tapo Illinois universiteto čempionu.

Kanadoje stalo tenisininkai pradėjo organizuotis 1950 m. Jau tais metais Raimundas Paškauskas paskelbtas Toronto miesto geriausiu stalo tenisininku. Kartu su Pranu Gvildžiu, irgi Toronto "Vyčio" žaidėju, dvejete laimėjo Ontario provincijos meisterystę. Vienetuose Pranas Gvildys – Ontario provincijos čempionas. Prano Gvildžio karjerą puošė taip pat Toronto miesto meisterystė, laimėta 4 kartus. Toronto miesto lygoje užimta I v. 1952 m. kartu su kitais Toronto "Vyčio" žaidėjais (J. Ranonis ir O. Rautinš), o ypač 1958 m. laimėtas Kanados vyrų meisterio titulas.

Lietuvių moterų laimėjimai Kanados stalo tenise prasidėjo 1959 m., kai Sofija Kasperavičiūtė tapo Kanados moterų čempione. Sekančiais metais S. Kasperavičiūtė atstovavo Torontui tarpmiestinėse p-bėse Milwaukee, laimėdama I v. komandų II v.

Didžiųjų šulų darbo vaisius iškilo 1961 m., kai Elena Sabaliauskaitė (Toronto "Vyčio" žaidėja) iki 18 m. amžiaus grupėje tapo Kanados meistere, baigmėje nugalėjusi, D. Chaimson iš Vašingtono. 1962 m. dviejų lietuvių klubų (Toronto "Vytis" ir Hamiltono "Kovas") jaunių atstovai dalyvavo Toronto miesto p-bėse, laimėdami visą eilę prizų. Iki 13 m. amžiaus berniukų grupėje Algis Krasauskas I v., iki 18 m. mergaičių grupėje E. Sabaliauskaitė I v.; 3 – 4 vietomis dalijosi Violeta Nešukaitytė (Toronto "Vytis") ir D. Kudabaitė (Hamiltono "Kovas"). Jauniausioje mergaičių grupėje laimėjimą iškovojo V. Nešukaitytė. Tais pačiais metais E. Sabaliauskaitė iki 18 m. amžiaus grupėje pakartojo pereitų metų Kanados meisterystę, o mergaičių iki 15 m. grupėje V. Nešukaitytė pirmą kartą tapo Kanados čempione.

1962-64 m. vaikų įvairiose klasėse Toronto miesto stalo teniso turnyruose laimėjimus pasiekė: E. Sabaliauskaitė, V. Nešukaitytė, Laima Gustainytė, Algis Krasauskas ir Edis Zabiela.

1964 m. E. Sabaliauskaitė pirmą kartą laimėjo Ontario provincijos moterų klasės čempionatą, baigmėje įveikusi buvusią Ontario meisterę Tomkins. Vidurio Ontario stalo teniso p-bėse Violeta Nešukaitytė, 13 m. amžiaus, moterų klasėje laimėjo I v.

1965 m. Ontario atvirose stalo teniso p-bėse, Sarnia, ON, moterų A klasėje Violeta Nešukaitytė laimėjo I v., pusbaigmėje įveikusi buvusią Kanados meisterę Adminis. Tais pačiais metais V. Nešukaitytė tapo ir rytų Amerikos iki 18 m. amžiaus I v. laimėtoja. Toronto miesto p-bėse moterų klasėje laimėjo E. Sabaliauskaitė, berniukų iki 17 m. amžiaus – A. Krasauskas, o iki 15 m. amžiaus E. Zabiela. Mergaičių iki 17 m. amžiaus I v. laimėjo V. Nešukaitytė, o II v. Laima Gustainytė, iki 13 m. amžiaus grupėje – R. Stončiūtė, II v. Flora Nešukaitytė ir III v. E. Kriksčiūnaitė.

Kanados parodos metu Toronte atvirame stalo teniso turnyre Violeta Nešukaitytė laimėjo Kanados moterų stalo teniso meisterės titulą, kurį jai pavyko apginti net devynis kartus. Šiame 11 metų tarpe tik 1968 m. Violetai nepavyko šio titulo apginti, kai ji turėjo nusileisti E. Sabaliauskaitei. Violeta 4 kartus tapo Amerikos čempione. 1971 m. pirmosiose Britų bendruomenės p-bėse Singapore pripažinta antra geriausia stalo teniso žaidėja. Su Kanados rinktine, kurią sudarė Joyce Recht, Violeta Nešukaitytė ir Elena Sabaliauskaitė užėmė IV vietą.

Birutė Plučaitė (Toronto "Aušra") stalo tenise pradėjo kilti 1970 m. Ontario uždarose stalo teniso p-bėse mergaičių iki 17 m. amžiaus grupėje iškovojo II v., iki 15 m. I v. ir iki 13 m. I v. Mergaičių dvejeto varžybose taip pat I v. 1972 m. Kanados jaunių atvirame stalo teniso turnyre Montrealyje iki 15 ir 13 m. amžiuje laimėjo aukso medalius. Daug kartų atstovavo Kanadai tarpvalstybiniuose turnyruose.

1970 m. Kanados parodos metu Toronte stalo teniso p-bėse Paulius Klevinas (Toronto "Aušra"), 12 metų amžiaus, jaunių atvirose varžybose iki 17 m. ir iki 15 m. grupėse laimėjo II-tras vietas, iki 13 m. amžiaus – I v., ir tapo Kanados meisteriu. Tais metais Ontario provincijos p-bėse berniukų iki 15 m. grupėje I v., 1972 m. Rytų Amerikos p-bėse Washington, DC, berniukų iki 15 m. amžiaus grupėje laimėjo I v., Kanados čempionate Montrealyje iki 17 ir 15 m. grupėse – pirmas vietas ir aukso medalius. 1973 m. apgynė Kanados jaunių klasėje meisterio vardą, Ontario jaunių atvirame turnyre I v., Kanados jaunių – "National Cup" – I v. ir Ontario atvirame turnyre, vyrų A klasėje pirmą vietą. Kanados stalo teniso sąjungos jis buvo pristatytas kaip antras geriausias Kanados žaidėjas vyrų klasėje. Kanados vyrų stalo teniso rinktinės dalyvis, atstovavęs keletą kartų Kanadai tarptautinėse ir pasaulinėse p-bėse. Tai vienas iš talentingų Jono Nešukaičio kalvės čempionų, dėl susidariusių aplinkybių per anksti palikęs šią sporto šaką.

Prie išvardintų iškilių asmenybių reikėtų paminėti ir visą eilę kitų lietuvių stalo tenisininkų, laimėjusių įvairius turnyrus ir čempionatus. Tai Flora ir Glorija Nešukaitytės, Jonas Nešukaitis, Algimantas Saunoris, Loreta ir Daiva Koperskytės (Hamiltono "Kovas") ir Ramona Raguckaitė (Hamiltono "Kovas").

Šie laimėjimai buvo galimi tiktai pasišventusių žmonių dėka, kaip Pranas Gvildys, Jonas Nešukaitis, Valentina Subatnikaitė. Ypatingai galvas lenkiame Jonui Nešukaičiui, kuris savo šeimoje išaugino tris dukras: Violetą, Florą ir Gloriją, kurios jo dėka pasiekė tarptautinį dėmesį. Jonas Nešukaitis ilgus metus vadovavo Kanados vyrų ir moterų stalo teniso rinktinėms. Jas treniravo ir ruošė tarptautinėms varžyboms. Lietuviams stalo tenisininkams jis vedė mokyklą, kuri išugdė visą eilę čempionų.

Šiuo metu stalo tenisas Kanados lietuvių sportiniame gyvenime nebeegzistuoja. 2001 m. Toronte vykusiose ŠALFASS p-bėse vyrų klasėje, neturėdamas stipresnių varžovų, laimėjo buvęs Lietuvos čempionas, dabar gyvenantis Niujorke, Petras Sevelkovas. Moterų klasėje – Birutė Plučaitė, atstovaujanti "Anapilio" sporto klubui. Bandoma šią sporto šaką, turinčią tokias gilias tradicijas lietuvių sportiškame gyvenime, atgaivinti prie "Anapilio" lietuvių sporto klubo. Yra pasirūpinta pilna įranga treniruotėms. Deja, trenerio stoka laikinai neleidžia pradėto darbo tęsti.

P.V.

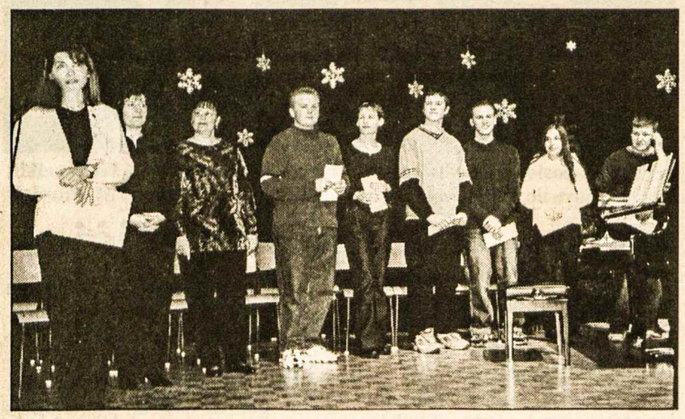

Toronto Aukštesniųjų lituanistinių kursų kalėdinės pasakos premijų įteikimas OAC mokiniams. Iš kairės: A. Ramanauskas (III v.), V. Paulionytė (III v.), P. Vaičiūnas (III v.), T. Kuras (II v.), R. Samonytė (II v.), L. Paškauskas (I v.). Premijas paskyrė lietuvių kredito kooperatyvas "Parama"

Premijų įteikimas Toronto lituanistinių kursų XI sk. mokiniams. Iš kairės: S. Dziengo (II vieta), E. Stravinskaitė (III vieta), P. Valiulis (II vieta), A. Benotaitė (I vieta), L. Turczyn (III vieta). Premijas paskyrė lietuvių kredito kooperatyvas "Parama"

Nesibaigia kaltininkų paieškos

Pakaltintas talka naciams lietuvis gali prarasti JAV pilietybę

EDVARDAS ŠULAITIS

Chicago Sun-Times ir *Chicago Tribune* dienraščių sausio 15 d. laidose plačiai rašo apie Peter John Bernes (Petras Bernotavičius) kurį JAV teisingumo ministerija kaltina talka nacių nusikaltimams prieš 60 metų.

Čikagos federaliniam teismui pateiktuose dokumentuose teigiama, kad jis dalyvavo pasmerktųjų kalinių varyme iš Kupiškio kalėjimo į jų ekzekucijos vietas. P. J. Bernes buvęs nacių paskirtas to miestelio mero ir policijos vado Werner Loew pagalbininkas. Esą 1941 m. vasarą Kupiškyje buvo nužudyta daugiau kaip tūkstantis žydų kilmės vyrų, moterų ir vaikų.

P. J. Bernes, kuris yra 79 m. amžiaus, šiuo metu gyvena šalia Lockporto esančiame gerame Homer Glen rajone, netoli "lietuviško" Lemonto. *Chicago Tribune* korespondentų pakalbinti kaimynai apie šį žmogų išsakė tik gerus atsiliepimus, ir minėjo pakaltintąjį kaip draugišką žmogų, nors apie jo praeitį nieko nėra girdėję. Paties P. J. Bernes korespondantams nepavyko rasti ir jį pakalbinti.

Laikraščiuose minima, kad šis vyras iš Vokietijos į JAV emigravęs 1947-siais ir JAV pilietybę gavo Čikagoje 1954 m.

Taip pat aktualiau atpasakojamos žudynės, kuriose, šalia tūkstančio žydų, buvę nužudyta ir daugiau kaip 300 kitų vietinių gyventojų – "politinių kalinių".

Amerikiečių spauda iškelia, kad tai jau antra tokia byla kelių mėnesių laikotarpyje. Panašiai nusikaltimais 2001 m. lapkritį buvo apkaltintas į pensiją išėjęs čikagietis kepėjas Joseph Guzulaitis.

Taip pat *Chicago Tribune* dienraštis rašė, jog nuo JAV Teisingumo ministerijos 1979 m. sudarytos "Office of Special Investigation" veiklos pradžios, 66 nacių talkininkams buvo atimta JAV pilietybė ir 54 buvo iš čia deportuoti. Per 15 paskutinių metų iš jų 15 buvo Čikagos bei apylinkių gyventojai.

Mūsų žiniomis, daugiau negu pusė iš šių buvo lietuvių kilmės. Kaip atrodo, OSI biuras savo dėmesį yra nukreipęs daugiausia į JAV gyvenančius lietuvius, lyg jie būtų didžiausi nacių rengtų žudynių talininkai. Dėl to reikia gerokai suabejoti.

Chicago Tribune apie Grūto parką Lietuvoje

Tame pačiame šio didžiojo Čikagos dienraščio numeryje, kur buvo rašoma apie nacių talkininką, tilpo jau kitokio pobūdžio Lietuvą liečiantis teigiamas rašinys užimantis pusę laikraščio puslapio. Straipsnio autorius – to dienraščio užsienio korespondentas Colin McMahon, pats viešėjęs Lietuvoje ir atsiuntęs pranešimą tiesiai iš pačio Grūto. Prie straipsnio pridėta ir AP agentūros fotografo Mindaugo Kulbo daryta nuotrauka, kuri vaizduoja 3 sovietinių vadų statulas, o ant Stalino pečių matomas jo galvą apžergęs žmogus. Daug čia pasakojama apie šių statulų parko savininką Viliumą Malinauską, neseniai Bostone gavusį "Ig Nobel Prize". Užsimenama ir šio parko statymą liečianti kontroversija, kuri dar mažesniu mąstu tęsiasi iki šių dienų.

Šiaip šis amerikiečių žurnalisto rašinys yra gana objektyvus ir palankus Lietuvai bei lietuviams. Bendrai imant, Grūto parkas su savo komunistinių laikų figūromis šiuo metu yra vienas iš nedaugelio objektų Lietuvoje, kuris traukia ne vien tik užsienio turistų bet ir pasaulio spaudos dėmesį.

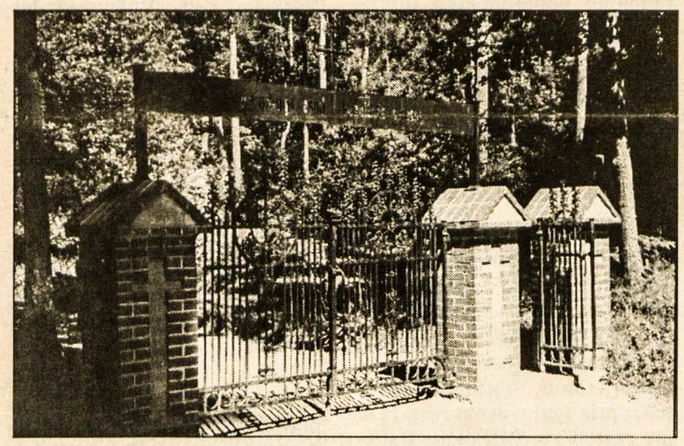

M. ir M. Purvinų suprojektuoti tradiciniai Rambyno-Bitėnų kapinių vartai
Nuotr. M. Purvino

Parama Vasario 16 gimnazijai

Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelio 13-14 nr. Hamiltone vadovas Stasys J. Dalius surinko iš narių-rėmėjų įnašus už 2002 metus. Sumokėjo po $20 – J. Kažemėkas, J. Krištolaitis, R. Rožanskas, P. Styra, P. Vizbaras; po $25 – M. Jonikas, P. Kanopa, Jz. Kažemėkas, E. Lesevičienė, A. Liaukus, A. Prunskas, dr. B. Vidugiris; po $30 – K. Gudinskas, T. Mureika, H. Rimkevičius; po $50 – J. Astas, J. Blekaitis, P. Sakalas, F. Venckevičienė; $250 E. Kronienė; $300 St. Dalius. Sumokėjo $7,862.50 Leonas Klimaitis.

Iš būrelio pasitraukė amžinybėn pašaukti – *Bronius Grajauskas*, išbuvęs būrelio nariu 32 metus, *Stasys Kačinskas*, išbuvęs nariu 36 metus, *Erika Sakavičienė*, išbuvusi nare 34 metus, *Bronius Žulys*, išbuvęs nariu 15 metų. Iš būrelio išstojo Irena Jakimavičiūtė išbuvusi nare 26 metus ir kun. J. Liauba, OFM, išbuvęs nariu 17 metų. Per pastaruosius metus būrelis labai sumažėjo, kai negailestingas gyvenimo ratas pasiglemžė bent kelis labai dosnius rėmėjus, išbuvusius nuo pat būrelio įsteigimo dienos. Prieš 12 metų būrelis buvo išaugęs iki trigubo – turėdamas 62 narius ir 10 pavienių aukotojų, o dabar paliko tik 22 nariai.

Surinkti pinigai iš narių-rėmėjų įnašų $8,977.50 sausio 14 d. įnešti į gimnazijos sąskaitą "Talkoje" persiuntimui Vasario 16 gimnazijai. Nuo būrelio įsteigimo (1965 m.) per 37 metus surinkta ir išsiųsta Vasario 16 gimnazijai paremti $89,744.50.

Nuoširdžiai dėkoju visiems likusiems būrelio nariams, kurie nesustodami pastoviai remia Vasario 16 gimnaziją. Ypatinga padėka Leonui Klimaičiui, kuris labai didele suma jau eilę metų, nors gyvena Amerikoje, bet išaugęs ir išsimokslinęs Hamiltone, remia net tik gimnaziją, bet ir prisideda prie kitų lietuviškų reikalų stambiomis sumomis. Ačiū jam! O kad daugiau atsirastų tos kartos tokių rėmėjų!

Vasario 16 gimnazijoje šiais mokslo metais mokosi 168 mokiniai: 103 lietuviai ir 65 vokiečiai. Lietuviai mokiniai yra atvykę iš Vokietijos, Lietuvos, Brazilijos, Argentinos, Urugvajaus, Rusijos ir Lenkijos. Vokietijos federacinė valdžia neberemia gimnazijos, tik Hesseno švietimo ministerija duoda paramą pagal mokinių skaičių, kuri nepadengia visų išlaidų, o mokinių bendrabutį reikia išlaikyti patiems lietuviams, todėl aukos ir toliau labai reikalingos.

Stasys J. Dalius,
būrelio vadovas

OVER A CENTURY OF SERVICE 18 74
Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Kun. J. Vaišnys, SJ, kalbasi su J. Žilevičiaus-J. Kreivėno muzikos archyvo vedėju Kaziu Skaisgiriu. Nuotraukoje taip pat matomi metų laikotarpyje amžinybėn iškeliavusieji pasižymėję čikagiečiai – Juozas Masilionis (trečias iš kairės) ir Juozas Plačas (šalia kun. J. Vaišnio)
Nuotr. Ed. Šulaičio

Išlydėjus plačios veiklos jėzuitą

A. a. kun. Juozas Vaišnys, gyvenęs Čikagoje, bet reiškęsis plačiu mastu

Tėvas Vaišnys (taip jis buvo vadinamas) Čikagoje buvo stipriai įleidęs šaknį. Jo veikla gerokai peržengė vienuolyno sienas. Šį vyrą matydavome ne vien tik jėzuitų koplyčioje Mišias atnašaujantį. Be jo neapsieidavo lietuviški renginiai, mokyklos, skautai, lietuviška spauda, radijo valandėlės...

Tačiau atšventęs 88-jį gimtadienį užgeso 2001 m. gruodžio 19 d. Šv. Kryžiaus ligoninėje, kur jam buvo padaryta operacija. Į Šv. Kazimiero kapines velionis buvo palydėtas gruodžio 22-ją. Šis vyras ilgą laiką buvo susijęs su spauda bei lietuvių žurnalistų Amerikoje sambūriu. Kai 1950 m. jėzuitai Čikagoje pradėjo leisti religinės ir tautinės minties žurnalą – *Laiškai lietuviams,* kun. Juozas Vaišnys su trumpa pertrauka (nuo 1963 iki 1969 m.) šį leidinį sumaniai redagavo. Jis skelbdavo straipsnių konkursus, ypatingą dėmesį kreipdamas į jaunuosius, kurie vėliau šiuo leidiniu labiau domėdavosi. Čia rasdavo vietą objektyvios žinios iš tada komunistų valdomos Lietuvos gyvenimo. Kita Amerikos lietuvių spauda (su mažomis išimtimis) jų vengdavo.

Jis žurnale vedė ir lietuvių kalbos skyrelį, nes didelį dėmesį savo gyvenime skyrė gimtajai kalbai. Lietuvių kalbos klausimais parašė dvi knygas: *Dabartinės lietuvių kalbos rašyba* (kartu su dr. A. Klimu, išl. 1982) ir *Praktinė lietuvių kalbos vartosena* (1985). Taip pat yra skaitęs lietuvių kalbos taisyklingo vartojimo paskaitėles *Margučio* radijo programoje.

Dirbdamas žurnalistinį darbą, jis priklausė Lietuvių žurnalistų (išeivijoje) sąjungai ir 1971-79 metų laikotarpyje buvo jos pirmininkas. Nuo 1973 m. dėstė lietuvių kalbą Čikagos Lietuvių pedagoginiame institute, kuris šeštadieniais veikia Jaunimo centre, o nuo 1974 m. – vasariniuose lituanistikos kursuose.

Daug laiko jis yra atidavęs lietuviams skautams. Jis jau nuo pat atvykimo Čikagon – 1949 m. buvo skautų stovyklų, suvažiavimų organizatorius, jų kursų vedėjas, dvasios vadas. Turėjo vyr. skautininko laipsnį.

Buvo gimęs 1913 m. lapkričio 1 d. Marijampolėje, kur baigė Rygiškių Jono vardo gimnaziją. Vėliau įstojo pas jėzuitus. Studijavo Innsbrucke (Austrijoje) ir Grigaliaus un-te Romoje. Italijoje jis ir gavo kunigo šventimus, jau sulaukęs 30 m. amžiaus. Romoje jis dar liko tęsti teologijos studijų, o vėliau dirbo šiaurinėje Italijoje. Buvo Torino (Italijoje) jėzuitų namų vyresniuoju pagalbininku ir Genuos jėzuitų gimnazijos mokytoju. Gaila, kad lietuvių jėzuitų negausi šeima Š. Amerikoje dar sumažėjo.

Gerai, jog neseniai į jėzuitų vienuolyną prie Jaunimo centro rūmų iš Montrealio buvo atkeltas kun. Kazimieras Ambrasas, SJ, todėl Tėvų jėzuitų veikla "pasaulio lietuvių sostinėje" Čikagoje bus gyva.

E. Šulaitis

MIRTIES PRANEŠIMAS

A†A
KAZIMIERA DARGYTĖ-ARLAUSKIENĖ

po sunkios ir ilgos ligos, sulaukusi 88 m. amžiaus baigė šios žemės kelionę 2002 m. sausio 28 d. St. Petersburgo Beach, FL.

Dideliame liūdesyje liko dvi dukterys – Irena Punkrienė ir Aldona Olienė, 3 vaikaičiai – Edvardas Punkris su žmona Vilija, Ričardas Punkris su žmona Elona ir Andrius Olis; velionė paliko 6 provaikaičius – Andriuką, Andrėją, Moniką, Danielę, Mykolą-Algirdą ir Simutį; kun. Juozą Grabį bei kitus gimines Amerikoje, Lietuvoje bei Latvijoje.

Didelę padėką reiškiame Alfredui Bražiui už mamos slaugymą jos sunkioje ligoje. Velionė bus palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje, ON šalia anksčiau mirusio savo vyro. Jai pergyvenus sunkios ligos skausmus, ir užjausdami vėžiu sergančius vaikučius Lietuvoje, pageidaujame aukoti jiems –

ŠEIMA

PADĖKA

A†A
IRENA REGINA ŠIMONĖLIENĖ

užbaigė žemės kelionę 2002 m. sausio 9 d. Montrealyje. Palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje, Ont., šalia savo vyro, Petro Bonifaco Šimonėlio.

Nuoširdžiai dėkojame prelatui Jonui Staškevičiui už maldas laidotuvių namuose, kun. Vyt. Staškevičiui už gedulines Mišias ir palydėjimą į amžino poilsio vietą. Reiškiame padėką karsto nešėjams, visiems už aukas šv. Mišioms bei įvairioms organizacijoms, už pareikštas užuojautas žodžiu, laiškais ir spaudoje, už gėles, J. Gurklienei už paruoštus pietus. Ačiū visiems už artimo meilę, parodytą mums liūdesio valandoje išlydint mielą Mamą į Amžinuosius Namus.

Sūnūs – Aleksandras ir Petras

Atvyksta mergaičių choras "Versmė"

Š.m. kovo mėnesį merginų choras "Versmė" iš Vilniaus yra pakviestas amerikiečių į Bostoną dalyvauti chorinės muzikos koncertinėse programose. Atsirado reali galimybė išgirsti šį chorą Hamiltone ir Toronte kovo 9 ir 10 d.d.

Choro studija "Versmė" įsteigta 1987 m. Jos steigėjas – nusipelnęs Lietuvos chorvedys Juozas Šidlauskas. Nuo 1988 m. studijai vadovauti buvo pakviesta Lietuvos muzikos akademijos absolventė chorvedė Alina Valentinavičienė. Ji studijai vadovauja iki šių dienų. "Versmės" studiją lanko 230 vaikų nuo 5 iki 19 metų amžiaus. Joje mokosi vokalo, muzikos rašto, choreografijos ir aktorinio meno pagrindų. Norintys skambina pianinu arba groja smuiku. Pagal amžių ir sugebėjimus daininink ai suskirstyti į 5 choro grupes. Pereinamumo principu vaikai išauga į pagrindinį koncertinį chorą. Studijoje praktikuojama muzikos, šokio ir vaidybinio meno sintezė. Vaikai be tradicinių koncertų, ruošia teatralizuotus koncertus, muzikinius spektaklius.

"Versmė" atlieka Lietuvos ir užsienio kompozitorių įvairių stilių muziką, daug koncertuoja Lietuvoje ir užsienyje. Savo dainavimo meną demonstravo Baltijos, Skandinavijos, Vokietijos, Belgijos, Rusijos, Lenkijos, Anglijos, Austrijos, Vengrijos, Čekijos, Šveicarijos ir Graikijos šalių žiūrovams. Ji yra daugelio respublikinių bei tarptautinių vokalinių konkursų laureatė.

Studijos vadovės Alinos Valentinavičienės iniciatyva nuo 1944 m. kas antri metai rengiami tarptautiniai vaikų ir jaunimo chorų konkursai – festivaliai *Dainų versmė*, jaunučių chorų festivaliai *Aušta aušrelė*. Respublikos chorų vadovams rengiami pedagoginiai seminarai, tarptautiniai mainai tarp Lietuvos, Latvijos, Vokietijos, Danijos, Ukrainos, Graikijos ir JAV jaunimo.

"Versmę", keliaujančią į Bostoną, užsukti ir į Torontą apsiėmė organizuoti Toronto Lietuvių Namų kultūrinė komisija. Jeigu mes gėrėjomės berniukų choru "Ažuoliuku", tai tikriausiai ne mažiau patiks ir savo aukštu meniniu lygiu pasižyminti "Versmė". Suprantama, priimti keletui dienų 20 jaunų ir gražių chorisčių, suorganizuoti koncertus pareikalaus iš rengėjų daug pastangų ir lėšų. Tikimės, kad mūsų publika gausiai apsilankys koncertuose, pagelbės su nakvynėmis ir parems aukomis. Įsidėmėkite koncertų datas: Hamiltone – kovo 9, Toronte – kovo 10 d. Lietuvių Namuose. Galintys pagelbėti tesikreipia: tel. 416 626-5852, 905 847-8908 (Algirdas Kynas).

Vida Baltrušaitienė

Lietuvos mergaičių choras "Versmė" su vadove muzike Alina Valentinavičiene, pasiruošęs koncertams Amerikoje ir Kanadoje

Demokratinis tobulėjimas

Lietuvoje taipogi įžiebtas pragmatinis elementas politinės partijos apimtyje

ALGIMANTAS EIMANTAS

Šaltojo karo triumfas Vakarų valstybėms sudarė sąlygas permąstyti esamą demokratiją. Nors ji įrodė savo pranašumą, kilo noras revizuoti jos tolimesnę eigą ir evoliuciją. Ideologiniai rėmai liko nepaliesti, bet kai kur vidiniai mechanizmai susilaukė pertvarkos.

Įpatingai liko pabrėžta tendencija plačiau įgalinti visuomenę daryti įtaką valdžios organams. Tai atkėlė vartus publikai pademonstruoti savo valią ir galią savo krašto labui.

Tokio mąstymo pradininkas Kanados Queen's universiteto politinių mokslų profesorius M. Mendelsohn sako, kad demokratiniai rinkimai neturėtų tapti banaliu abejonių ir nevilties objektu, nes jie esą demokratinės ideologijos pagrindas ir stiprybė. Keistinas balsuotojų vaidmuo porinkiminėje valdžios veikloje. Eiliniai piliečiai turėtų būti įtraukti į krašto valdymą.

Valdžios polinkis konsultuotis ir bendradarbiauti su civiliniais atstovais duoda gerų vaisių. Teigiamai yra vertinamos valstybės, kurios pasinaudoja visuomenės bendradarbiavimu. Tuo būdų mažėja konfrontacija ir prieštaravimai su valdančiaja aparatūra.

Lietuvoje įdiegta demokratinė naujovė 2001 m. dešinės politinės krypties partijos Tėvynės sąjunga parenkant kandidatą į artėjančius prezidento rinkimus: buvo leista balsuoti visiems partijos nariams. Tai pirmas toks įvykis Lietuvos politinėje plotmėje.

Buvusio krašto premjero A. Kubiliaus atviras, ne partijos vadovybės, o narių aprobavimas kandidato į krašto prezidentūrą parodo, kad mūsų tėvynainiai nusikratė okupacinių pančių. Tėvynės sąjungos demokratinė branda teikia viltį, kad balsuotojai tą kandidatą rinkimuose gausiai parems.

Lietuvoje, kaip ir kitur, kur valdžia siekia vienokio ar kitokio įnašo iš valdomųjų, bus ugdoma pilietinė visuomenė ir atsakinga valstybinė santvarka.

Valdžios ir visuomenės darnus santykiavimas skatina piliečius veikiau dalyvauti valstybės valdyme. Tokia krašto valdžia darosi jautresnė piliečių poreikiams.

Valdantieji visuomet liks galutinai atsakingais už nutarimus, įstatymus ir jų vykdymą, bet visuomenės talka prie krašto vairo sėdintiems derina valdomųjų ir valdančiųjų siekius.

• Pasirūpinkite antrine tarnyba – nematoma, kur galima slapta! Atmerkite akis ir apsidairykite, ar kur nors žmogus nėra reikalingas truputį laiko, truputį dalyvavimo, truputį draugystės, truputį globos. Galbūt jis yra vienišas, nusiminęs, ligonis, nelaimingas, kuriam tu gali padėti. Galbūt senelis, o gal vaikas. Nenusigąski, jei reikės laukti ar bandyti. Būki pasiruošęs ir nesėkmei (Albert Schweitzer).

Varganų Kauno senamiesčio vaikų dienos centre – jo dalyviai džiaugiasi gautomis dovanėlėmis

Nuotr. V. Kazlienės

Slapti žygiai sovietinėje Lietuvoje

Visuomenės veikėjo advokato Rapolo Skipičio pabėgimas per Lenkiją į Vokietiją ir slapti ryšiai su Berlynu

JULIUS KADIŠIUS

Čia rašau apie R. Skipičio pabėgimą iš okupuotos Lietuvos į Lenkiją, prie kurio turėjau garbės prisidėti. Aš tada buvau dvidešimties metų jaunuolis, padėjęs pabėgti R. Skipičiui iš Lietuvos per Lenkiją į Vakarus.

1940 m. birželio mėn. sovietinė kariuomenė okupavo Lietuvą. Prasidėjo represijos prieš mūsų tautą.

Sandūra su Sniečkumi

Lietuvos saugumo departamento direktoriumi buvo paskirtas aršus komunistas Antanas Sniečkus. Jam vadovaujant, prasidėjo represijos prieš Lietuvos inteligentiją, o ypač prieš tuos, kurie buvo neparankūs komunistams. Tarp jų atsidūrė ir R. Skipitis.

1940 m. buvo areštuotas saugumo departamento direktorius Povilaitis. Departamentui pradėjo vadovauti A. Sniečkus, kuriam atiteko ir visos departamento paslaptys. A. Sniečkus buvo saugumo vadovu ir kompartijos sekretoriumi.

1940 metų liepos ar rugpjūčio mėn. prieš išvykdamas į Kauną, Vilniuje užėjau į draugijos būstinę sužinoti apie padėtį. Man buvo pasakyta, būti atsargiam, nes Kaune vyksta įtariamų asmenų suėmimai.

Draugijos užsienio lietuviams remti būstinė Kaune buvo prie Įgulos šventovės. Prie jos pastebėjau kažkokius įtartinus tipus, bet nekreipiau dėmesio ir įėjau vidun. Mane sutiko draugijos sekretorius Vl. Nasevičius. Jis man pasakė, kad rusai ruošiasi suimti R. Skipitį. Jis greitai turėtų čia pasirodyti. Mane įleido į jo kabinetą. Aš pažvelgiau pro langą į gatvę ir pamačiau, kad namas apsuptas. Rusams pasirodė, kad grįžo R. Skipitis. Į kabinetą įsiveržė dviese lyg alkani šunys ir suriko: "Ruki verch". Paklausė: "Skipitis?" "Aš laukiu Skipičio" – atsakiau.

Gatvėje buvo daug studentų, kurie žiūrėjo kas čia dedasi. Kieme buvo studentų valgykla. Liepė man eiti kartu. Kieme mus pasitiko du civiliškai apsirengę lietuviai, kurie nuvedė mane į netoliese esančius Saugumo rūmus. Ten liepė sėsti ir laukti. Atėjo žydiškos išvaizdos žmogus ir du jo palydovai. Paklausė, kaip aš čia pakliuvau. Atsakiau, nežinau, užėjau į draugiją pinigų kelionei į Suvalkiją, į Kalvarijos miestelį, o kam čia mane atvedė nežinau.

A. Sniečkus, atėjęs iš gražiais baldais apstatyto kabineto, paklausė, kodėl aš pasisakiau esąs R. Skipitis. Atsakiau, kad nesupratau ko klausė. Paklausė, kaip aš susipažinau su R. Skipičiu. Atsakiau, kad jis mane šelpė kaip karo pabėgėlį iš vokiečių okupuotos Lenkijos ir kad jis yra geras žmogus.

Jis pasakė, kad R. Skipitis yra baisiai nedoras žmogus. Jis nekenčiąs Lietuvos ir jos naujos santvarkos. Aš atsakiau, kad man tai nesvarbu. Aš bėgau nuo vokiečių, kad jie manęs nesuimtų, neišvežtų į katorgą, nes gelbėjau žydus nuo sunaikinimo. Pasakiau, kad Lenkijos žydai bėgo iš visur, kur tik buvo galima išsigelbėti nuo mirties ir sunaikinimo. Paklausė, iš kur esu kilęs, iš kurios vaivadijos.

Kalvarijoje buvo įsikūręs žydų komitetas, kuris pabėgusius žydus globojo ir sudarė laikinas sąlygas gyventi.

Aš turėjau tiesioginius ryšius su žydų komitetu ir jos vadovais dr. Bliumersonu, Kronzonu, Vizdanavičiumi, Koganu, Pekarskiu.

Vietos klebonas prelatas V. Krupavičius ir vikaras P. Maksimavičius pažadėjo net salę bėgliams užleisti, laikinai apsigyventi. Tam pritarė ir Vilkaviškio vyskupas M. Reinys. Jisai gelbėjo ne tik žydus, bet ir lenkus, rusus.

Visa tai išklausė tas žmogus. Tik vėliau sužinojau, kad tai buvo A. Sniečkus. Aš jo anksčiau nepažinojau. Taigi aš, gindamas žydus, nežinojau, kad jo žmona yra žydė. Gal tai man padėjo nukreipti jo dėmesį nuo R. Skipičio. Kitas tardytojas, tardydamas mane, davė man per ausį ir pasakė, kad aš netiesą sakau apie R. Skipitį. Sakiau, kad apgavau pareigūnus.

Pabėgimo planas

Po poros valandų vėl atėjo A. Sniečkus ir paklausė, kur dar aš vyksiu. Atsakiau, kad vyksiu į Kalvariją pas tetą ir dėdę ir žydų komitetą. Pasakiau, kad mane mušė. Man atsakė, kad už tokius dalykus galėtų ne tik mušti, bet ir teisti. Pašaukė čekistą, kuriam liepė mane palydėti į stotį. Aš sakiau, kad Kauno beveik nepažįstu, be to, mano daiktai buvo likę draugijos būstinėje.

Mes išėjome su lietuviu palydovu. Pusiaukelyje jis man sako: "Eik vienas, rasite prie Soboro šventovės norimą vietą. Man to ir tereikėjo. Atėjęs į draugijos būstinę, radau Vl. Nasevičių labai nusiminusį.

Tuo metu R. Skipitis buvo pasislėpęs Kauno operos teatre pas artistę Rimaitę. Jo žmona buvo pasislėpusi kitur. Vl. Nasevičius nuvedė mane į kiemą, į studentų valgyklą, kurioje aš pavalgiau. Valgyklą globojo draugija. Man pavalgius, atėjo V. Nasevičius ir paklausė, ar aš galėčiau padėti pereiti sieną į Lenkijos pusę R. Skipičiui. Nieko nepagalvojęs atsakiau taip. Aptarėme pabėgimo planą. Mano pasiūlymu, buvo paruoštas su Raudonojo kryžiaus ženklu automobilis. Planas buvo toks: iš Raudonojo kryžiaus ligoninės vežame mano dėdę Jakimavičių į Kalvarijos miestelį.

Kelionė į Kalvariją

Į operos teatrą buvo pasiųsti žvalgai sužinoti, ar kas nors neseka. Vėliau teatro centrinių rūmų foje mane pasitiko Rimaitė. Kitoje pusėje laukė automobilis ir R. Skipitis. Dieve padėk! Pajudėjome į kelionę su nuotykiais, grėsiančiais gyvybei.

Išvykome iš Kauno. Visame kelyje daugybė kareiviškų mašinų su kareiviais. O mes vis arčiau ir arčiau sienos. Kazlų Rūdoje valandą teko laukti. Kelias buvo užimtas traukinių, kurie stovėjo pervažoje. Aš, gerai mokėdamas rusų kalbą, eidavau prašyti kareivius, kad praleistų važiuoti. Sakiau vežu 70 metų dėdę iš ligoninės. Mums labai padėjo ligoninės automobilis su raudonu kryžiaus ženklu. Laimingai pasiekėme Marijampolę. Ten užėjome pas kunigą Dvaranauską, kuris davė mums Šv. Agotos duonos ir palinkėjo Dievo pagalbos.

Kalvarijos apylinkėse

Pasiekėme Kalvariją, kurioje buvo daug kareivių, nes netoli buvo siena su vokiečių okupuota Lenkija. Iš Kalvarijos nuvykome į Naujienelės km. pas mano giminaitį Vincą Pajaujį. Pas jį pailsėjome, palikome ginklus. Prie sienos pasiuntėme žinovus, kad sužinotų kokia padėtis, kas ten dedasi. Mums pranešė, kad galime eiti per sieną. Išėjome. Aš su R. Skipičio kuprine ant pečių per Trakėnų kaimą arčiau sienos. Žmonės mane pažinojo, nes ne kartą ten teko lankytis.

Per sieną

Pora kilometrų nuo sienos Zagariškių km. užėjome pas Guzevičius. O ten buvo susirinkusios merginos – Kupčinskaitės, Zdanaitės, Gurevičiūtės. R. Skipitis davė joms po rankinį laikrodį ir dar porą laikrodžių pardavimui. Pasiuntėme žmogų apžiūrėti pasienio, kur sargybiniai saugo sieną, kur praeiti ir t.t. Kol mes ieškojome ir ruošėme perėjimo vietą per sieną, R. Skipičiui teko durpių krūvoje tūnoti.

Mergaitės surado pasienio sargybinius ir nusiviliojo juos į kitą pusę, siūlydamos jiems laikrodžius. Mums pranešė, kad galime eiti. Aš su kuprine ant pečių, o R. Skipitis – paskui mane. Patraukėme per Trumpalių kaimą į vokiečių pusę. Užėjome kita kalno puse ir mums liko koks 100 metrų iki tikslo. Iš kitos kalno pusės buvo girdėti šunų skalinimas ir rusiški balsai. Mes bėgome greičiau per sieną paskutinius metrus į Eglinės kaimą pas ūkininką Gibavičių.

Buvo tamsoka. Mus pasitiko Onutė Gibavičiūtė. Onutė mus nuramino, davė pavalgyti, paklojo lovas. Dabartiniu metu Onutė gyvena Sucholkos m. Lenkijos respublikoje. Iki 1973 m. iš R. Skipičio ji gaudavo siuntinius. Jisai per ją ir man atsiųsdavo siuntinių į Vorkutą.

(Bus daugiau)

Žemaitija Lietuvos valstybės raidoje

DR. JONAS KUNCA

Šiandien tinkamai neįvertinam žemaičių vaidmens mūsų tautos ir valstybės raidoje. Nors Vytauto mirties metu Lietuvos valstybės kontrolėj buvo 1 milijonas km^2 su 2 milijonais gyventojų, tik kas ketvirtas iš jų buvo lietuvis. Po praradimo slavų teritorijų XIX š. gale mūsų valstybės teritorija sumažėjo iki 105, 000 km^2. Iš ten gyvenančių 2,661,412 gyventojų per 1,800, 000 buvo lietuviai. Gera dalis šalies rytų gyventojų nutautėjo. Prieš I-ą Pasaulinį karą Vilniuje ir Švenčionyse teliko 30% lietuvių, o Lydoj ir Akmenėj – vos 20%. Tvirčiausiai lietuvybė laikėsi Žemaitijoje. Tai labai daug prisidėjo prie nepriklausomybės atgavimo 1918 m.

Suglausta žemaičių istorija

Žemaičius pradėjo minėti istorikai po laimėjimo Saulės kautynių su kalavijuočių ordinu, kuris, gavęs popiežiaus leidimą, paskelbė kryžiaus karą pagonims lietuviams. To ordino riteriai su geru būriu piligrimų iš įvairių Europos kraštų suruošė žygį į Žemaitiją. Dabartinėse Šiaulių apylinkėse jie buvo visiškai sumušti. Pagal ordino užrašus, tik kas 10-tas karys sugrįžo namo.

Po to kalavijuočiai Žemaičių daugiau nepuolė, bet skubiai susijungė su vokiečių ordinu Prūsijoje, iš kurios prasidėjo pavojingi puolimai. Tam vokiečiai pradėjo statytis pilis prie Nemuno ir iš ten veržtis į Žemaitiją. Lietuvos kunigaikščiai neįstengė atmušti geriau ginkluotų ordino riterių, kuriems į pagalbą atvykdavo daug piligrimų iš Europos.

Norėdami nuraminti stiprų priešą, Lietuvos kunigaikščiai atidavė Žemaitiją ordinui (Jogaila – iki Dubysos, Vytautas – iki Nevėžio). Tie Žemaičių atidavimai buvo daromi dėl susidėjusių aplinkybių ir su viltimi vėliau tas žemes atgauti. Vis dėlto vėliau dėl to turėta daug diplomatinių sunkumų.

Žemaitijos gyventojai tokių perleidimų ordinui nepaisė. Jie kovojo vieni su mėginančiais okupuoti kraštą vokiečių riteriais. Dažnai sukildavo, o Veliuonoje pasistatė tvirtą savo pilį 1291 m. Kryžiuočiai ją puolė bene 12 kartų, kol 1367 m., negalėdami atsilaikyti, patys lietuviai ją sudegino ir pasitraukė į mišku s. Tik po Zalgirio mūšio Vytautas Didysis pastatė naują mūrinę pilį, dėl kurios ėjo ilgi ginčai. Mat ordinas tvirtino ji esanti jam dovanotose žemėse.

Po laimėto Žalgirio mūšio, Torune buvo pasirašyta taika, pagal kurią Žemaičiai grąžinami Lietuvai, bet tik iki Vytauto ir Jogailos mirties. Dėlto buvo bylinėjamasi per Vatikaną ir imperatorių, kurie betgi palaikė ordino pusę. Kryžiuočiam mėginant griežtai įvesti savo tvarką Žemaičiuose, šie sukilo 1408 m. Tada Vytautas su Jogaila susitarė išspręsti karu šią problemą. Buvo skubiai pasiruošta jau minėtam Žalgirio mūšiui. Dėl galutinio Žemaitijos atgavimo ir sienų su ordinu nustatymo teko ruoštis naujam karui. Jo pabūgę vokiečiai pasirašė Melno taiką 1422 m. pagal kurią Žemaičiai buvo grąžinti Lietuvai be jokių apribojimų. Bet ir Melno sutartyje Klaipėda bei Kuršių marios liko ordinui. Tik po II-o Pasaulinio karo Klaipėdos kraštas galutinai įjungtas į Lietuvos valstybę.

Žemaičių atkaklumas

Nepaisydami jokių Lietuvos valdovų atidavimų, žemaičiai narsiai gynėsi nuo vokiečių riterių antpuolių. Jiem buvo šventi jų papročiai ir jų pagoniškoji tikyba. Greičiausiai vieni jie sumušė kalavijuočius prie Šiaulių, vėliau prie Durbės ežero (Latvijoj), sukilę 1408 m. prisidėjo prie Vytauto-Jogailos nutarimo paskelbti karą. O kai 1418 m. buvo verčiami priimti krikščionių krikštą, jie vėl sukilo. Šį kartą Vytautas D. juos griežtai malšino, bet kartu davė Žemaičiam privilegijas patiem išsirinkti savo seniūnus, turėti seimelį ir t.t.

Vokietija ir vėliau Žemaičių nepamiršo. Per paskutinį Lietuvos-Lenkijos padalinimą kaizeris reikalavo jų sau, bet tam pasipriešino carė Kotryna.

Spaudos draudimo laikais knygnešiai nešė spaudą per Prūsų sieną, tai yra į Žemaitiją, o iš ten į likusią krašto dalį. Labai maža žemaičių dalis sulenkėjo ar surusėjo. Žemaitija liko lietuviškiausia mūsų valstybės dalis iki laisvės atgavimo.

Kokia būtų Lietuva be Žemaičių, jei jų Vytautui nebūtų pavykę atgauti? Tai tik ruožas nuo Nevėžio iki Vilniaus. Tokia ji nebūtų išsilaikiusi. Taigi į kietagalvius žemaičius turim žiūrėti su dėkingumu ir pagarba.

Senieji Mažosios Lietuvos pastatai nesulaikomai nyksta – Griežpelkių kaimas, buvusio didelio namo griuvėsiai **Nuotr. M. Purvino**

Gerosios naujienos sėjėjas

Gruodžio 27-oji Lekėčiuose 40 metų klebonavusio kun. Jono Bučinsko pirmosios mirties metinės (jis užgeso prie altoriaus šv. Mišių metu).

Šventovės suolai nesutalpino visų atvykusiųjų. Skubėta čion iš meilės savo buvusiam ganytojui. Paragino ir buv. katechetės D. Liagienės platus velionies aprašymas, išvakarėse pasirodęs *XXI amžiuje.*

Naujasis klebonas konfratrų apsuptyje gieda egzekvijas. Atsakinėja Lukšių parapijos choras (vargonininkė G. Štrimaitienė), giedojo ir per šv. Mišias, ir šventoriuje, ir pietų metu.

Prasideda šv. Mišių auka. Dalyvaujant penkiems kitiems kunigams, jai vadovauja kun. P. Dumbliauskas, SDB, atvykę iš Palemono pagerbti savo buv. kapeliono. Svečiai pasako įtaigų pamokslą. Priminęs, kad šv. Petras išsižadėjo Kristaus tris kartus, jis pabrėžia, jog kun. Jonas Kristaus neišdavė net slogiausiais ateistinio persekiojimo laikais. Velionis, tarsi gyvas, šviečia savo pavyzdžiu kaip ištikimas Dievo sekėjas, Tėvynės mylėtojas, patriotas.

Nutilus vargonams, visi šventoriuje plačiu žiedu apsupa papuoštą a.a. Klebono kapą. Galvūgalyje rymo aukštas ąžuolinis paminklas – kryžius su meniškai išpjaustytais simboliais. Čia pat ir ąžuolą prakalbinęs skulptorius aštuoniasdešimtmetis kaunietis V. Švirinas.

Į susirinkusius kreipiasi Šakių dekanas, Sintautų klebonas prel. A. Maskeliūnas: "Stovime prie kryžiaus. Tai mūsų tikėjimo vėliava. Kryžius visuomet buvo ir ilgamečio klebono jubiliato kun. Jono Bučinsko atrama, stiprino jį sunkiausiuose išbandymuose". Ant paminklo krenta šventinto vandens lašai. Šių eilučių autorius skaito savo eilėraštį *Gerosios naujienos sėjėjui.* Dabartinis klebonas dėkoja ūkio vadovui J. Steponavičiui už ąžuolo parūpinimą ir paminklo pastatymą, kitiems už rūpestį bei dalyvavimą.

Buvusi a.a. Klebono šeimininkė R. Dumčiūtė pakviečia gedulingiems pietums į vid. mokyklą. Pietus malda pradeda ir baigia prel. A. Maskeliūnas, ir atitinkamai choras sugieda *Viešpaties angelas* ir *Marija, Marija.*

Jeronimas Šalčiūnas

Lietuvos rašytojas Amerikoje

Rašytojas iš Lietuvos Jonas Mikelinskas pas Los Angeles lietuvius

Literatūros vakarų, dabar popietėmis vadinamų, tradicija giliai įleido šaknis į Kalifornijos lietuvių žemę. Praėjusių metų gruodžio 2 įvykusioji 36-ji popietė ir abejojančius įtikino, kad tokie kultūriniai renginiai pusantro šimto pietinės Kalifornijos lietuviams tikrai yra reikalingi. Apie tiek dalyvių susirinko į Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salę išklausyti iš Lietuvos atvykusio rašytojo Jono Mikelinsko kūrybos. Buvo galima didžiuotis publika, kuri šventiškai nusiteikusi dėmesingai klausėsi skaitomų tekstų, ne mažiau atidūs buvo jo improvizuotiems publicistiniams samprotavimams. Jie nupirko penkiasdešimt jo atsivežtų knygų – *Ave, libertas* ir *Žmogaus esmė*.

Jonas Mikelinskas, vyresniosios kartos rašytojas, tampąs lietuvių literatūros klasiku, įtrauktas į mokyklų literatūros istorijos vadovėlius. Perskaičius jo romaną, ilgesnį ar trumpesnį pasakojimą-novelę dar ypač paskutiniu metu jo pamėgtas literatūrines miniatūras, negalima tuoj pat pradėti skaityti kito, bet reikia pamąstyti apie dažnai keistokus charakterius ir dar keistesnes pavaizduotas situacijas. Dialoguose ir sukurtose situacijose išryškėja amžinieji gyvenimo prasmės, asmeninės atsakomybės ir mirties klausimai.

Los Angeles literatūrinėje popietėje su Jono Mikelinsko kūryba puikiu įvadu supažindino poetas Bernardas Brazdžionis. Reikia tikėtis, kad jo kalba pasirodys spaudoje.

Šį kartą į literatūros vakarų programą įvesta naujovė – J. Mikelinsko pasakojimą *Paskutinė Giedorėlio kelionė* skaitė Los Angeles Dramos sambūrio nariai – Ema Dovydaitienė, Violeta Gedgaudienė ir Juozas Pupius. Meninio (ryškaus) skaitymo bandymas buvo sėkmingas – skaitydami natūraliai, be patoso, aktoriai išryškino pasakojimo charakterius, kūrinio prasmę ir originalų rašytojų stilių.

Įtarpuose tarp skaitymų svečias rašytojas grįždavo į sovietinius laikus Lietuvoje. "Jei norėdavai, kad tavo rašiniai būtų publikuojami", kalbėjo rašytojas, "turėjai išmokti ne tik begėdiškai meluoti, bet ir begėdiškai tuo melu patikėti". Jis meluoti negalėjo, tad į literatūrą galėjo ateiti jau turėdamas trisdešimt penkerius metus vadinamajame "atlydžio laikotarpyje". Bet ir vėliau jo knygos būdavo sutinkamos piktos kritikos. Puolamos buvo ne tiek knygos, kiek pats autorius už "pilietinės brandos" trūkumą, "užėmimą aiškiai svetimų mūsų gyvenimui pozicijų", "ciniška žaismingumą" ir t.t. O romanas *Už horizonto – laisvė* buvo apšauktas fašistiniu veikalu.

Kaip tokiose sąlygose rašytojui ištverti ir tęsti kūrybą? Į tai rašytojas Mikelinskas davė tokį atsakymą: "Suvokimas, kad visa Tarybų sąjunga yra ne valstybė, ne santvarka, o kažkoks fatališkas nesusipratimas, košmariškas sapnas, kuris negali amžinai tęstis, ir teikė jėgų daug ką rašyti ir dėti į stalčių".

Rašytojas Mikelinskas nepraėjo pro šalį nepalietęs ir holokausto klausimo. Apsišarvavęs faktais ir logišku mąstymu, jis grąsiai gina istorinę tiesą nuo neišmanėlių, suklaidintų ir atvirų lietuvių tautos priešų. Jo pasisakymai tuo klausimu susilaukė gausių klausytojų plojimų.

Rašytojo apsilankymas tolimiausioje Amerikos lietuvių bendruomenėje buvo reikšmingas kultūrinis įvykis ir bus ilgai prisimenamas.

Literatūros vakarus (popietes) jau 36-rius metus ištvermingai organizuoja Los Angeles Lietuvių fronto bičiulių sambūris. Šiais metais jam vadovauja advokatė Žibutė Brinkienė.

J. K-lis

Los Angeles Lietuvių fronto bičiulių literatūrinės popietės rengėjai. Pirmoje eilėje rašytojas Jonas Mikelinskas, Bernardas Brazdžionis, A. Brazdžionienė, Alė Rūta

"Gairė - pilnutinė demokratija"

Išeivijos instituto surengtos sutiktuvės naujo leidinio, paruošto Vidmanto Valiušaičio

ASTA PETRAITYTĖ

Lietuvos istorinės atminties lobynas pasipildė dar viena knyga: *Gairė – pilnutinė demokratija. Į Laisvę fondo dešimtmetis Lietuvoje.* Ta proga Lietuvių išeivijos institutas surengė jos sutiktuves plačiajai visuomenei (Vytauto Didžiojo universitetas, gruodžio 6 d.).

Tai straipsnių rinkinys, kuriame yra nušviečiama lietuvišką kultūrą puoselėjančio *Į Laisvę* fondo Lietuvos filialo pastarojo dešimtmečio veikla. Rinkinį sudarė ir redagavo ilgametis fondo filialo tarybos sekretorius bei buvęs tarybos pirmininkas Vidmantas Valiušaitis. Leidinio tekstuose atsispindi ne tik dešimtmečio, bet ir visos organizacijos istorija, veikla, nuostatos, vertybės ir vertinimai. Knygos autoriai yra žinomi visuomenės veikėjai, daugiau ar mažiau aktyviai dalyvaujantys *Į Laisvę* fondo veikloje: Kazys Ambrozaitis, Jonas Kairevičius, Vytautas Kubilius, Bronius Kuzmickas, Juozas Kojelis, Juozas Baužys, Jonas Pabedinskas, Kęstutis Girnius, Vidmantas Valiušaitis, Kęstutis Skrupskelis, Juozas Tumelis. Tarp *Į Laisvę* fondo renginių dalyvių matomi tiek politikoje žinomi vardai – Vytautas Landsbergis, Romualdas Ozolas, Darius Kuolys, Česlovas Stankevičius, – tiek kultūros bei mokslo srityje pasireiškusios asmenybės – Vytautas Volertas, Vincas Natkevičius, Vytautas Radžvilas, Nijolė Gaškaitė, Antanas Tyla.

Ypatingą vertę turi knygoje skelbiami įvairių Lietuvos filialo renginių ir studijų savaičių aprašymai, jų metu skaityti pranešimai bei įvairūs dokumentai. Leidinio sudarytojas pastebėjo, kad knygoje sutelkta medžiaga yra ir *Į Laisvę* fondo Lietuvos filialo darbų apibendrinimas, ir jo ataskaita, ir dešimtmetį trunkančios veiklos atskleidimas. Knygos sutiktuvėse dalyvavo *Į Laisvę* fondo filialo tarybos pirmininkas advokatas Jonas Kairevičius, valdybos pirmininkas istorikas Vidmantas Vitkauskas, fondo nariai – Feliksas Palubinskas, Ignas Misiūnas, Lietuvių išeivijos instituto direktorius istorikas Egidijus Aleksandravičius, kiti kviestiniai asmenys bei atsiliepiantieji į kiekvieną naujos knygos šventę.

Skirtingai nuo įprastinės knygos sutiktuvių iškilmės – autorius, knygos turinys, klausimai autoriui, autografai – šiame renginyje buvo ir trumpas pačio *Į Laisvę* fondo lietuviškai kultūrai ugdyti pristatymas bei daugiau apvaliam stalui būdingos diskusijos.

Išeivijos instituto direktoriui E. Aleksandravičiui išprovokavus pokalbį apie panašias visuomenines organizacijas apskritai, jų veiklos tikslus, valstybingumo supratimo bei pilietinės savimonės, visuomeninio ugdymo svarbą, pagaliau ne pelno organizacijų finansinius sunkumus neturtingoje valstybėje, visi pasisakiusieji sutiko, kad tokios organizacijos yra labai reikalingos, reikšmingos visuomenės brandai ir jos saviraiškai. Pagal panašių organizacijų gausą ir jų aktyvumą galima spręsti apie pilietinės visuomenės kokybę.

Pasak V. Valiušaičio, citavusio vieno iš šio fondo organizatorių, politologo Vytauto Vardžio (1924-1993) žodžius, politinė kultūra nurodo priežastinį ryšį tarp pilietinės visuomenės kokybės ir politinio elgesio bei valstybinės santvarkos. Visuomenė, kurios nejungia vieninga ir pakankamai aukšta politinė kultūra, tampa nepajėgi pilnai tarnauti žmogui ekonomine ar kulturine pažanga ir gerove.

Pasisakiusieji pažymėjo, kad ir šiandien iškyla nesusikalbėjimo problema, tarpusavio ryšių bei konstruktyvaus bendradarbiavimo stygius tarp politinių grupių, įvairių visuomeninių organizacijų, valstybinių struktūrų. Tai nepakankamos politinės kultūros ir pilietinės brandos ženklai, liudijantys, kad pilietinės visuomenės kokybę labai svarbu gerinti.

Po renginio *Į Laisvę* fondo Lietuvos filialo nariai buvo pakviesti apsilankyti Lietuvių išeivijos institute, kur yra saugomi ir tvarkomi žymių išeivijos veikėjų archyvai, nuotraukos, laiškai, knygos. Tai sugrįžimas namo, tik kiek kita forma – per savo visuomeninę veiklą, nuopelnus, reprezentuojančius darbus, kurie, pirmiausia, buvo ir yra skirti Lietuvai. Malonu pažymėti, kad akademiniai sluoksniai, o ypač studentija, jau spėjo tai įvertinti ir vis plačiau naudoja savo moksliniuose darbuose.

"Kruvini likimai"

Generolo Plechavičiaus vietinė rinktinė - jos iškilimas ir tragiškas žlugimas

KAZYS BLAŽEVIČIUS,
buvęs VR kariūnas

Neseniai pasirodė buvusio gen. Povilo Plechavičiaus Vietinės rinktinės kario Stasio Gvildžio knyga *Kruvini likimai* (Lietuvos nepriklausomų rašytojų sąjunga, 500 egz., 2001, 660 p.). Knygos autorius buvo vienas iš tų tūkstančių jaunuolių, kurie, gen. P. Plechavičiaus pakviesti, savanoriais stojo į Vietinę rinktinę.

S. Gvildžiui likimas skyrė sunkų išbandymų kelią: likviduojant Rinktinę – nacių vos nesušaudytas; beteisio žmogaus priverstinės klajonės po karo siaubiamą Europą ir vergo dalia nacių karo mašinoje; erškėčiuoti sovietų lageriai ir bolševikinio saugumo teroras.

S. Gvildys savo trilogijoje – *Laisvės troškimo kaina* (1999 m.), *Gen. P. Plechavičiaus kariai savanoriai* (2000 m.) ir *Kruvini likimai* (2001 m.) – pateikė išsamią Vietinės rinktinės istoriją.

Knygos įvade Lietuvos atsargos karininkų sąjungos pirm. dr. ats. plk. Stasys Knezys rašo: "Buvusio Vietinės rinktinės kario ir nenuilstamo Rinktinės istorijos tyrinėtojo Stasio Gvildžio dokumentinė apybraiža *Kruvini likimai* – dar vienas žingsnis, padedantis giliau pažinti Rinktinę, tarnavusius joje karius. (...) Plechavičiukų likimai atspindi Vietinės rinktinės likvidavimo eigą, Rinktinės tragediją, kuri nesibaigia 1944 metų gegužę. Tragedija tęsėsi ir antrosios sovietinės okupacijos laikotarpiu".

Besibaigiančio karo aplinkybėmis gimė VR, kaip tuo metu tikėtasi, būsimosios Lietuvos kariuomenės užuomazga. Visus, ypač vokiečius, nustebino tai, kad į gen. P. Plechavičiaus kvietimą savanoriais stoti į organizuojamą Rinktinę, entuziastingai atsiliepė jaunimas. O juk kiek besistengė vokiečiai, jiems nepavyko suorganizuoti lietuviškos divizijos kovai Rytų fronte. Karo metu lietuviai nenorėjo kariauti nei rudųjų, nei raudonųjų okupantų pusėje. Lietuviai norėjo ginti tik savo kraštą, savo tautą, savo tėvynę!

Rašydamas knygą, autorius naudojosi įvairių archyvų dokumentais, buvusių VR karių, ano meto įvykių dalyvių ir liudininkų atsiminimais, sovietinio saugumo archyvo medžiaga, VR štabo įsakymais ir direktyvomis, partizanų dalinių vadų įsakymais ir protokolais, pokalbiais su buvusiais rezistentais ir kt.

Knyga – dviejų dalių. Pirmoji skirta VR organizavimo istorijai ir karių bei karininkų likimams. Antroji – antisovietiniam pogrindžiui ir partizaniniam pasipriešinimui "Tauro" apygardoje, ypač "Žalgirio" rinktinei, veikusiai autoriaus gimtosiose apylinkėse. Abi knygos dalis jungia tai, kad, naciams likvidavus VR, daug jos karių ir karininkų įsijungė į partizaninę kovą su raudonaisiais okupantais.

Pirmoje knygos dalyje (418 p.) pateikta daug skirtingos ver-

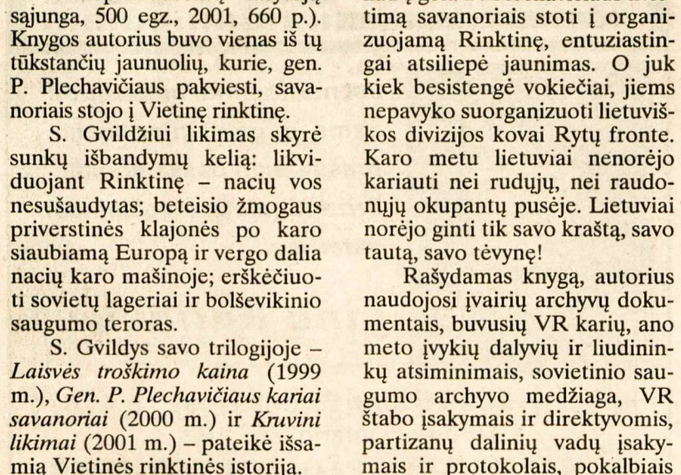

Stasys Gvildys su savo knyga *Kruvini likimai*

Knygos *Kruvini likimai* viršelis

tės informacijos. Vertingos medžiagos autorius surinko apie Kauno (301,308 ir 310 bat.) ir Vilniaus (303, 305, 306 ir 309 bat.) pėstininkų pulkus, jų padalinius, vadus ir karininkus, atskirų batalionų kautynes ir netektis. Naujų žinių pateikta apie karo mokyklą Marijampolėje, po pasaulį išblaškytų vadų ir kariūnų likimus. Šioje knygos dalyje pateikti ir žuvusių VR karių sąrašai.

Antroji knygos dalis – Rezistencija (242 p.), skirta labai opiai, skaudžiai, vis dar kraujuojančiai partizaninio karo temai. Okupantai ir jų talkininkai įvairiausiomis priemonėmis – ginklu, klasta, šantažu, tremtimis, kankinimais, išdavystėmis stengėsi palaužti herojišką tautos pasipriešinimą. Per daug nelygios buvo jėgos: sočiajam Vakarų pasauliui abejingai stebint, partizaninis pasipriešinimas buvo palaužtas.

Tekstą papildo žuvusių ir areštuotų partizanų bei represuotų šeimų sąrašai. Įdomios apybraižos apie atskirus partizanus ir kitus laisvės kovotojus. Naujų žinių randame apie buvusio VR kariūno, kurį laiką vadovavusio "Tauro" apygardai, Aleksandro Grybino-Fausto gyvenimą ir žūties aplinkybes. Ši knygos dalis baigiama aprašymu paskutiniojo "Tauro" apygardos vado Juozo Jankausko-Demono prievartiniu panaudojimu "Tauro" apygardos likvidavimui.

Knygos tiražas – 500 egz. Kiek patrumpinus, reiktų knygą pakartotinai išleisti dideliu tiražu, kad ji patektų į kiekvienos mokyklos ir karinio dalinio biblioteką.

Lietuviškų tyrimų ir studijų fondas

Jungtinėje Karalystėje įsteigėme "Lietuviškų tyrimų ir studijų fondą", kurio pagrindinis tikslas rūpintis, kad kiek galima daugiau būtų išleista aukšto lygio akademinių knygų anglų kalba apie mūsų brangią Tėvynę Lietuvą.

Pagrindinis mūsų fondo projektas – prof. Edvardo Gudavičiaus *Lietuvos istorijos* išvertimas į anglų kalbą. Pirmasis tomas yra 660 puslapių, piešiniais, fotografijomis ir žemėlapiais gausiai iliustruotas leidinys, kurį Vilniuje išleido Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, drauge su Vydūno fondu Čikagoje. Fondas tarsis su "University of Wales Press" ar "Oxford Univeristy Press" dėl šios knygos *The History of Lithuania* išleidimo 2003-ųjų vasarą, kai Lietuva liepos 6-ąją minės Karaliaus Mindaugo karūnavimo 750-ųjų metinių jubiliejų.

Fondo prezidentu pakvietėme dr. Juozą Kazicką, o viceprezidentais 2002-aisiais kviečiame garbės mecenatus – tų bendrovių vyriausius direktorius ar asmenis, kurie parems Fondą £10,000 ar daugiau svarų.

Knygų parengimo darbai yra dabar labai brangūs, tad svarbus kiekvienas svaras. Kviečiame prisidėti prie mūsų fondo veiklos. Jei norėtumėte pasiųsti čekį, reikėtų rašyti Lithuanian Research and Studies Fund vardu ir adresuoti fondo iždininkei Verutei Montvilaitei, 16 Hound Rd., W. Bridgford, Nottingham NG2 6AH United Kingdom.

Darius Furmonavičius,
Lietuviškų tyrimų ir studijų fondo sekretorius

Praeitis – tai lobis

Kas gi mus prie praeities
prikausto,
Kad pamiršti daug ko negali.
Plaukia mintys lyg šaka ant
plausto,
Širdy tūno nuoskauda gili.

Artimųjų netektys lyg žaizdos...
(Kad užgydo laikas, netiesa).
Tai vėl tėviškės išnyra vaizdas
Su rausvąja dobilų šviesa.

Mama, sengalvėle žilaplauke,
Šitiek metų už silpnų pečių!..
O regiu Tave, rugiams išplaukus,
Skubiančią gimtinės takučiu.

...Minko duoną jaunos tvirtos
rankos.
Grėbia šieną... Kiek pėdų suriš!..
Ankstus rytas. Vėl staklelės
trankos...
Kaip užvert tas praeities duris?

Gal nereik slopint prisiminimų,
Jeigu su krauju jie manyje?
Gal ne nuoskaudą, o gėrį imam,-
Praeitis – tai lobis širdyje.

Janina Marcinkevičienė,
Šakiai

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Mons. Juozapas Antanavičius, dabartinis Panevėžio katedros klebonas, savo jaunystėje pas kaimynus suradęs maišelį su foto negatyvais iš 1933-1940 m. laikotarpio, juos išsaugojo per visą okupacijų laikotarpį. Tos nuotraukos buvo Jono Dvariškio, kuris su savo draugu Petru Ąžuolu važinėjo po nepriklausomą Lietuvą fotografuodamas. Dalis nuotraukų buvo iš jo praleistų poros metų kariuomenėje. Kai 1990 m. mons. J. Antanavičius buvo pakviestas į JAV vesti gavėnios susikaupimo, buvo apsistojęs pranciškonų vienuolyne Bruklyne, kur susipažino su P. Ąžuolu ir jam parodė atsivežtas nuotraukas. Šis atpažino savo jaunystės draugą, nuotraukų autorių. Padedami fotografo Algimanto Kezio ir kitų, atrinktas įdomesnes nuotraukas paruošė parodai. Paroda įvyko Lemonte, IL, Lietuvių dailės muziejuje 2001 sausio ir vasario mėnesiais. 2001 metų pabaigoje dalis nuotraukų, darytų tarnybos kariuomenėje metu, buvo atrinktos parodai *Mes, Lietuvos kareivėliai* Vilniaus Radvilų rūmuose. Ši paroda buvo skirta paminėti Lietuvos karių dienai.

Prof. dr. Edmundui K. Zavadskui, Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VGTU) rektoriui už mokslinę veiklą suteiktas Lenkijos Poznanės technologijos universiteto garbės daktaro vardas, kaip pranešė Poznanės technikos universiteto rektorius Jerzy Dembczynski. Lenkijos universitetai garbės daktaratą suteikia kandidatūrai pritarus dar trims Lenkijos aukštosioms mokykloms. Prof. Zavadskas yra trečiasis Vilniaus Gedimino technikos universiteto mokslininkas, kuriam suteiktas užsienio garbės daktaratas. Prieš kurį laiką taip buvo įvertinti akademikai Aleksandras Čyras (buvęs VGTU, tada vadinamo VISI, rektorius) ir Antanas Kudzis. Prof. Zavadskas yra taip pat ir Lietuvos mokslų akademijos narys korespondentas, UkraInos technologijų kibernetikos, Rusijos architektūros ir statybos akademijų užsienio narys, Europos mokslų, menų ir profesijų akademijos garbės narys.

Dr. Stephen C. Rowell, britų istoriko, šiuo metu dirbančio Vilniuje, Lietuvos istorijos institute, knygos apie Lietuvą lietuvišką vertimą 4000 tiražu išleido "Baltų lankų" leidykla. *Iš viduramžių ūkų kylanti Lietuva - Pagonių imperija Rytų ir Vakarų Europoje, 1295-1345* pirmą sykį buvo anglų kalba išleista 1994 metais *Cambridge* universiteto leidykloje. Joje apžvelgiamas visas DLK Gedimino valdymo laikotarpis, karinė ir diplomatinė veikla balansuojant tarp pagonių tikėjimo, Vatikano ir krikščioniškųjų valstybių politikos; paliečiama ir DLK Algirdo valstybinė politika Rytuose bei stačiatikių metropolijos įsteigimas Lietuvoje. Knygoje yra kelios istorinių šaltinių faksimilės, stačiatikių bendrijos hierarchų sąrašai 1283-1461 m. bei rusų šaltiniai apie tai, kaip lietuviai užėmė Kijevą 1322-1323 m. Dr. S. C. Rowell anksčiau dėstė *Cambridge* universitete, 1993 m. pradėjo dirbti Klaipėdos universitete, o nuo 1999 m. rudens dirba Vilniuje.

Aušrininko dr. Jono Šliūpo 140-sios gimimo metinės buvo paminėtos 2001 metais keliose Lietuvos vietovėse. Vilniuje metų pradžioje buvo suruošta dr. J. Šliūpo knygų ir raštų paroda Lietuvos mokslų akademijos (LMA) bibliotekoje. Iškilmingame minėjime paskaitas skaitė LMA pirmininkas akad. Benediktas Juodka, LMA leidyklos pirm. Antanas Tyla tema *Dr. Jonas Šliūpas – lietuviškos spaudos gynėjas*, doc. dr. Romas Batūra *Dr. Jonas Šliūpas ir lietuvių tautos atgimimas.* Po paskaitų vyko LMA mišraus choro muzikinė programa. Palangoje, kur dr. J. Šliūpas ilgus metus buvo burmistru, buvo suruoštos paskaitos su muzikine programa jo buv. gyvenamajame name, dabar paverstame jo vardo muziejumi. Šiaulių miesto savivaldybės salėje įvyko minėjimas su paskaitomis (dr. D. Marcinkevičienės *Dr. J. Šliūpas: tarp visuomenės veikėjo ir šeimos tėvo,* istoriko S. Drobenkos *Dr. J. Šliūpas – Šiaulių leidėjas ir spaustuvininkas*) ir muzikine programa.

Dr. J. Šliūpo archyvą Burlingame, CA, mieste tvarko jo sūnus inž. Vytautas Šliūpas. Jame yra sukaupta medžiagos ne tik apie žymųjį aušrininką, bet ir apie San Francisco lietuvių veiklą. Archyvas skyrė stipendiją studijuoti dr. J. Šliūpo veiklai (Klaipėdos univ. studentei I. Algėnaitei), padėjo rasti medžiagos *Texas* univ. prof. Gery Hartman daktarato disertacijai *Amerikos lietuviai 1880-1940* bei dr. A. Liekio planuojamai knygai apie dr. J. Šliūpą. Inž. V. Šliūpas parašė knygą *Tėvas, kokį aš prisimenu*, kurią išleido Šiaulių *Aušros* muziejus 2000 metais. Jos 600 kopijų buvo išdalinta bibliotekoms bei minėjimų dalyviams.

Eduardas Viskanta, vyriausias amžiumi Lietuvos rašytojų ir žurnalistų sąjungos narys ir vienas žymiausių pasaulio klasikų vertėjų, 2002 m. sausio 2 dieną mirė Kaune, eidamas 100-sius savo gyvenimo metus. E. Viskanta gimė Išlandžiuose (Marijampolės raj.). Mokėsi Vilniaus ir Marijampolės gimnazijose, 1930 m. baigė lietuvių kalbos ir literatūros studijas Kauno Vytauto Didžiojo universitete. Pradžioje dirbo Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje sekretoriumi, vėliau mokytojavo Telšiuose, Kaune ir Kėdainiuose; buvo literatūrinio žurnalo *Vairas* stilistu ir tech. redaktoriumi. 1937 metais dėstė lietuvių kalbą Italijos Neapolio orientaliniame institute, pats mokėsi italų kalbos. 1942-1950 m. dirbo Kauno valstybinės leidyklos redaktoriumi, buvo apkaltintas "antitarybine propaganda" už Vaižganto raštų leidimą, 5 metus kalėjo Kostromos ir Gorkio srities lageriuose. Išvertė į lietuvių kalbą visą eilę klasikų, kaip Victor Hugo, Giovanni Boccaccio, Lev Tolstoy, J. J. Rouseau, Knut Hamsun, Alberto Moravio, Luigi Pirandello, Anton Čechov, A. Puškin, Anatole France. Už nuopelnus Lietuvos kultūrai apdovanotas DLK Gedimino ordinu.

G.K.

(ELTOS, *Lietuvos ryto,* BNS, *7 meno dienos,* LGTIC informacija)

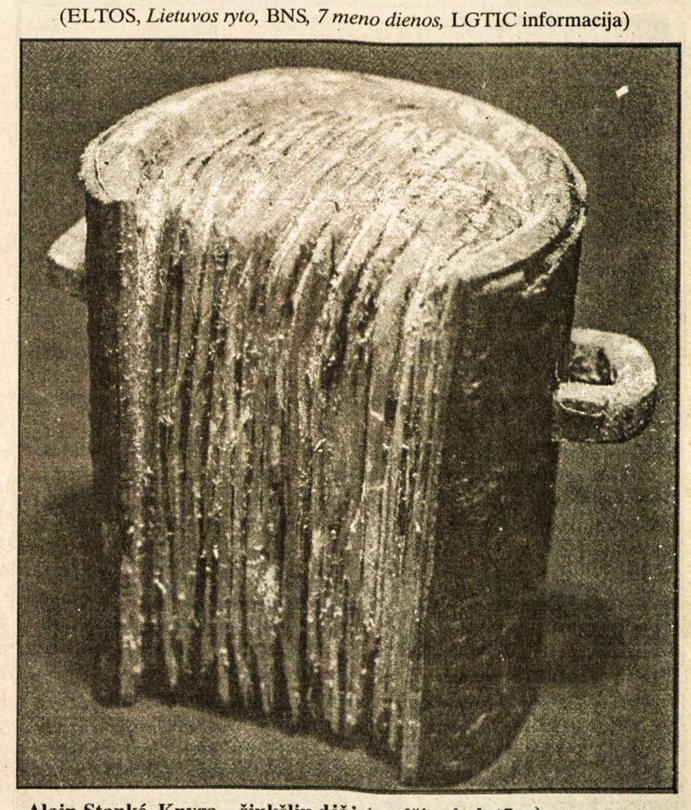

Alain Stanké, Knyga – šiukšlių dėžė (medžio skulptūra)
Iš leidino *Livres-S*

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	1.25%	Asmenines paskolas nuo	5.00%
180-364 d. term.ind.	1.25%		
1 metų term. indėlius	1.30%	Sutarties paskolas nuo	5.00%
2 metų term. indėlius	2.00%	Nekiln. turto paskolas:	
3 metų term. indėlius	2.50%	Su nekeičiamu nuošimčiu	
4 metų term. indėlius	3.00%	1 metu	3.60%
5 metų term. indėlius	3.40%	2 metų	4.30%
1 metų GIC-mėn.palūk.	1.30%	3 metų	4.75%
1 metų GIC-met. palūk.	1.55%	4 metų	5.55%
2 metų GIC-met. palūk.	2.25%	5 metų	5.75%
3 metų GIC-met. palūk.	2.75%	Su keičiamu nuošimčiu	
4 metų GIC-met. palūk.	3.30%	1, 2, 3 metų	4.00%
5 metų GIC-met. palūk.	3.65%		
RRSP, RRIF ir OHOSP "Variable"	1.25%	*Duodame komercinius mortgičius*	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	1.80%		
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	2.50%		
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	3.00%		
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	3.50%		
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	3.90%		
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%		
Kasd. pal. taupymo sąsk.	1.20%		
Kasd. pal. čekių sąsk. iki.	1.00%		
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	1.25%		

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai *"INTERAC-PLUS" kortelė*

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27 John Street, Toronto

MLS JUMS TIK KAINUOS 3½% IŠ VISO +GST

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594
27 John Street, Toronto, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W. ir Weston Road)

Galvojat parduoti ar pirkti nuosavybę? Mielai atsiųsiu į Jūsų namus informacines knygutes be jokių Jūsų įsipareigojimų

SKAMBINKITE
TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker
RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:
* Keliones į Lietuvą * Keliones į šiltus kraštus * Draudą * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) * Dokumentų vertimą * Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas.
VASARĄ KELIAUJANČIŲ Į LIETUVĄ DĖMESIUI!
Iš anksto įmokėjusiems pirminę įmoką teikiama $100 nuolaida.
Tel: 416 538-1748 1-866-566-1366 (nemokamas) FAX: 416 538-4390

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

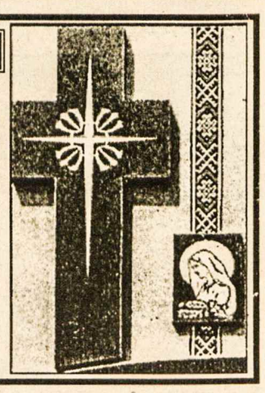

Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Kanados Lietuvių Fondas Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas *daugiau kaip 3.0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip $100,000) skirstomas lietuvybės išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalams, jaunimui).*

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus.
Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.
Informaciją teikia administratorius L. Baziliauskas tel. 905 279-8226.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!
REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Čikagos LSK "Lituanica" futbolininkai, praeitais metais Metropolitan lygos aukščiausiame padalinyje salės futbolo varžybose iškovojo III vietą. Kovoja jie ir šiemet — Nuotr. E. Šulaičio

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

politologų nuomone, rodo min. pirmininko planą pasilikti tame poste bent iki kitų rinkimų, kurie turėtų įvykti po maždaug 3 metų, o gal net ir kandidatuoti tuose rinkimuose.

Kanados doleris laisvoje rinkoje labai nukrito palyginus jį su JAV doleriu. Sausio viduryje jo vertė buvo nukritusi iki paties žemiausio lygio, 61.76 JAV cento (2002.I.21). Finansų žinovai nepajėgia logiškai paaiškinti to kritimo, nes Kanados ekonominė būklė šiuo metu geresnė už JAV, prekybos su užsieniu, o taip pat ir su JAV, balansas vis didėja Kanados naudai. Gal vienintelis paaiškinimas būtų, kad pasaulis tikisi didesnės politinės ar karinės suirutės, ir tuo atveju žmonės stengiasi keisti savo valiutą į JAV dolerius (kaip prieš I Pasaulinį karą keisdavo į auksą), kurie bent iki šiol buvo pastoviausiu piniginiu vienetu pasaulyje. Kanados dolerio vertė laikosi gerai palyginus su visais kitais piniginiais vienetais, įskaitant ir naujai įvestą *eurą*. Valstybinis bankas šiuo metu neturi planų gelbėti Kanados dolerio nuo galimo tolesnio smukimo prieš JAV dolerį.

Frank Shuster, žymaus kanadiečių komikų *Wayne & Shuster* dueto partneris, neseniai mirė sulaukęs 85 metų amžiaus. Johnny Wayne mirė jau anksčiau, 1990 metais. Paprastai komikų duetai, kaip pavyzdžiui Abbott ir Costello ar Rowan ir Martin, turi vieną "rimtą" ir vieną juokingą partnerį. Wayne ir Shuster partnerystėje abu komikai buvo savotiškai juokingi. Kritikai jų komedijų rutinoms prisegė "literatūrinio farso" etiketę. Trisdešimtį metų jie linksmino žiūrovus, pradedant *Harbord Collegiate* teatru ir baigiant CBC televizijos programomis. Buvo pakviesti dalyvauti prestižiniame *Ed Sullivan Show* net rekordinį skaičių – 67 kartus.

Kanados paštas nuo š.m. sausio 14 dienos pakėlė laiškų persiuntimo kainas. Laiškas siunčiamas Kanadoje kainuoja vienu centu daugiau, arba 48 centus. Laiškai į JAV iki 30 g. svorio kainuoja 65 centus – 5 centais daugiau, o į visur kitur kaina pakilo nuo $1.05 (iki 20 g. svorio) iki $1.25 (svoris padidintas iki 30 g.). Pašto duota statistika rodo, kad brangiau kainuoja siųsti laiškus į Kanadą, negu iš Kanados. Pavyzdžiui, iš JAV į Kanadą laiškas kainuoja 92 centus, iš D. Britanijos – $1.45, iš Vokietijos – $2.15. Federacinės valdžios 1998 metų potvarkiu, paštas gali kelti laiškų siuntimo kainas sykį per metus, sausio mėnesį, ir apie tai privalo įspėti 6 mėn. anksčiau.

Kanados bankininkai gina aukštus palūkanų nuošimčius (vidurkis 18%), kuriuos turi mokėti kredito kortelių savininkai pilnai nesumokėję už savo mėnesinius pirkinius. Kai naujas federacinis "mini-ministeris" finansinių įstaigų reikalams John McCallum (buvęs *Royal Bank* vicepirmininkas) viešai pareiškė, kad bankų uždėti nuošimčiai kredito kortelių skoloms yra "tiesiog absurdiški", bankai pradėjo teisintis. Esą tie nuošimčiai yra ne tik banko pelno dalis, bet taip pat jie padengia skolas klientų, nepajėgių jas iš viso sumokėti, pirkimus pavogtomis kortelėmis, įvairius kitokius sukčiavimus kortelėmis bei pirkimus skatinančius apdovanojimus (*pvz. Air Miles*). Tik maždaug 45% klientų pilnai sumoka savo mėnesines kortelių sąskaitas. Kiti 55% kortelių savininkų yra įsiskolinę net $33.9 bln., už kuriuos moka 18% metinių palūkanų bankams. Abejojama, ar federacinė vyriausybė mėgins įtaigauti bankus, kad sumažintų palūkanas, nors JAV jos buvo neseniai sumažintos nuo 16 iki 14%.

Imigrantų sulaikymo centrą (*Ontario Immigration Detention Centre*) federacinė valdžia planuoja statyti Toronto apylinkėje. Jame bus laikinai apgyvendinami tie imigrantai, kurie neturi asmens dokumentų arba sulaikyti pagal įvairias Imigracijos įstatymo nuostatas. Imigrantai įtariami terorizmo ryšiais bei kriminaliniai nusikaltėliai bus, kaip ir iki šiol, siunčiami į provincijos kalėjimus. Kasmet į Kanadą atvyksta apie 25,000 imigrantų prašančių pabėgėlių teisių, kurių didžioji dalis nėra sulaikomi. Užpraeitais (2000 m.) metais apie 8,700 imigrantų (ne tik pabėgėlių) buvo sulaikyti porai savaičių, kol buvo svarstomi jų prašymai. Kanados įstatymai leidžia sulaikymą iki 48 valandų, po kurių bylos svarstymas yra privalomas. Tolesnis sulaikymas leidžiamas, kol bylos peržiūros pasibaigia. Šiuo metu sulaikyti imigrantai būna apgyvendinami atskirtoje *Celebrity Inn* viešbučio dalyje netoli Toronto oro uosto, kuri talpina apie 100 imigrantų.

G.K.

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 15 metų

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

Sportas

Šališki teisėjai

Antrose salės futbolo pirmenybių rungtynėse sausio 13 d. "Lituanicos" komanda iškovojo pirmąjį tašką, lygiomis (3-3) sužaisdama su Amerikoje plačiai žinomo *Eagles* klubo futbolininkais. Mūsų vyrams nepavyko laimėti dėl šališko teisėjavimo. Visus tris įvarčius varžovai pasiekė, kai "Lituanica" aikštėje turėjo vienu žaidėju mažiau, žaidėjai vis buvo sodinami už tariamas pražangas arba baudžiami už ginčus dėl keistų teisėjų sprendimų.

Pirmame kėlinyje Laimono Bytauto smūgiais "Lituanica" vedė 2-0. Bet kėlinio pabaigoje gynėjas Petras Šmigelskis buvo nubaustas net keturiomis minutėmis. Ta nuobauda buvo perkelta į antrąjį kėlinį, ir jos metu lenkai pasekmę sušvelnino 1-2. Vėliau dėl abejotinos lietuvių gautos nuobaudos varžovai pasekmę išlygino 2-2.

Toliau Virgis Žuromskas pasekmę persvėrė 3-2. Tačiau teisėjai davė lietuviams dar kelias baudas po dvi minutes. Kai buvo likusios nepilnos trys minutės iki rungtynių pabaigos, teisėjai skyrė J. Beručiui dviejų minučių baudą. Šis, su sprendimu nesutikęs, buvo pašalintas iš aikštės. Tada lenkai įstengė įmušti išlyginamąjį įvartį.

Dėl tokio šališko teisėjavimo klubo pirmininkas Albertas Glavinskas žadėjo kreiptis į lygos vadovybę. Ar dėl to kas pasikeis, sunku pasakyti. **E. Š.**

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Lietuvos krepšinio rinktinė Vilniuje sutriuškino Europos vicečempionus turkų krepšininkus 106:62. Tai buvo svarbiausios 2003 metų Europos čempionato atrankos varžybų A grupėje pirmojo rato rungtynės. Daugiausia pinigų – 450 tūkst. litų – Lietuvos krepšinio federacija (LKF) šiemet skyrė pasaulio čempionate Kinijoje rudenį dalyvausiančiai Lietuvos moterų rinktinei.

RANKINIS: Lietuvos vyrų rankinio rinktinė 22:26 nusileido Gudijos rinktinei, tačiau liko savo grupėje pirmoje vietoje su teise dalyvauti antrajame atrankos tarpsnyje.

ŽOLĖS RIEDULYS: Europos moterų žolės riedulio uždarų patalpų aukščiausiojo A poskyrio čempionato baigmėje 3:14 pralaimėjo vokietėms ir turėjo pasitenkinti sidabro medaliu.

LENGVOJI ATLETIKA: Vilniuje įvykusiose Lietuvos lengvosios atletikos federacijos (LLAF) taurės varžybose, kuriose dalyvavo daugiau kaip 350 sportininkų, buvo pagerinti du šalies rekordai. Eigulių vidurinės mokyklos devintokas S. Kavaliauskas pagerino 1981-ųjų metų olimpinio čempiono R. Valiulio 300 metrų bėgimo uždarose patalpose rekordą. Kaunietis nuotolį įveikė per 34,98 sek. (buvęs rekordas 37,78 sek.). Jis taip pat pagerino asmeninį 60 m. bėgimo rezultatą – 6,90 sek. A. Grocienė trišuoliu nušoko 13,36 m. Ankstesnis jos pačios rekordas – 13,30 m. – pasiektas 1990-aisiais. Kaunietė taip pat laimėjo šuolį į tolį – 6,09 m. Kiti rezultatai: šeši šuolininkai į tolį įveikė 7 metrų ribą. Rungtį laimėjo M. Gendrimas (7,48 m.). Ž. Minina 300 m. nubėgo per 40,02 sek. **V.P.**

Skautų veikla

• **DĖMESIO TĖVELIAMS!** Prašau atsiimti užsakymus iš Tiekimo skyriaus: sesių unforminius sijonėlius ir trispalves vėliavėles. Skambinti tel.416 233-2540. **E.N.**

• **Vaikams reikia mažiau kritikos, daugiau pavyzdžių (Joubert).**

Toronto "Rambyno" tunto jaun. skautų DLK Vytauto draugovės vilkiukai prie Kūčių stalo Prisikėlimo parapijos patalpose

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA

AKTYVAI per 126 milijonus dolerių

MOKAME

1.10% už 30-89 d.	term. indėlius
1.10% už 90-179 d.	term. indėlius
1.10% už 180-364 d.	term. indėlius
1.15% už 1 m. term.	indėlius
1.90% už 2 m. term.	indėlius
2.60% už 3 m. term.	indėlius
3.20% už 4 m. term.	indėlius
3.55% už 5 m. term.	indėlius
1.05% už 1 m. GIC	mėn. palūk.
1.30% už 1 m. GIC invest.	pažym.
2.25% už 2 m. GIC invest.	pažym.
2.95% už 3 m. GIC invest.	pažym.
3.55% už 4 m. GIC invest.	pažym.
3.90% už 5 m. GIC invest.	pažym.
1.00% už RRSP ind.	(var.rate)
1.55% už RRSP 1 m. term.	ind.
2.50% už RRSP 2 m. term.	ind.
3.20% už RRSP 3 m. term.	ind.
3.80% už RRSP 4 m. term.	ind.
4.15% už RRSP 5 m. term.	ind.
1.00% už OHOSP	(variable rate)
1.00% kasd. palūkanų čekių	sąsk.
1.25% už JAV dolerių 1 metų	GIC
1.00% už JAV dol. kasd. pal.	sąsk.

IMAME

už asmenines paskolas nuo	4.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su – nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)	
1 metų	3.35%
2 metų	4.05%
3 metų	4.75%
4 metų	5.55%
5 metų	5.75%
– su keičiamu nuošimčiu	3.75%

DUODAME
- *asmenines paskolas iki $250,000*
- *mortgičius iki 95% įkainoto turto*
- *riboto kredito paskolas (Line of Credit)*
- *komercinius mortgičius*

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI
SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: parama@total.net

KITOS PASLAUGOS
KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?
PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:
Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.
SKYRIAI:
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

MasterCard Interac Cirrus

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.net

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Šiuo metu 2002 m. keliones į Lietuvą dar galite užsisakyti 2001 m. kainomis!

Naudokitės proga, skambinkite man **asmeniškai!**

Turiu bilietų su nemokamai pakeičiama arba su atvira grįžimo data!

Turiu bilietų, galiojančių vienerius metus!

Jei žiemą skrendate atostogų **į šiltuosius kraštus** – pas mane pirksite už geresnę kainą. Jūsų pasirinktoji vietovė turi išparduodamų laisvų vietų – aš jas Jums gausiu! **Teiraukitės!**

Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, tik paskambinkit – sutvarkysiu! Bilietus pristatau X-PRESS paštu.

ALGIS @ MEDELIS
Queen Syrena TRAVEL
133 Roncesvalles Ave.
TORONTO, Ont. M6R 2L2
Tel. 416 531-4800

ALGIS ir STEFA MEDELIAI @ *MEDELIS CONSULTING*
45 Forest Heights Street, WHITBY, Ont. L1R 1T7 Tel. 1-905-666-9086

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius.
* * *
Atstovaujam telefoninių ryšių firmai **RapidTel.**
Minutė į Lietuvą – 41 c bet kuriuo laiku.
+Planas A: Ontario – 5 c, Kanada – 9 c, US – 10 c,
arba **+Planas I:** Canada ir US – 7.5 c.
Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

Parama "Aušros" žurnalui Lenkijoje

Per praėjusius metus gyvenimas Punsko, Seinų ir kitų lietuviškų etninių žemių lietuviams Lenkijoje buvo nelengvas ir dėl ekonominių sąlygų, ir dėl įvairių vietinės bei valstybinės valdžios daromų sunkumų. Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba, norėdama daugiau padėti Lenkijos lietuviams ir jų bendruomenei, 2001 m. rugpjūčio 12-15 dienomis Seinuose surengė metinį PLB, kraštų Lietuvių bendruomenių ir Lietuvių jaunimo sąjungų pirmininkų suvažiavimą. Suvažiavime dalyvavo Lietuvos ambasadorius Lenkijai Darius Degutis, LR konsulai, vyskupas Paulius Baltakis, OFM, visi 10 PLB valdybos narių ir LB bei LJS pirmininkai ar jų pavaduotojai iš Australijos, Šiaurės ir Pietų Amerikos, Europos, Sibiro ir kitų kraštų. Tas suvažiavimas pakėlė ten gyvenančių lietuvių nuotaiką, nustebino lenkus savo gausumu ir vėliau padėjo geriau išspręsti iškilusias vietines lietuviško švietimo problemas. Visiems buvo parodyta, kad pasaulio lietuviai solidarizuoja, rūpinasi ir remia savo tautiečius Lenkijoje. Jų švietimo, kultūros, visuomeniniams bei jaunimo projektams ir Lenkijos lietuvių bendruomenei buvo perduota atvežta ne maža Lietuvių fondo parama.

Deja, po suvažiavimo dar liko ir toliau pamažu sprendžiama lenkų pasienio užkardos problema. Jos reikalu ir toliau aiškinasi Lenkijos lietuvių bendruomenė, jai talkina PLB valdyba ir atstovybė Lietuvoje. Vienas iš PLB valdybos vicepirmininkų yra Varšuvoje gyvenantis ir mokslinį darbą dirbantis istorikas dr. Bronius Makauskas.

Vėl atsirado nauja problema. Nors ir anksčiau buvo sunku verstis gaunamomis prenumeratomis ir valstybine pagalba Punske leidžiamam dvisavaitiniam lietuvių kalba *Aušros* žurnalui, tačiau dabar nauja Lenkijos vyriausybė smarkiai sumažino jos teikiamą finansinę paramą. *Aušra* šiuo metu išgyvena sunkią krizę. PLB valdyba praėjusių metų vasarą *Aušrai* perdavė 1,000 dol. paramą ir papildoma pagalba išsiųsta Naujų metų proga. Tačiau skubiai reikia daugiau lėšų, kad būtų galima leisti Lenkijos ir kitiems lietuviams labai reikalingą *Aušrą*.

Pasaulio lietuvių bendruomenės fonde yra *Aušros žurnalui remti sąskaita*, į kurią galima siųsti čekius. Reikia rašyti: **Lithuanian World Community Foundation** vardu, pažymint, kad tai yra ***AUŠROS ŽURNALUI REMTI*** ir siųsti Lithuanian World Community Foundation, P.O. Box 140796, Grand Rapids, MI 49514-0796, USA.

Visos aukos *Aušrai* bus perduotos per Lenkijos lietuvių bendruomenę. Aukos PLB fondui yra atleidžiamos nuo JAV federacinių mokesčių, ID No. 36-3097269 ir kiekvienas aukotojas gauna kvitą. **A.P.**

Misionierius kun. HERMANAS ŠULCAS Toronto Maironio mokyklos vaikų darželio mokinukams kalba apie vaikus Afrikoje ir Lietuvoje. Šalia jo – vedėja A. Šimonėlienė, V. Valiulienė, A. Rusinas

TORONTO

Pasaulio jaunimo dienos Toronte

Pasaulio jaunimo dienos (PJD) įvyks š.m. liepos 18-28 d.d. Toronte. Prisikėlimo parapijoje yra sudarytas organizacinis komitetas, su Anapilio, Prisikėlimo ir Hamiltono Aušros Vartų parapijų atstovais, vadovaujamas kun. E. Putrimo. Komitetas posėdžiavo š.m. sausio 21 d. Prisikėlimo parapijos patalpose, aptarė jaunų maldininkų iš Lietuvos priėmimą, vietinio lietuviškų parapijų jaunimo paruošimą bei įvairius renginius. Buvo rodoma centrinio komiteto Otavoje išleista vaizdajuostė – vaizdai iš praeitų PJD, ištraukos iš Šventojo Tėvo kalbų, grojama PJD tema sukurta giesmė "Esi pasaulio druska, pasaulio šviesa".

Nakvynių komisija prašo lietuvių šeimas priimti jaunimą, bent po du. Nebūtina skirti miegamųjų – jaunimui reikia tik vietos pasikloti miegmaišiams. Pageidaujama tokia pagalba, ypač iš šeimų, kurios gyvena arti požeminio traukinio, kad jaunimui būtų lengviau vykti į PJD renginius. Skambinti į KLB raštinę tel. 416 533-3292, palikti įraše pavardę, telefono numerį ir kiek jaunimo gali priimti – du, tris ar daugiau.

Registracijos komisija prašo norintį PJD renginiuose dalyvauti vietinį jaunimą registruotis skambinant KLB telefonu. Netrukus bus dalinami registracijos lapai.

Gegužės pabaigoje bus šaukiamas informacinis susirinkimas bei rengiamas susikaupimas dalyviams ir jaunimą priimančioms šeimoms.

Lietuviškam jaunimui stengiamasi sudaryti specialią programą, pabendravimus su lietuviais, išvyką į Niagaros krioklį ir pan. Tam reikės lėšų, tad galintys paaukoti šiam tikslui prašomi įnešti kad ir mažą auką į Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo sąskaitą "Pasaulio jaunimo diena 2002", nr. 1750171.

Dvasinio pasiruošimo programą mūsų parapijų jaunimui numatoma vykdyti įvairiomis progomis, kai susirenka daugiau jaunimo, pvz. per tikybos pamokas Maironio mokykloje, per Kaziuko mugę, Didįjį Penktadienį ir pan.

Apie PJD galima pasiskaityti internete. **Inf.**

* * *

Toronto universitete įsteigta Marijos Aukštaitės lietuviškų studijų programa. CREES (*Centre for Russian & East European Studies*) praneša kad, programoje yra numatyta parama magistro siekiantiems (*graduate students*) ir mokslininkams (*scholars*). Studentams teikiama keturių kategorijų parama. Gali būti apmokami tyrimo darbai ir kelionės į Lietuvą Toronto universiteto magistro studentams, atliekantiems su Lietuva susijusius darbus; mokslapinigiai magistro lygio studentams iš Lietuvos, studijuojantiems humanitarinius-socialinius mokslus Toronto universitete; parama Toronto universitete daktarato laipsnio siekiantiems ir rašantiems disertacijas su Lietuva susijusiomis temomis; parama Toronto universiteto studentams konferencijose, pristatantiems pranešimus apie Lietuvą. Taip pat skiriama parama mokslininkams, Toronto universitete vykdantiems tyrimo darbus, susijusius su Lietuva. Magistro siekiantiems studentams parama skiriama iš Marijos Aukštaitės fondo, kurio mecenatas yra Frank Hylands, poetės M. Aukštaitės sūnus. Mokslininkams lėšos parūpinamos iš Marijos Aukštaitės stipendijos, kurios mecenatai yra Frank ir George Hylands ir jų šeimos. **Inf.**

A.a. Vandos Kličienės atminimui, užjausdami jos sūnus su šeimomis, *Tėviškės žiburiams* O. ir R. Barisai aukojo $25.

Genutė Klevienė savo vyro a.a. Leono 1 m. mirties ir sūnaus Rimo 20 m. mirties atminimui aukojo po $200 – Vėžiu ir džiova sergantiems vaikučiams, daugiavaikėms šeimoms, gyvenančioms skurde ir sergantiems seneliams tremtiniams. Juos globojančių seselių vardu dėkoja ses. Nijolė Sadūnaitė. **M.P.**

Mažosios Lietuvos fondui aukojo: enciklopedijai rengti – $1,090 – V. Pėteraitis ($18,055); po $500 – Pris. p-jos kredito kooperatyvas ($4,650); dr. Č. Jonys; $250 – A. Bražys ($1,550); $200 – L. Balsienė ($1,680); $150 – dr. M. Klein ($378.52); po $100 – Ir. Meiklejohn ($1,250), Vyt. Montvilas ($1,630), A. Bumbulis ($1, 950). Karaliaučiaus krašto mokykloms: $200 – P. Vilutis ($4, 876); po $100 – prel. P. Gaida ($1,150), Išganytojo p-jos moterų būr., Vyt. Montvilas (1,630); po $20 – G. Masionienė ($305), Vyt. Aušrotas ($410). Kitiems fondo reikalams: po $200 – D. B. Vaidilos ($1,250), Vyt. Keturakis ($500); $100 – Vyt. Montvilas ($1,630); po $50 – J. Gustainis ($510), J. Rovas, P. Šturmas ($600), E. Petrus ($800), M. Miliauskienė ($400), $30 – dr. J. Vingilis ($700). Nuoširdi padėka visiems, padidinusiems įnašus. Sveikiname naujus narius – dr. Česlovą Joną ir Juozą Rovą. Gretų papildymas – didelis paskatinimas ateities veiklai. **MLF valdyba**

• Kai palikta šalis laisvės netenka, tai kiekvienas svetur gyvenąs tėvynainis savaime virsta tremtiniu. A. MACEINA

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS TORONTE

RRSP ĮNEŠKITE RRSP SANTAUPAS Į MŪSŲ KOOPERATYVĄ

- *Mokame aukštas palūkanas už RRSP GIC investicijas*
- *Neimame jokio administracinio mokesčio*
- *Prieš 69-tą gimtadienį galėsite lengvai šias santaupas pervesti į RRIF be jokių mokesčių*
- *Kiekviena RRSP sutartis apdrausta iki $100,000.00*
- *Norint gauti mokesčių atleidimą už 2001 metus, įnašą į RRSP reikia įmokėti iki **2002 metų kovo 1 d.***

RRSP PASKOLOS: imant paskolą RRSP tikslui, duosime papildomą nuošimtį, jei ta suma bus investuota į RRSP GIC!

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS VALDŽIAI

FELJETONAS

Gydytojai ir ligoniai

L. STANKEVIČIUS

Sakoma, kad sveikata yra brangiausias žmogaus turtas. Tai tiesa. Visi žmonės rūpinasi savo ir kitų sveikatom. Kai tik susitinka du pažįstami, pasisveikine tuoj pat paklausia: "Kaip laikaisi?" Ir dažniausiai gauni atsakymą: "Ačiū, gerai!" Tik neklausk žmogaus, kuris bijo visokių ligų ir, skaitydamas medicinos knygas, prisitaiko jas sau. Tai jis tau pradės pasakoti apie įvairias ligas, kad jo beklausydamas gali pats susirgti.

Kai žmogus suserga, eina pas gydytoją. Jo laukiamajame yra sustatytos kėdės ir staliukas, ant kurio guli žurnalai. Jei yra nesenesni kaip trijų mėnesių, tai gali drąsiai sakyti, kad tas gydytojas tik neseniai atidarė savo kabinetą. Besėdint laukiamajame, reikia turėti daug kantrybės. Todėl gal ir teisingai tie laukiantys žmonės yra vadinami pacientais, nuo prancūziško žodžio "patient" (kantrus).

Sakoma, kad laikas viską gydo, bet pabandykite pasėdėti gydytojo laukiamajame ir pamatysite. Pas gydytoją būna daug pacientų, ypač žiemos metu, tad jeigu sergantis apkrečia kitus gripu, tai jis pats apsikrečia tymais...

Geriausi pacientai yra tie, kurie greitai nepasveiksta ir greitai nemiršta. O blogiausi – savižudžiai, nes jie atima gydytojo duoną. Žmonėms, kurie turi žemą kraujo spaudimą, tai jis pakyla, kai gauna gydytojo sąskaitą. Kai kurie gydytojai blogą žinią pasako pacientui tiesiai į akis, o kiti atsiunčia sąskaitą paštu.

Kai gydytojas išrašo receptą, negali jo išskaityti, o kai atsiunčia sąskaitą už operaciją, tai gali lengvai išskaityti.

Geriausias būdas išvengti ligų gydytojo studijų ir vadintis daktaru yra tapti dantistu. Šalia to, daug pelningiau būti dantistu, negu ausų specialistu, nes žmogus turi tik dvi ausis, bet 32 dantis.

Gydytojai mato įvairaus plauko pacientus. Vieni yra rimti ligoniai, kiti tariami ligoniai, kurie neišeis iš gydytojo kabineto, kol negauna recepto. Būna ir išsiblaškiusių pacientų: kai gydytojas liepia imti saulės vonias, tai paklausia: "Šiltas ar šaltas?" O vienam didelę slogą turinčiam ligoniui gydytojas patarė paimti ką nors šilto. Tai tasai išėjo apsivilkęs gydytojo apsiaustu.

Vieniems ligoniams gydytojas pataria mankštintis. Pasitaiko, kad žmona, norėdama padėti savo vyrui, paslepia televizoriaus įjungėją, kad visur jo ieškotų.

Kai kurie žmonės, išgiję nuo nemigos, pusę nakties nemiega galvodami kaip jie vargo, bet pasitaiko žmonių, kurie neina pas gydytoją. Jie ima nuo nemigos tablečių, kad galėtų užmigti, o paskui išgeria keturis puodukus kavos, kad atsibustų.

Pasaulyje labiausiai paplitusi liga yra galvos skausmas, dėl kurio nereikia eiti pas gydytoją. Užtenka tik nusipirkti aspirino tablečių. Bet nevisuomet jos padeda. Senoviniais laikais geriausias vaistas nuo galvos skausmo buvo – giljotina.

Kai žmogus rimtai suserga, yra paguldomas į ligoninę. Čia jis yra medicinos seserų priežiūroje. Didelė dalis šių seserų eina dirbti į ligoninę, tikėdamosios ištekėti už gydytojo ... ir pagaliau išteka už ligonio. Medicinos seserys yra labai paslaugios, jos žadina naktį, klausdamos, ar norite miego tablečių.

Kai ligonis išvežamas į operacinę, ten chirurgai dėvi kaukes. Jei operacija nepavyktų, tai gydytojo, kuris operavo, nebūtų galima atpažinti.

Prie sunkiai sergančio ligonio žmonės sako, kad jo dienos jau suskaitytos, bet ar mūsų visų dienos nėra suskaitytos?

Kai kuriose profesijose klaidų negali nuslėpti, tiktai medicinoje jos yra palaidojamos kartu su ligoniais.

Šventiniai renginiai Marijampolėje

Gyvai veikia "senjorų" klubas, turintis arti 40 narių.

Dalyvaujant Šv. Arkangelo Mykolo parapijos klebonui kun. S. Puidokui, MIC, gruodžio 16-ąją surengtas Advento susikaupimas. Jis vyko remiantis vilniečio literatūrologo-literatūros tyrinėtojo J. Šlekio antologija *Eilėraščiai apie Mariją.* Knygoje 174-rių autorių 300 eilėraščių, pašvestų Dievo Motinos garbei. Juos kūrė tokie garsūs poetai, kaip B. Brazdžionis, K. Bradūnas, J. Aistis, A. Miškinis, J. Marcinkevičius ir daugybė kitų.

Eilėraščių tekstus su įsijautimu perteikė klubo narės skaitovės A. Šepkienė ir Z. Ruočkuvienė. Tarp eilėraščių pro praviras salės duris įplaukdavo malonios Č. Sasnausko choro (vad. M. Radzevičius) giesmės. Pakaitomis įsiliedavo smuikininko H. Jančo grojamos melodijos, įskaitant *Ave Marija*.

Kai pabaigoj pasigirdo Maironio žodžiais *Marija, Marija,* visi stovėdami giedojo.

Susirinkusiųjų vardu skaitovėms ir kitiems atlikėjams padėkojo Senelių globos namų direktorė S. Požarskienė – klubo narė. Pakviesti į Šeimos centro salę, žmonės stiprinosi senjorių paruoštomis vaišėmis. Nors dėl finansinių nepriteklių patalpa nekūrenama, galėjai jausti ir adventinio laukimo nuotaiką. Apgailestauta, kad neatėjo daugelis per Sumą paragintų pasinaudoti prieškalėdinės rimties susitelkimu – toks ryškus atpratimas.

Pirmąją šv. Kalėdų dieną, mažojoje bazilikoje pasibaigus vaikams skirtoms šv. Mišioms, būriai tikinčiųjų susispietė koplyčioje prie prakartėlės, įrengtos šalia vyskupo A. Karoso sarkofago. Nelengvai taką į čia skynėsi mažieji šventinės programėlės atlikėjai, globojami mokytojų R. Smelstorienės ir Z. Legotienės.

Vaikai sugiedojo kelias kalėdines giesmes. Jas ruošti ir pristatyti per mikrofoną padėjo R. Smelstorienės dukra studentė Solveiga, pati labai išraiškingai atlikusi solo giesmę. Vienas berniukas lamzdeliu gražiai pagrojo *Tyli naktis.* Maloniai skambėjo VII-sios vid. mokyklos mergaičių duetas. O jauniesiems giedorėliams užvedus *Sveikas, Jėzau gimusis,* prisijungė ir ne vienas iš suaugusiųjų.

Jeronimas Šalčiūnas

Parduoda 4.5 ha žemės Metelytės kaime, Alytaus apskr. Labai gražioje vietoje, 1 km nuo Dūsios ežero, netoli ir nuo kitų Dzūkijos ežerų. Švari, neužteršta aplinka. Jei pirkėjas norėtų statyti vasarvietę, pardavėjas galėtų tarpininkauti, prižiūrėti bei saugoti. Rašyti šiuo adresu: Stasys Paškauskas, Varnių 34-59, 3026 Kaunas; tel. 10-827-26-33-56. Teirautis po 8 val.vak.

SPAUSDINAME
PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

SU ŠTURMU
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU
905•271•8781
PETRAS ŠTURMAS
Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas
◆ 25 metai namų remonto patyrimas ◆ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ◆ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D. S.
115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 (į vakarus nuo Hurontario)
Tel. 905 271-7171
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Tony Genys
Sutton GROUP
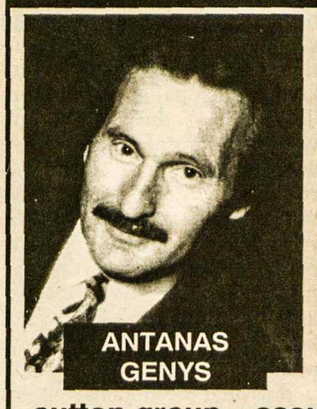
ANTANAS GENYS
PATYRĘS NUOSAVYBIŲ PARDAVĖJAS
netoli naujos PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MARGUTIS
PYSANKA - V.I.M. Inc.
4134 Dundas St. West,
Toronto, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601
Fax (416) 233-3042

Reguliarūs maršrutai siuntiniams laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių.
Greitas ir garantuotas siuntų pristatymas Lietuvoje.

Nemokamai surenkame siuntas iš Jūsų namų.*
Tel: (416) 233-4601
*Galioja kai kurie apribojimai.
$2.00* COUPON $2.00* OFF
For 1 parcel
*Coupon valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

TORONTO ONT

Anapilio žinios

– Sveikiname Hamiltono Aušros Vartų šventovėje įšventintą naują lietuvį kun. Audrių Šarką, OFM.

– Sausio 27, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje Sutvirtinimo sakramentui besiruošiantys jaunuoliai ir jaunuolės 9.30 v.r. Mišiose iškilmingai priėmė savo kryželius kaip ženklus, įvedančius į Kristaus kančią ir mirtį, kad Šventoje Dvasioje prisikeltų su Kristumi.

– Vasario 1 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus 7 v.v., o po Mišių – Šventoji Valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

– KLK moterų dr-jos skyriaus susirinkimas įvyks vasario 3, sekmadienį, tuojau po 11 v.r. pamaldų Anapilio parodų salėje. Programoje – kun. V. Staškevičiaus paskaita "Katalikių moterų draugijos įsisteigimas ir veikla nepriklausomoje Lietuvoje". Narės, viešnios ir svečiai kviečiami dalyvauti.

– Parapijos metinis susirinkimas bus vasario 10, sekmadienį, parapijos salėje po 11 v.r. Mišių. Programoje – klebono, tarybos pirmininko, sekcijų pirmininkų ir organizacijų atstovų pranešimai, o taipgi ir rotacine tvarka tarybos sekcijos narių rinkimai. Prašome iki tos dienos visas sekcijas sušaukti savo posėdžius ir pasiruošti metiniam susirinkimui.

– Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambaryje.

– Pirmosios Komunijos pasiruošimui pamokos vyksta sekmadieniais klebonijoje po 9.30 v.r. Mišių.

– Lietuvių sporto klubas "Anapilis" didžiojoje Anapilio salėje įtaisė krepšiniui tinkamus naujus krepšius ir prašo finansinės paramos. Galima aukoti per parapiją su nurodymu, jog tai "Anapilio" sporto klubui. Parapija išduos nuo valstybinių mokesčių atleidimo kvitus.

– Mišios vasario 3, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Vytautą Matulevičių; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už Ireną Šimonėlienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje vasario 2, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Aureliją Mačiūtę.

Išganytojo parapijos žinios

– Šį sekmadienį, vasario 3, pamaldos su Šv. Komunija 9.30 v. ryto. Pamaldų metu vyks sekmadienio pamokos. Visais kitais sekmadieniais pamaldos – įprastu laiku 11.15 v. ryto.

– Visuotinis metinis parapijos susirinkimas įvyks vasario 24 d. po pamaldų.

– Praeitose pamaldose buvo prisimintas a.a. Jurgis Unguraitis, gimęs 1929 m. gegužės 23 d. Sudarge, Lietuvoje, miręs 2001 m. gruodžio 23 d. Toronte. Paliko liūdinčius: žmoną Lidiją, dukras Viliją, Melydą, Gertrūdą ir Helgą; 6 vaikaičius, 3 seseris bei 3 brolius ir 2 dukterėčias Toronte.

Maironio mokyklos žinios

– Vasario 2 d. tėveliai gali atsiimti mokinių pažymėjimus ir pasikalbėti su mokytojais 9.30–11.30 v.r.

– A. a. Irenos Šimonėlienės atminimui, užjausdama jos sūnus Aleksandrą ir Petrą, Toronto Maironio mokyklai Vida Juozaitytė aukojo 50 dolerių.

– Vasario 16-tos proga KLB muziejus-archyvas, vad. dr. R. Mažeikaitės, rengia meno parodą, kurioje mūsų mokiniai prisidės su savo darbais.

– Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas mokyklai paaukojo 2 bilietus į iškilmingą Slaugos namams lėšų telkimo pokylį, kuriame dalyvavo vedėja Aldona Šimonėlienė ir Nijolė Benotienė, Aukštesniųjų lituanistinių kursų vedėja. Ačiū kooperatyvui. **Živilė**

Kauno arkivyskupijos Vaikų dienos centram A. Aleliūnienė aukojo $100.

Lietuvių sporto klubui "Anapilis" $200 aukojo O. B. Rėkai.

A. a. Leono Klevo 1 m. mirties atminimui, žmona Eugenija Klevienė ir dukra Margarita *Tėviškės žiburiams* aukojo $100.

A. a. Rimanto Klevo 20 m. mirties atminimui, motina Eugenija Klevienė ir sesuo Margarita *Tėviškės žiburiams* aukojo $100.

A. a. Vandos Kličienės atminimui, užjausdama šeimą, Anelė Gudžiūnienė, Ottawa, Ont., *Tėviškės žiburiams* aukojo $30.

A. a. Vandos Kličienės atminimui Izidorius Mališka *Tėviškės žiburiams* aukojo $25.

A. a. Vandai Kličienei mirus Otavoje, Sofija, Vytautas, Vida ir Jurgis vietoje gėlių *Tėviškės žiburiams* aukojo $25.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praėjusį sekmadienį, sausio 27, vaikai pradėjo ruoštis Sutvirtinimo sakramentui.

– Šis penktadienis yra mėnesio pirmasis. Šv. Valanda ir Mišios 7 v.v. Ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus.

– Labdaros sekcija išsiuntė į Šalčininkų raj. Butrimonių kaimo lietuvišką mokyklą 21 dėžę labdaros siuntą. Siuntimas kainavo $650.

– "Kretingos" stovykloje norintys vadovauti registruojasi iki vasario 28 d. Jie įteikia prašymą raštu parapijai. Buvę vadovai registruojasi pas L. Kuliavienę tel. 416 766-2996. Stovyklų datos: liepos 7-20 d.d. lietuviškai kalbantiems, liepos 28 – rugpjūčio 10 d.d. angliškai kalbantiems. Rugpjūčio 11-17 d.d. šeimų stovykla.

– Praeitą savaitę iš mūsų parapijos palaidoti Juozas Pusvaškis, 79 m., Aloyzas Kuolas 85 m. ir Stasys Rukša 79 m.

– Mišios sekmadienį, vasario 3 d: 8 v.r. už a.a. Bronių Girčį; 9.15 v.r. už a.a. Genovaitę Sodonienę; 10.30 v.r. už a.a. Liudą Vyšniauską, už a.a. Alfredą Stulginską, už a.a. Baranauskų ir Prascienių šeimų mirusiuosius; 12 v. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Į Toronto Prisikėlimo parapijos "Pro Musica" koncertų pradžią – "Operos vakaronė", susirinko daugiau kaip 150 žiūrovų. Dainavo sol. baritonas Vytautas Juozapaitis, akompanuojant pianistui Povilui Jaraminui – abu iš Lietuvos. Koncertą rengė Prisikėlimo parapijos statybos vajaus komitetas. Šio koncerto mecenatai: Aldona ir Edis Bubuliai, Aušra ir Rimas Karkos, Joana ir Jonas Lasiai, Irena ir Petras Lukoševičiai ir Ina ir Morkus Sungailos. Paskutinis šios serijos koncertas, Brahms vakaronė, dalyvaujant smuikininkui A. Bankui, pianistėms I. Beresnevičienei ir L. Kanovičienei ir "Volungės" choro dainininkių grupei, vadovaujant muz. D. Viskontienei, įvyks sekmadienį, vasario 3, 5 v.p.p. Bilietai 20 dol. Moksleiviams ir studentams nemokamai. (Plačiau kt. nr.).

Toronto Lietuvių Namuose surengtame pokylyje sausio 26 d. Slaugos namų statybai remti dalyvavo 220 svečių. Gražios vaišės, puikus koncertas ir turtinga loterija paliko visiems malonų įspūdį. Aukų Slaugos namams surinkta $8,700. (Plačiau kitame *TŽ* nr.).

Kanados lietuvių fondas pakartotinai praneša, kad Kanados lietuvių organizacijų veiklai ir Kanadoje studijuojantiems studentams stipendijų anketas galima paimti iš prie Fondo raštinės durų pakabintų vokų arba prašant paštu. Mūsų adresas: 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6. Anketas taip pat galima gauti kreipiantis į "Paramos" ir Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvus. Užpildytos organizacijų veiklai anketos raštinę turi pasiekti prieš kovo mėn. 15 dieną, o studentų prieš gegužės mėn. 15 d. Pateikti prašymai naudojant senąsias anketas, nebus patenkinti.

Lietuvių Namų žinios

– Valdybos posėdis – sausio 30 d., 7 v.v.

– LN kviesdami visus sekmadieniais skaniai papietauti, primena, kad LN galima pasiskaityti naujausių žinių iš Lietuvos bei viso pasaulio, kurios yra skelbiamos populiariausiuose Lietuvos dienraščiuose.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namų statybai aukojo: a.a. L. Stulpin ir a.a. J. Stankaus atminimui – $50 A. S. Ciplijauskai; $500 – L. Nacevičius (700); po $100 – V. Kecorius, A. Zalagėnas (780); V. Gaputis (1,070); Kriščiūnienė – $1,000. Slaugos namų komitetas dėkoja visiems už aukas. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

A. a. Alekso Paulionio šviesiam atminimui pagerbti Juozaičių šeima tremtinių vaikaičių mokyklai "Lietuvių Namai" Vilniuje aukojo $100.

A. a. Vandai Kličienei mirus, užjausdami sūnus Algį ir Raimundą bei jų šeimas, Stasė ir Jonas Naruševičiai (Carignon, Quebec) *Tėviškės žiburiams* aukojo $25.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS

"PRO MUSICA"

KONCERTAS

Brahmso vakaronė

vasario 3, sekmadienį, 5 v.p.p.

Koncertuoja smuikininkas ATIS BANKAS, pianistė ILONA DAMAŠIŪTĖ-BERESNEVIČIENĖ, pianistė LEOKADIJA PAULAUSKAITĖ-KANOVIČIENĖ, "VOLUNGĖS" choro dainininkių grupė, vad. DALIOS VISKONTIENĖS

Bilietas į koncertą – 25 dol. Moksleiviams ir studentams – nemokamai. Bilietai pardavinėjami po Mišių.

Rengia – Prisikėlimo parapijos statybos vajaus komitetas

Mažosios Lietuvos moterų draugijos tradicinis 40-tasis

ŠIUPINYS

vasario 12, antradienį, 7 val. vakaro

Toronto Lietuvių Namuose

Visus dalyvauti maloniai kviečia –

Įėjimas – $20.00 (vakarienė su vynu)

Meninę programą atliks Toronto lietuvių vyrų choras "Aras". Turtinga loterija.

RENGĖJOS

KLB TORONTO APYLINKĖS VALDYBA KVIEČIA Į

VASARIO 16-SIOS

MINĖJIMĄ

2002 m. vasario 17, sekmadienį, 4 v.p.p.

ANAPILIO SODYBOS DIDŽIOJOJE SALĖJE

(2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont.)

PASKAITININKAS: *Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovas Lietuvoje* ***GABRIELIUS ŽEMKALNIS.*** ***MENINĖJE PROGRAMOJE:*** ***"GINTARO"*** *tautinių šokių,* ***"ARO", "DAINOS", "ANGELIUKŲ"*** *meniniai vienetai. Vyks* ***dail. K. MANGLICO batikos paroda.*** Po programos visi susirinkusieji į minėjimą bus pavaišinti. Minėjimas vyks visiems sėdint prie pasirinktų stalų.

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia Vasario 16-tosios minėjimą š.m. vasario 16, šeštadienį, 12.30 val. p.p. "Vilniaus rūmų" trečiojo aukšto menėje. Kalbės KLB valdybos pirm. Rūta Žilinskienė. Koncertinę dalį atliks Toronto lietuvių pensininkų klubo choras "Daina". Po programos – V. Birštono paruošti šilti pietūs. Bilietus ($8.00 asmeniui) platina T. Kobelskienė, tel. 416 760-8003; S. Kuzmickas, tel. 416 763-1351; A. Dobienė, tel. 416 769-7550.

Vasario 16-sios minėjimo dieną Anapilio salėje, KLB Toronto apylinkės valdybai leidžiant, bus renkamos aukos Kanados lietuvių fondui. Visus tautiečius raginame dosniai paremti KL fondo veiklą. Aukų dėka Fondas kasmet teikia stipendijas lietuviams studentams Kanadoje bei Lietuvoje, o taip pat remia pašalpos prašančias organizacijas Lietuvoje bei Kanadoje. Kasmet KLF skiria daugiau kaip $100,000 visokeriopai paramai.

KLF valdybos posėdis įvyko š.m. sausio 22 d. Prisikėlimo parapijos patalpose. Dalyvavo valdybos pirm. A. Nausėdas, ižd. A. Pabedinskas, sekr. D. Sher, S. Piečaitienė (KLB atstovė), B. Stundžia (revizorius) ir administratorius L. Baziliauskas. Pirm. A. Nausėdas palinkėjo visiems sėkmingo darbo. Ižd. A. Pabedinskas pranešė, kad metinė finansinė apyskaita užbaigta ir bus perduota revizoriui. Valdyba patvirtino ižd. A. Pabedinsko pateiktas išlaidas. Priimtas nutarimas paaukoti $200 Slaugos namų statybai. Nutarta $750 auka paremti Lietuvių Namų kultūrinės komisijos rengiamą mergaičių choro "Versmė" koncertą, įvyksiantį kovo 10 d. Toronto Lietuvių Namuose. Sekr. D. Sher pranešė, kad iš Lietuvos ir Punsko KLF gavo daugybę kalėdinių ir naujametinių sveikinimų bei padėkos laiškų už praeitų metų finansinę pagalbą. Numatoma šiemet pavasarį ir vasarą aplankyti KLB apylinkes. Šių susitikimų tikslas – plėsti KLF veiklą ir kviesti fondo įgaliotinius apylinkėse. KLF nariams primename, kad praneštų administratoriui L. Baziliauskui adresų pasikeitimus. Tai galima atlikti paštu arba pasinaudojant LN dėžute. Kitas valdybos posėdis įvyks kovo 5 d. Prisikėlimo parapijos posėdžių kambaryje. **D.B.S.**

Maloniai kviečiame dalyvauti TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE įvyksiančiame

ŠV. VALENTINO DIENOS PROGA TRADICINIAME POBŪVYJE

2002 m. vasario 9, šeštadienį

Renginio pradžia 7 v.v., baras veiks nuo 6 v.v.

LN Karaliaus Mindaugo didžiojoje salėje, 1573 Bloor St. W.

Koncertinę programą atliks *Toronto choras "VOLUNGĖ", vad. D. VISKONTIENĖS.* Šokiams gros *V. RAMANAUSKAS SU ORKESTRU "MAJOR MUSIC".*

Karšta vakarienė su vynu, loterija, smagios staigmenos

Bilietai gaunami LN raštinėje tel. **416 532-3311**, skamb. **Astrai** tel. **416-538-1748**, abiejose parapijose ir Lietuvių Namuose sekmadieniais.

Vakaro rengėjai – Lietuvių klubas "Santaka"

SUVALKŲ KRAŠTO LIETUVIŲ IŠEIVIJOS SAMBŪRIS

kviečia visus į

UŽGAVĖNIŲ POPIETĘ

vasario 10, sekmadienį, 1 v.p.p.,

Anapilio muziejaus salėje

* Užgavėnių pietus su vynu ruošia J. Gurklienė *

* Gros Vaclovas Povilonis * Baras suneštinis *

Bilietus prašome užsisakyti iš anksto pas

Teresę tel. 905 812-4968

Bilieto kaina $20, vaikams nuo 7 metų – $5. ***RENGĖJAI***

A. a. Vytauto Matulevičiaus III mirties metinių proga Lucina Matulevičienė *Tėviškės žiburiams* aukojo $100.

A. a. Vandos Kličienės atminimui Vincas ir Silvija Piečaičiai *Tėviškės žiburiams* aukojo $50.

A. a. Vandos Kličienės atminimui R. ir Z. Volinskų šeima *Tėviškės žiburiams* aukojo $50.

A. a. Vandai Kličienei mirus, užjausdami Kličių gimines, *Tėviškės žiburiams* Danutė ir Bronius Staškevičiai aukojo $25.

A. a. Stasiui Rukšai mirus, užjausdama dukrą Živilę ir jos šeimą, Gražina Meiluvienė *Tėviškės žiburiams* aukojo $20.

A. a. Stasio Rukšos nenykstančiam atminimui, užjausdami dukrą Živilę ir visą šeimą, Tomas ir Valentina Balsiai *Tėviškės žiburiams* aukojo $50.

MOTERIS IŠ LIETUVOS ieško darbo šeimoje. Gali prižiūrėti vaikus, ligonius, atlikti namų ruošos darbus ir gyventi kartu. Skambinti tel. 905 276-7555.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

- **ATLIEKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus**
- **ĮRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves**
- **STATOME: verandas, tvoras**
- **DENGIAME stogus.**

GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ

Skambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

tel. (905) 848-9628

nešiojamas (416) 560-0122

MONTREAL QUE

Aušros Vartų parapijos metinis susirinkimas 2002 m. sausio 20 d. sutraukė gerą šimtinę parapijiečių. Visi norėjo išgirsti naujojo klebono-administratoriaus pranešimą apie parapijos dvasinę bei finansinę būklę. Klebonas kun. Ričardas Birbilas susirinkimą pradėjo malda. Padėkojo susirinkusiems už domėjimąsi parapijos reikalais. Po to parapijos tarybos narė Stefanija Jutuvienė perskaitė išsamų praeito susirinkimo protokolą.

Klebonas optimistiškai nušvietė parapijos būklę. Kiek liūdniau, kad gana daug parapijiečių miršta, o jų vietoje pamainos beveik nematyti. Per 2001 metus Aušros Vartų parapijoje buvo 10 krikštų, vienerios vedybos ir 23 laidotuvės. Mirusieji buvo prisiminti malda. Klebonas dėkojo visiems, padedantiems parapijos gyvenime: chorvedžiui bei chorui, tarybos nariams ir visiems aktyviems parapijiečiams. Romas Staškevičius supažindino su 2001 metų pinigine parapijos apyskaita. Albinas Urbonas smulkiau paaiškino remontams padarytas išlaidas. Irena Valkauskienė papasakojo, ką veikė jos sudaryta plati komisija seselių namams pirkti. Ji įdėjusi daug darbo, šaukusi keletą posėdžių, lankiusi įvairias miesto įstaigas. Galų gale jos komisija nutarusi, kad parapijai nepatartina namų pirkti. Prie namų pirkimo dar buvo keletą kartų grįžtama, nors ir parapijos taryba buvo nusprendusi jų nepirkti. Tuo šis klausimas buvo baigtas.

A. Urbonas turėjo vesti dviejų tarybos narių pririnkimą. Jis pats pasiūlė du kandidatus: Genovaitę Kudžmienę ir Liną Šlyką. Šie abu vienbalsiai buvo išrinkti. Tuo būdu dabar parapijos tarybą sudaro šie du naujieji nariai ir likę iš buvusios tarybos: Janina Blauzdžiūnienė, R. Staškevičius, A. Urbonas ir I. Valkauskienė. Dar buvo pasiaiškinta įvairiais neesminiais reikalais ir susirinkimas baigtas klebono malda bei palaiminimu vaišių, kurias paruošė parapijos taryba.

Vasario 16-osios minėjimas Montrealyje numatomas 2002 m. vasario 17, sekmadienį.

Lietuvių jaunimas, norįs šią vasarą stovyklauti, iki š.m. kovo pabaigos turi registruotis pas Andrių Gaputį tel. (450) 458-3381. "Litas" žada stovyklautojus paremti.

A.a. Balys Papaurelis, 98 m. amžiaus, mirė 2002 m. sausio 15 d. Po gedulinių pamaldų Šv. Kazimiero šventovėje sausio 18 d. palaidotas Cote des Neiges kapinėse. Liko sūnus su šeima ir kiti giminės čia ir Lietuvoje.

A.a Vanda Kličienė-Girnytė, 87 m. amžiaus, ilgametė Montrealio gyventoja, mirė 2002 m. sausio 15 d. Otavoje. Po gedulinių pamaldų Montrealio Aušros Vartų šventovėje sausio 18 d. palaidota Cote des Neiges kapinėse. Liūdi du sūnūs su šeimomis, kiti giminės bei artimieji Šiaurės Amerikoje ir Lietuvoje. Gimines prašo tuos, kurie ta proga norėtų skirti auką, ją siųsti "Neringa Camp", 600 Liberty Hwy, Putnam, CT, 06260, USA arba "Tėviškės žiburiams".

Baltiečių federacijos ir Baltex XII sudarytas komitetas, kuris 2002 m. balandžio 26-28 d.d. Aušros Vartų parapijos salėje rengia dailininkų, fotografų, filatelistų ir pinigų rinkėjų parodą. Iš pasikalbėjimų atrodo, kad susidomėjimas tokia paroda yra nemažas. Norintieji šioje parodoje dalyvauti turi susisiekti bent su vienu šio komiteto nariu ir išsiaiškinti visas smulkmenas. Informacijas teikia Romas Verbyla tel. 514 731-3167, pirm. John J. Raudsepp tel. 514 486-5717 ir Oskars Vindedzis tel. 514 739-9471. **B.S.**

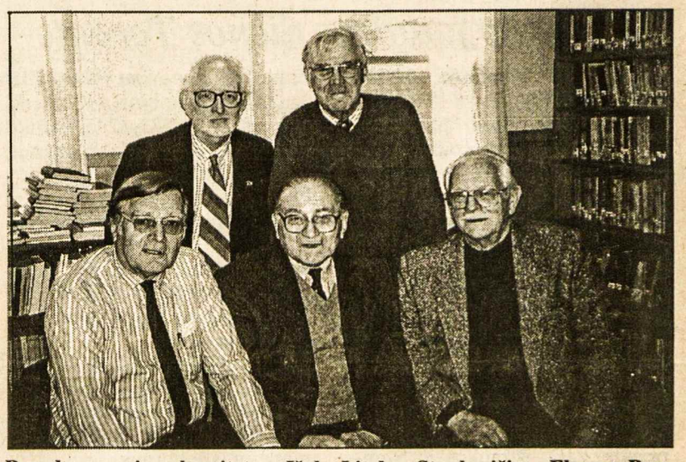

Parodos rengimo komitetas. Iš k. Liudas Stankevičius, Elmars Bardins, O. Vindedzis, R. Verbyla ir J. J. Raudsepp

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 ***FAX: 766-1349***

"SOKO" IMIGRACIJOS KONSULTAVIMO PASLAUGOS

- **Turime daugiau kaip 10 metų patirties imigracijos į Kanadą klausimais**
- **Visos imigracijos kategorijos, ypač komercinės ir profesinės**
- **Pasirašoma sutartis dėl pinigų grąžinimo**
- **Sėkmingai esame padėję Lietuvos piliečiams**

DĖL INFORMACIJOS PRAŠOME TEIRAUTIS:

Telefonu – 416 763-0077 Faksu – 415 352-5094

Tinklalapis: www.sokocanada.com

Elektroninis paštas: sokoimm@compuserve.com

Matininkas

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Marius E. Rusinas, CLU CFP

(Certified Financial Planner)

RESP, RRIF, LIF

ANNUITY, RRSP

Patarnauju visose pensijų srityse

Net Worth Financial Planning Inc.

1576 Bloor Street West

Toronto M6P 1A4

(priešais Lietuvių Namus)

416 588-2808